

Naqqiut

Siunnersuut 16. august 2023-meersumut taarsiuut

(Inatsisinut periutsit kingunerisaattut allannguutit. Tusarniaanerup akissummi aallakkiaa
ilanngussaq 2-tut ilanngunneqarpoq)

Siunnersummut nassuaatit

Nassuaatit nalinginnaasut

1. Aallaqqasiut

Siunnersummi siunnersuutigineqarpoq umiarsuit takornarianik angallassisutit ilaasunik angallassinerannut akileraarutit umiarsualivimmieinnermut akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaata allanngortinneratigut atuutilerseqqinnejqassasut. Inatsisartut inatsisaata qulequataa matuma kingorna imatut allanngortinneqarpoq *Umiarsualivimmieinnermut aamma umiarsuarni takornarianik angallassisuni ilaasut akileraarutaat pillugit Inatsisartut inatsisaat.*

2023-mut aningaasanut inatsit pillugu isumaqtigiissummi Inuit Ataqatigiit, Siumut, Naleraq, Demokraatit aamma Atassut akornanni isumaqtigiissutigineqarpoq umiarsuit takornarianik angallassisutit ilaasunik angallassinerannut akileraarutit atuutilerseqqinnejqassasut.

Akileraarutinit isertitat umiarsualiviit iluarsannerannut aningaasalersuinermut tapersiissutaassapput.

Siunnersuutigineqarpoq umiarsuarni takornarianik angallassisuni ilaasut akileraarutaat umiarsuit Kalaallit Nunaanni umiarsualivimmut tulannerit umiarsualiviilluunniit avataanni kisnerit tamaasa (umiarsuit kisarfimmittut ilanngullugit) umiarsuarmi ilaasut amerlassusaat tunngavigalugit akilerneqartassasut. Umiarsuarni takornarianik angallassisuni ilaasut akileraarutaat umiarsualivimmieinnermut akileraarutinut ilassutaapput, ullumikkut umiarsuarnut takornariartaatinut mikinerusunut ullumikkut inissismaffigisap assinganiitillugu attanneqasanera siunnersuutigineqarluni. Umiarsuarnut takornariartaatinut angisuunut umiarsualivimmieinnermut akileraarutip marloriaatinngortinnissaa siunnersuutigineqarpoq. Umiarsualivimmieinnermut akileraarutit Kalaallit Nunaanni umiarsualivimmut tulannerit umiarsualiviilluunniit avataanni kisnerit il.il. tamaasa umiarsuup tonnagea (usitussusia) piffissarlu umiarsualivimmi tulaqqaneq aallaavigalugit akilerneqartassapput.

Siunnersuutigineqarpoq umiarsualiveqarnermut oqartussanut paasissutissat suliamut attuumassuteqartut tamaasa elektroniskinngorlugu immersugassami umiarsuup naalagaata, isumaqtiginniniartartuata imaluunniit agentiata nalunaarutigisassagai. Kingusinnerpaamik Kalaallit Nunaanni umiarsualivimmit aallarnermi immersugassaq umiarsualiveqarnermut oqartussanut nassiunneqassaaq. Elektroniskinngorlugu immersugaq umiarsuup suussusia, umiarsuup usitussusia bruttonitut (BT-tut) nalunaagaq, ilaasut amerlassusaat, taakkulu

nunami suminngaaneersuuneri, ullut unnuallu aallartittut umiarsualivimmannerit amerlassusiviit, ajornanngippallu kommuninut avatangiisinut aserfallatsaaliuinermullu akitsuutit naatsorsornissaannut akilersinnissaannullu atortussatut paasissutissat pillugit paasissutissanik imaqassaaq. Elektroniskinngorlugu immersugassap nassiunneranut peqatigitillugu, assersuutigalugu atsiornermik ilaqaartutut regnearkimut pdf-inngortitaq, akileraarutit akiligassat akiligassanngortut, akiligassallu akilerneqartussat umiarsualiveqarnermut oqartussanut akilerneqassapput.

Siunnersuutigineqarpoq umiarsuarni takornarianik angallassisuni ilaasut akileraarutaat atuutilerseqqinnerat peqatigalugu Umiarsualivimmannermut aamma umiarsuit takornarianik angallassissutit ilaasunik angallassinerannut akileraarutit pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 5, 7. marts 2003-meersoq naapertorlugu umiarsualivimmannermi akileraaruteqartussaatitaannginnerup atuuttup inatsimmut nuunneratigut inatsit pitsangortinneqassaaq.

2. Siunnersummi immikkoortut pingarnerit

2.1 Tunuliaqut inatsisillu atuuttut

Umiarsuarni takornarianik angallassisuni ilaasut akileraarutaat 1. januar 2003 atuutilersumik ilaasumut ataatsimut 300 kr.-usoq atuutilersinneqarpoq. Umiarsuaq takornariartaat Kalaallit Nunaanni umiarsualivimmut tulappat, kisarfimmierpat, ilaasut sinerissamut nunaligunneqarpata akileraartussaatitaaneq atuutilertarpoq. Umiarsuarni takornariartaatin ilaasunut akileraarut umiarsualivimmannermut akileraarummut tonnageamut akileraarutaasumut taarsiullugu atuutilerpoq. Ilaasumut akileraarut angalanermi ilaasumut umiarsuup angalanermi ilaasorisaanut ataatsimut ataatsimut akileraarutaavoq. Taamaalilluni ilaasut nutaat tamarmik umiarsuup takornariartaatip ilaasoriligai akileraaruteqartussaapput.

Umiarsuit takornarianik angallassissutit ilaasunik angallassinerannut akileraarut 1. april 2006 ilaasumut ataatsimut 450 kr.-nut qaffanneqarpoq, peqatigitillugulu assigiinngitsunit aallarfeqarluni/assigiinngitsunut tikiffeqarluni akileraarut ilaasumut ataatsimut 450 kr. atuutilersinneqarpoq. Assigiinngitsunit aallarfeqarluni/assigiinngitsunik tikiffeqarluni akileraarut angalanermi tamarmi ilaasunut assigiinngitsunit aallarfeqarluni/assigiinngitsunut tikiffeqarluni umiarsuarni takornariartaatinut ilaasunut aamma Danmarkimit, Savalimmiunit nunaniillu allanit angalanermik aaqqissuussinerup ilaatut bilitsemik pisismasunut akileraarutaavoq.

Umiarsuit takornarianik angallassissutit ilaasunik angallassinerannut akileraarut aamma assigiinngitsunit aallarfeqarluni/assigiinngitsunut tikiffeqarluni ilaasumut ataatsimut akileraarut 1. januar 2009-mit 525 kr.-nut qaffanneqarpoq.

Umiarsuarni takornarianik angallassisuni ilaasut akileraarut aamma assigiinngitsunit aallarfeqarluni/assigiinngitsunut tikiffeqarluni akileraarut 1. juni 2015 atorunnaarsitaavoq. Umiarsuit takornariartaatit taarsiullugu umiarsualivimmallermut tonnageqamut atuuttumik akileraarutaasumik akiliisussaapput. Takornariartaatinik angallataatileqatigiiffiilli ilaasut inuaassuseqarnerannut aggualugit ilaasut amerlassusaat suli nalunaarutigisartussaavaat. Inatsit § 2-ani umiarsuit akileraartussaanngitsut allattorsimapput.

Umiarsuit takornarianik angallassisutit ilaasunik angallassinerannut akileraarutaannik atorunnaarsitsinermut tunngavik ilaatigut tassaavoq misissueqqissaarneq Kalaallit Nunaata unammillersinnaassusia umiarsuit takornarianik angallassisutit ilaasunik angallassinerannut akileraarutaannit malunnartumik sunnerneqartoq takutitsisoq. Islandimi Svalbardimilu umiarsualivimmallermut akileraarutinik akilersinneqartunut sanilliunneqarsinnaasunut sanilliussisoqarpoq. Pingaartumik umiarsuit takornariartaatit Kalaallit Nunaanni ataasiarlutik amerlanngitsumik tikittunut akileraarutip qaffasissusia nunat assigiinngitsut akornanni assigiinngitsorujussuuvoq.

Assigiinngitsunit aallarfeqarnermut/assigiinngitsunut tikiffeqarnermut akileraarutip atorunnaarsinneranut tunngaviusoq ilaatigut tassaavoq takornariat amerliartuinnartut timmisartumut biltsinik aamma Kalaallit Nunaanni ilaasunik angallassinernut biltsinik internetikkut imminniilertarnerat. Taamaalilluni taamatut pisoqartillugu assigiinngitsunit aallarfeqarluni/assigiinngitsunut tikiffeqarluni akileraarummik akiliisitsisoqarneq ajorpoq. Takornariat taarsiullugu timmisartumut umiarsuarmullu biltsinik angalatitsivimm atatsimi inniminniippata assigiinngitsunit aallarfeqarluni/assigiinngitsunut tikiffeqarluni angalanermut akileraarut ilangunneqartussaavoq. Angalanernut pilersaarutini assigiilluinnartuni 2-ni taakkunani akileraartarnermi assigiinngitsumik suliarineqartarfiusut takornariaq angalatitsivimmik ataatsimik atuinersoq atuinnginnersorluunniit apeqquataillugu taamaalilluni assigiinngitsumik suliarineqartarput. Tamassumunnga ilangunneqassaaq, nunani allani angalatitseqatigiiffiit malittarisassat atuuttut naapertorlugit akileraarutinik akiliisitsisarnersut akiliisarnersullu nakkutigiuminaatsorujussusoq.

2.2 Siunnersuutip imarisai

Siunnersuutigineqarpoq umiarsuit takornarianik angallassisutit ilaasunik angallassinerannut akileraarutit atuutilerseqqinnejassasut. Siunnersuutigineqarpoq akileraarutip akia umiarsualivimm tulannerni, umiarsualiviup avataani kisarnerni aamma umiarsuit takornariartaatit kisarfimmallerann tamani ilaasumut ataatsimut 50 kr.-ussasoq aalajangerneqassasoq.

Siunnersuutigineqarpoq ilaasut akileraarutaannik akiligassanik aalajangiinermi ilaasut angallammiittut amerlassusaat tunngavigineqassasoq. Taamaalilluni umiarsuaq takornariartaat 500-nik ilaasoqarluni umiarsualivimm kisarfimmulluunniit tikippat, ilaasut ikaarnersut,

umiarsualivimmut tulannerup kisarfimmulluunniit tikinnerup kingorna ilaasut nutaat, umiarsuarmut ikinersut apeqquaatinngu, ilaasut amerlassusaat taakku aallaavigalugit akileraarutinik akiliisoqartassasoq. Umiarsuit takornarianik angallassissut ilasunik angallassinerannut akileraarut tikinnernut ataasiakkaanut tamanut 1-eriarluni akilerneqartassaaq. Piffissamik kinguartitsineq, imaluunniit talittarfiit immikkoortuisa akornanni nuuttarerit tikinnertut nutaatut isigineqassanngillat.

Umiarsuarnut takornariartaatinut angisuunut, 30.000 BT-mik imaluunniit annertunerusumik bruttotonnageqartunut umiarsuup tonnageanik tunngaveqartumik umiarsuarnut takornariartaatinut umiarsualivimmiinnermut akileraarutip atuuttup marloriaatinngortinnissa siunnersuutigineqarpoq. Umiarsuarnut takornariartaatinut allanut tamanut ullumikkut ullormut unnuamullu aallartinneqartunut ataasiakkaanut tamanut bruttotonimut (BT-mut) ataasiakkaanut tamanut 1,10 kr.-miittutulli ullumikkut inissismaffiata attannissa siunnersuutigineqarpoq. Taamaattorli 70 bruttotoninut (BT-nut) umiarsualivimmiinnermut akileraarummik minnerpaamik akiliisoqartassasoq siunnersuutigineqarpoq. Taamaattorli umiarsuarnut takornariartaatinut aalajangersimasunut (30.000 BT-nik annertunerunngitsumik bruttotonnageqartunut) Nuup Umiarsualivianut umiarsualivimmiinnerut akileraarut akilerneqassanngilaq, umiarsuarnullu takornariartaatinut angisuunut (30.000 BT-nik aamma annertunerusumik bruttotonnageqartunut) umiarsualivimmi umiarsuit takornariartaatit tamakkiisumik akiliutaannik annikillisaaniarluni umiarsualivimmiinnermut akileraarummut akigititaq apparinnejassaaq. Taamaalilluni Nuummi Umiarsualivimmut tikittunut umiarsuarnut takornariartaatinut tamakkiisumik akiliuteqarnermiipput umiarsualivimmut atuisutut akiliuteqarneq, aammalu pisortanit nunatta karsianut akileraaruteqartitsinerit.

Aamma umiarsualivimmiinnermi akileraartussaaneq ullumikkut “umiarsualivimmut tikinnermi” atuutereerpoq, aamma umiarsualiviup avataaninnermi kisaqqanermiluunniit.

Umiarsuarnut takornariartaatinut akileraarut umiarsualivimmut tulannerni, imaluunniit kisarfimmut tikinnerni tamani umiarsualivimmiinnermut akileraarummut ilanngullugu akilersinneqartassasoq siunnersuutigineqarpoq. Tamanna allaffissorneq eqqarsaatigalugu siunnersuutigineqarpoq. Umiarsuit takornarianik angallassissut ilasunik angallassinerannut siusinnerusukkut akileraarut angalanermut 1-imut akilersinneqartarnikuovoq. Akerlianik umiarsualivimmiinnermut akileraarutip aamma umiarsuarni takornarianik angallassisuni ilaasut akileraarutip tamarmik atuutitinnerisigut, akileraarutit umiarsualivimmut tulannermi kisarfimmulluunniit tikinnermi akilersinnerisigut, angalanerup ingerlanerani ilaasut ”ilaareersimasut” ”nutaallu” immikkoortinnissaannik piumasaqaat atuutinnejassanngilaq. Siunnersuutigineqarpoq ilaasut akileraarutaasa akia assinganik appasinnerutillugu aalajangerneqassasooq.

Aamma allaffissorneq eqqarsaatigalugu taamaallaat umiarsualivinnit 19-init toqqakkanit,

Umiarsualiveqarnermut oqartussaanerup ingerlanneqarnera pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat malillugu, aallarnermi umiarsualivimmieinnermut aamma umiarsuarni takornarianik angallassisuni ilaasut akileraarutaat naatsorsorneqartassasut akilerneqartassasullu siunnersuutigineqarpoq. Kisianni naatsorsuinermi akiliinermilu kommuninut akiliutip akilersinneqarnera eqqarsaatigalugu siusinnerusukkut nunamut ikaarussinerit aamma ilanngunneqassapput, tak. ataaniittoq. Qitiusumi umiarsualiveqarnermut oqartussatut pisortat aamma namminersortut suliffeqarfii najukkani atuuttuusutut umiarsualiveqarnermut oqartussaatitaasut suliassaannik isumaginninnisaat Naalakkersuisut piginnaatissimavaat, ilanngullugit nunatta karsianut akileraarutinik, aamma kommuninut akiligassanik akiliisitsisarnerit, kiisalu taakku akileraaruseriffimmut akiliutiginerinik. Taamaalillutik qitiusumi umiarsualiveqarnermut oqartussat sumiiffinnut 19-inut taakkununnga tulattoqarnerani il.il. umiarsualiveqarnermut oqartussanut allaffissorneq pillugu isumaqatigiissusiorsimapput

Siunnersuutigineqarpoq kommunit akileraarutinik akiliisitsineq peqatigitillugu avatangiisinut aserfallatsaaliuinermullu akilummik umiarsualiveqarnermut oqartussanit akilersinneqartartussamik aalajangiinissamik periarfissinneqassasut.

Siunnersuutigineqarpoq akiliut ilaasumut nunamut ikaarunneqartumut ataatsimut 50 kr.-ussasoq. Kommunikket avatangiisinik aserfallatsaaliuinermillu akiligassat naatsorsornerinut atortussanut ikaarussinernik nalunaaruteqartarnerit umiarsualivigisap tikinneqarfianut umiarsualiveqarnermut oqartussat tulliinut nalunaarutigineqassapput.

Akiliut umiarsuarni takornariartaatini ilaasut umiarsualiviit avataannit ikaarunneqarnerat, tassunga ilanngullugit sinerissamut pinngortitamullu nunaligunneqarnerat, apeqqutaatinngagu amerlassusaat malillugu akiligassanngortinnejartassaaq, aamma nunamut ikaarnissamik imaluunniit ikaassannginnermik toqqaanerat apeqqutaatinngagu. Ikaarussineq umiarsuarmiit takornariartaammit, imaluunniit angallat mikinerusoq assingusorluunniit aqqutigalugu toqqaannartumik pinera apeqqutaatinngagu, aammalu angallassinermik suliallup najukkami angallassinermik suliaqartuunera, imaluunniit umiarsuup takornariartaatip nammineq ingerlatarinninera apeqqutaatinngagit ikaarussineq akiligassami ilaassaaq. Tassunga atatillugu amerlassutsit aalajangiisut tassaapput umiarsuarmi takornariartaammi ilaasut umiarsuarmiittut amerlassusaat.

Akiligassamik akileqqusinermik kinguneqartussatut kommunit sumiiffiit suut akiligassiinermi tunngaviussanersut namminneq aalajangissavaat. Ukiup siuliani kingusinnerpaamik 1. oktoberimi akileraaruseriffimmut sumiiffiit aamma akiligassat annertussusaat kommunip nalunaarutigissavai.

Kommunit avatangiisinut aserfallatsaaliuinermullu akiliutit atortorissaarutinut atuuttunut pinaveersaarutitut suliarisanut, aamma aserfallatsaaliornerannut imaluunniit pitsangortinnerinut, kiisalu atortorissaarutinik nutaanik sananermut atorsinnaavaat. Assersuutigalugit tassaasinnaapput umiarsualiviit, tulattarfittut ingerlatsiviit, tulattarfitt puttasut il.il. eqqaanni, imaluunniit ungasinngisaanniittuni, imaluunniit assersuutigalugit akulikitsumik tikeraartakkatut sinerissami imaluunniit pinngortitami ikaartarfinni tikeraarnermi imaluunniit perusuersartarfinni atortorissaarutit. Aammali assersuutigalugit siuliani pineqartutut sumiiffit avataanni, annertunerusumik takornariartitsinermik sunniuteqarfiusuni sumiiffinni tassaasinnaallutik pinaveersaarutitut suliarisat il.il. Naalakkersuisut kommunit akiliummit isertitat qanoq atornissaannut aalajangersaasinnaapput, akiliutip kommunit najugaqarfigisami nunallu immikkoortuani takornariartitsinermut periarfissanik ineriartortitsinermi iluaqutaaniassammat. Taamaattumik matumani inatsit najoqqutaralugu isertitat kommunit pissarsiaat taamaallaat kommunimi isertitarisani tunngaviusunut tamarmiusunut ilaaginnassanerat siunertarineqanngilaq. Taamaalillutik inatsit manna najoqqutaralugu isertitat aammalu taakkununnga atasutut aningaasartuutit attanneqarsimasut tamakku kommunit naatsorsuutaanni kommunit immikkoortitertartussaassavaat.

Umiarsualiveqarnermut oqartussat akileraarutit akilerneqartut tamarmiusut akiligassat akilersinneqartut ilanngullugit akileraaruseriffimmut akilertassavaat, taassumalu akiliutit tamassuma kingorna kommuninut ataasiakkaanut ingerlateqqittassavai. Akiliutit ukiumut ataasiarluni ingerlateqqinnejartassapput. Ukumi ataasiarluni kattussatut kommuninut akileraaruseriffiup akiliuteqartarnera pisarpoq – ukumi pisoqarfiusup naanerata kingorna, naatsorsutigisassatut novembarip ingerlanerani.

Paasissutissanik nalunaaruteqarneq

Siunnersuutigineqarpoq paasissutissanik umiarsualiveqarnermut oqartussanut umiarsuup naalagaanit, isumaqtiginninniartartuanit imaluunniit agentianit nalunaarutit elektroniskinngorlugu immersugassami 1-imi katersorneqassasut, tassani Naatsorsueqqissaartarfiup umiarsuarmik takornarissanik naatsorsueqqissaarneranut, akitsuutit akiligassanik aamma kommuninut akiligassat naatsorsornerannut paasissutissat atugassat ilaassallutik.

Elektroniskinngorlugu immersugassaaq kingusinnerpaamik Kalaallit Nunaanni umiarsualivimmit il.il. aallarnermi umiarsualiveqarnermut oqartussanut nassiunneqassaaq. Elektroniskinngorlugu immersukkamiissapput umiarsuup suussusaa, umiarsuup tonnagea bruttonitut (BT-tut) nalunaagaq, ilaasut amerlassusaat, taakkulu nunami suminngaaneersuuneri, ulloq unnuarlu umiarsualivimmiinnerit amerlassusiviat, aamma ajornanngippat kommuninut avatangiisinut aserfallatsaaliuinermullu akiliutit naatsorsornerannut akilersinnerannullu atugassat pillugit paasissutissat.

Umiarsualiveqarnermut oqartussanut elektroniskinngorlugu immersugassap nassiunnerani akileraarutit akiligassallu akilerneqartussat ingerlaannaq naatsorsorneqartut umiarsuup naalagaata, isumaqatiginniniartuata imaluunniit agentiata akuerissavai. Inaarutaasumik elektroniskinngorlugu immersugassap nassiunneranut peqatigitillugu, assersuutigalugu tassaasinnaasoq atsiornermik ilaqaqtutut regnearkimik pdf-inngortitaq, akileraarutit akiligassat aamma akiligassat akilerneqartussat umiarsualiveqarnermut oqartussanut akilerneqassapput.

Akileraarutit akiligassat akiligassallu akilerneqartussat umiarsuup umiarsualivimmit aallarnerani umiarsualiveqarnermut oqartussanut akiligassanngussapput, tamatuma kingornatigut akiliinissamut killissarisaq tassaalluni ulla 14-it, umiarsualeqarnermullu oqartussat qaammammi umiarsualivimmieinnermut aamma umiarsuarni takornarianik angallassisuni ilaasut akileraarutaannik aamma akiligassanik akilerneqartunik piffissaq eqorlugu ulloq akiliiffissaat kingulleq tassaavoq qaammatip tulliuttup ulluisa 15-iat.

Akiligassanik akiliinngitsoorutini

Akileraarutit, akiligassat aamma akileeqqusissutit aningaasat akiligassat, kiisalu suliamik isumaginninnermi aningaasartuutit akilerneqarnissaat, imaluunniit akiliinissamut qularnaaveeqquisoqarnissaata tungaannut Naalakkersuisut umiarsuit Kalaallit Nunaanni umiarsualivinnut tikinnissaannut itigartitsisinnaanissaat siunnersuutigineqarpoq. Taamaalillutik politiit ilanngunnerisigut, aammalu umiarsuarnik nalunaarsuisarnermik aaqqiissutit 2-t ikorsiullugit umiarsuup sumiiffigisaanik, aammalu umiarsuup sumut ingerlaneranik Naalakkersuisut paasiaqarsinnaassapput. Nalunaarnissaq Kalaallit Nunaata eqqaani imartani umiarsuarnik nalunaarsuinermut aaqqiissutit pillugit nalunaarut nr. 170, 17. marts 2003-meersoq najoqqutaralugu inatsisitigut pisussaaffiuvoq (Kalaallit Nunaanni nalunaartarnermut kiffartuussineq). Nalunaartarnermut kiffartuussinerit atornissaat pillugu piumasaqaat immami isumannaallisaaneq pillugu inatsimmi aalajangerneqarpoq, unioqqutitsinerillu Kalaallit Nunaannut pinerluttulerinermut inatsit malillugu pineqaatissiissutinik nassataqartarput.

Akileraarutit akiligassat naatsorsorneqarnerannut assersuutit (umiarsualivimmieinnermut akileraarutit aamma umiarsuarni takornarianik angallassisuni ilaasut akileraarutaat)
Umiarsuit takornariartaatit akileraarutaannik misissueqqissaarneq – Kalaallit Nunaanni umiarsuit takornariartaatit takornariartitsisarnerannik misissuineq - nalunaarusiaq maaji 2023-meersoq Visit Greenlandimit suliarineqartoq- umiarsuit angissusaat 3-t toqqarneqarput.
Umiarsuit angissusaannit 3-nit taakkunangna uuttuutit toqqarneqartut ataani naatsorsuinerni ilanngunneqarput:

	BRUTTO-TON-IP (BT) ANNER-TUSSUSAA	UMIARSUALIVIM-MIINNERMUT AKILERAARUT – UMIARSUALIVI-NUT TULANNERNI TAMANI (ULLUP UNNUALLU AALLARTINNERA ATAASEQ)	ILAASUT AMERLASSU-SAAT (PAX) ¹⁾	ILAASUT AKILERAARUTIS-SAATTUT SIUNNERUUTIGI-NEQARTOQ – UMIARSUALIVIN-NUT IL.IL. TIKINNERMI TAMANI	AKILERAARUTIT AKILERNEQARTUT KATILLUGIT (UMIARSUALI-VIMMUT TULANNERIT KINGORNA ULLUP UNNNUALLU AALLARTINNE-RANUT)
	BT	kr.		kr.	kr.
UMI-ARSU-AQ 1	11.647	12.811,70	280	14.000	26.811,70
UMI-ARSU-AQ 2	29.009	31.909,90	606	30.300	62.209,90
UMI-ARSU-AQ 3	112.894	124.183,40	3.114	155.700	279.883,40

Oqaaseqat: Bruttotonit annertussusiannik ilaasullu annertussusiannik assersuutit Visit Greenlandip misissuineranit maaji 2023-meersumit

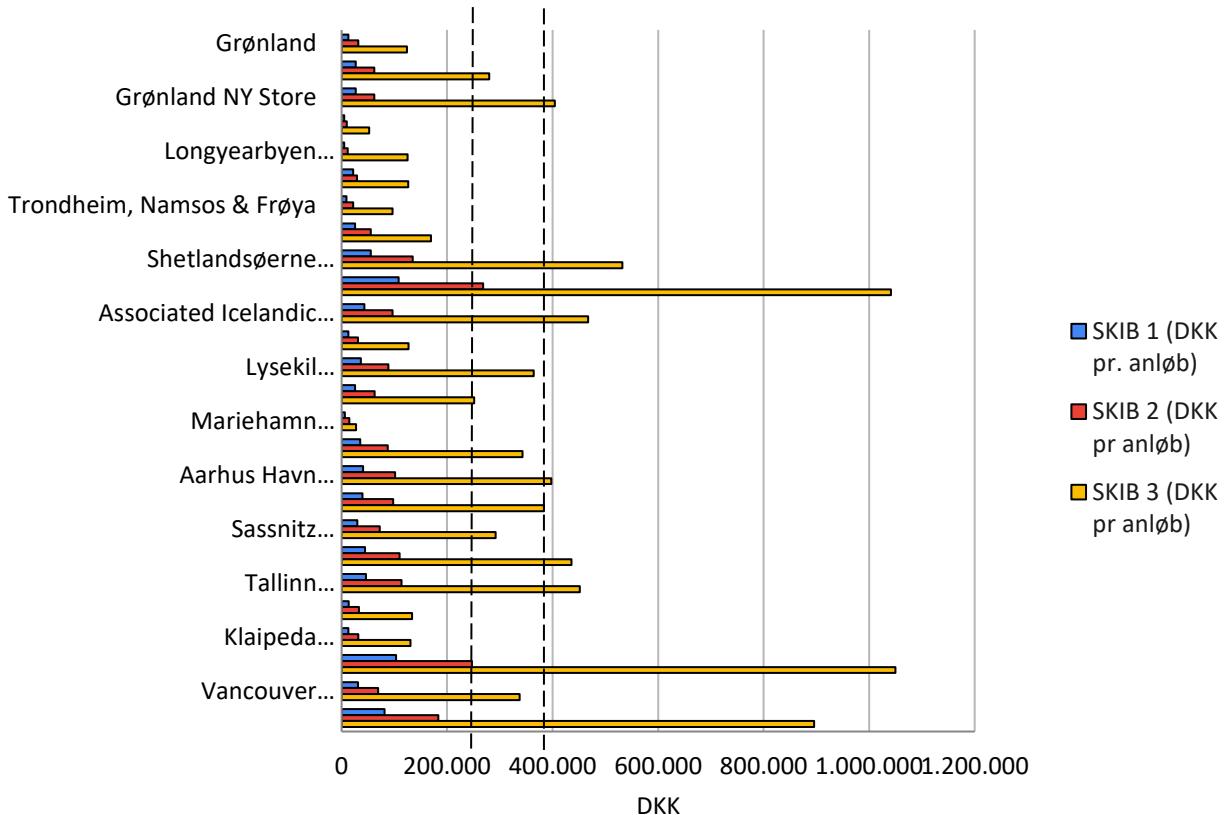
Kalaallit Nunaanni umiarsuit takornariartaatit takornariartitsisarnerannik misissueqqissaarnerup ilaa-nit tigusaapput. Ataatsimut isiginniffimi ilaangnillat akileraarutinut akitsuutinullu ilutsit allat, ilanngullugit takornarianut avatangiisinullu akileraarutit, kiisalu atuisartut akiliuteqartareri. Taamaattori International Ship and Port Facility Security Code (ISPS) ilanngullugu naatsorsorneqassaaq akiliutaasussaq immikkut ittutut umiarsuarnut takornariartaatinut umiarsualiviuup akinik allattuiffiani takuneqarsinnaassappat.

¹⁾ Takussutissiimissaq eqqarsaatigalugu ilimagineqarpoq umiarsuit takornariartaatit usitussusaat umiarsualivimmut tulannermi ilaasut angallammiittut amerlassusiisa assigigaat.

Nunani allani akileraarutit qaffasissusiannik misissueqqissaarneq

“Kalaallit Nunaanni umiarsuit takornariartaatit takornariartitsisarnerannik misissuineq”-mi Kalaallit Nunaanni umiarsualivimmiennermut akileraarutit atuuttut qaffasissusii nunani allani akileraarutit qaffasissusiannut sanilliunneqarput. Tassunga ilanngunneqarpoq ”Kalaallit Nunaat NUTAAQ”, aamma ”Kalaallit Nunaat NUTAAQ Store”, umiarsuit takornarianik angallassissutit ilaasunik angallassinerannut akileraarutissaattut siunnersummik imalik. ”Kalaallit Nunaat NUTAAQ Store”-p 30.000 BT-linnik aamma annertunerusunik bruttotonnagelinnik umiarsuarnut takornariartaatinut marloriaatinngortitatut umiarsualivimmiennermut akileraarut takussutissiivigaa, ”Kalaallit Nunaat NUTAAQ” tassaalluni umiarsuarnut takornariartaatinut allanut tamanut, attatiinnakkatut umiarsualivinnut akileraarutitigut inisisimaffeqartunut tunngasoq:

Krydstogtafgifter (tonnage/størrelse + Pax-tax + ISPS) for forskellige destinationer

Nassuaat: Titarnerni kitorartaartuni akileraarutit tamarmiusut annertussusaat takutinnejqarpoq (umiarsualivimiinnermut aamma Umiarsuit takornarianik angallassissutit ilaasunik angallassinerannut akileraarutit), Kalaallit Nunaanni Umiarsuit takornarianik angallassissutit ilaasunik angallassinerannut akileraarutaat nutaat atuutilersinneqassappata. "Kalaallit Nunaat NUTAAQ"-miipput umiarsuit takornariartaatit 30.000 BT-nik qaangiinatik bruttotonnageqartut, "Kalaallit Nunaat NUTAAQ Store"-miippulli umiarsuit takornariartaatit 30.000 BT-mik annertunerusumilluunniit bruttotonnageqartut.

Kalaallit Nunaat umiarsuit takornarianik angallassissutit ilaasunik angallassinerannut akileraarutip ilaasumut ataatsimut 50 kr.-usup atuutilersinneratigut umiarsualiviit toqqarneqartut akileraarusiinermi appassinnerpaat affasa suli ilagissavaat, tak. Visit Greenlandip misissuinera. Taamaattorli umiarsuarnut takornariartaatinut 30.000 BT-nik annertunerusunilluunniit bruttotonnagelinnut umiarsualivimiinnermut akileraarutaannik marloriaatinngortitsineq umiarsuarnut takornariartaatinut angisuunut tamakkununnga tunngatillugit Kalaallit Nunaannik nunanut akisunerusumi inissismaffillit allat arlallit inissismaffigisaannut inissiisaaq. Kisiannili tamatigoortumik akileraarutit akitsuutillu allaasinnaanerat sillimaffigineqassaaq, tassunga takornarissanut avatangiisunullu akileraarutit sanilliussinermi ilanngunneqanngitsut. Taamatuttaaq assersuutigalugu *International Ship and Port Facility Security Code (ISPS)* aki taamaallaat umiarsualiviit umiarsuarnut takornariartaatinut akinik allattuivimmi erseqqisumik allassimappata ilanngunneqarpoq,

atusillu sullinneqarnermut akiliutaat, soorlu talittarfimmi, kalittaammik il.il. ataatsimut isigalugu ilanngunneqanngillat.

3. Pisortanut aningaasaqarnermi allaffissornermilu kingunissai

Nalornissuteqarluni missingerneqarpoq umiarsualivimmainermut akileraarummut ilanngullugu (tonnageamut akileraarut) umiarsuit takornarianik angallassissutit ilaasunik angallassinerannut akileraarutip atuutilerseqqinnejarnera 5 mio. kr.-t missaannik isertitaqarnerulerlernermik kinguneqassasoq.

Isertitaanerusut pisortat isertitaat allat assigalugit nunap karsianut nakkartinneqassapput. Ilimagineqarpoq isertitaanerulersut umiarsualivinnut tunngatillugu aserfallatsaaliuinermik suliniuteqarnerup annertusineranut atorneqassasut akileraaruseeriaatsillu aaqqissuunneqarnerata isumaliutigineranut tapersiissallutik.

2023-mut aningaasanut inatsit pillugu isumaqatigiissummi isumaqatigiissutigineqarpoq umiarsuit takornarianik angallassissutit ilaasunik angallassinerannut akileraarut 1. januar 2024-mi atuutilersumik atuutilerseqqinnejassasoq. Inatsisiliornermi misisueqqissaarnermi Visit Greenlandimit siusinnerusukkut suliaritinneqartumi paasisat ilanngunneqarput.

Umiarsuarni takornariartaatini ilaasut amerlassusaat umiarsuillu tikittut amerlassusaat – Naatsorsueqqissaartarfik

Kalaallit Nunaanni Umiarsuarnik Takornariartaatinik 2019-imi naatsorsueqqissaarneq¹⁾ malillugu umiarsuarni takornariartaatini ilaasut Kalaallit Nunaannut 2019-imi tikittut – coronap nunarsuarmi tuniluunnera ukioq sioqqullugu – 46.633-iupput. Umiarsuarni takornariartaatini ilaasut umiarsualivinnut agguarlugit 2019-imi 122.314-iupput.

Naatsorsueqqissaartarfipiup saqqummersitaa 2022-mi umiarsuarni takornariartaatini ilaasut²⁾ 3. maj 2023-meersoq malillugu Kalaallit Nunaanni umiarsualivinni 2022-mi piffissani aalajangersimasuni angallavigisaniluunniit aalajangersimasuni ilaasut 43.999-iupput, tamanna coronap nunarsuarmi tuniluunnerata siornanut sanilliullugu 5 pct-imik appasinneruvoq. Kalaallit Nunaanni umiarsualivinni tamani umiarsuit takornariartaatsit angalaneranni tikittut katillugit 112.273-iupput, tamanna coronap nunarsuarmi tuniluunneranut sanilliullugu 8 procentimik appiarneruvoq.

¹⁾ Naatsorsueqqissaartarfipiup umiarsuit takornariartaatit angalanerannik naatsorsueqqissaarnera akileraarutinik Akileraartarnermut Aqutsisoqarfimmut nalunaarutigineqartut tunngaveqarpoq, kisiannili 2019-imi angalanernit katillugit 125-usunit nalunaarutinik suli tigusaqarsimanninnej pissutigalugu nangaassuteqarpoq, taamaammat ilaasut amerlassusaat missingigaavoq.

²⁾ Naatsorsueqqissaarnerup umiarsuit takornariartaatit angalanerannik naatsorsueqqissaarnera akileraarutinik Akileraartarnermut Aqutsisoqarfimmut nalunaarutigineqartut tunngaveqarpoq, kisiannili 2022-mi angalanernit 123-usunit akileraarutinik tigusaqarfiusunit taakkunannga 22-nit ilaasunik allattuveqanngilaq, taamaammat ilaasut amerlassusaat missingigaavoq.

Umiarsuilli tulattut 2019-imi 332-nit 2022-mi 376-inut amerliartornikuupput, taamaalilluni angalanermi ataatsimi tikiffiit agguaqatigiissillugu amerlassusaat angalanermi ataatsimi tikiffiit pingajuata affaanit pingasunut amerleriarput.

Umiarsuit takornariartaatit 2019-imi 2022-milu umiarsualivimmieinnermut akileraarutaat
Nunap karsiata 2022-mi umiarsualivimmieinnermit akileraarutinit isertitai 14 mio. kr.-t missaaniippu, taakkunannga 9,3 mio. kr.-ngajaat umiarsuarnit takornariartaatineersuupput, isertitallu sinneri 4,7 mio. kr.-t ataatilaarlugit soorlu nassiuissanik assartuinerninggaaneersuupput. Sanilliussilluni 2019-imi kisitsisit – ukiut coronap atuunnerata siorna – katillugit 11,8 mio. kr.-upput, taakkunannga 7,7 mio. kr.-t ataatilaarlugit umiarsuarnit takornariartuutineersuupput aamma 4,1 mio kr.-t missaanni nassiuissanik assartuinerninggaaneersuullutik.

*Isertitanik tamarmiusunik missingiineq – umiarsuit takornariartaatit
umiarsualivimmieinnermut akileraarutaat aamma umiarsuarni takornarianik angallassisuni
ilaasut akileraarutaat nutaaq*

Missingerneqarpoq umiarsuit takornariartaatit umiarsualivimmieinnermut akileraarutaasa maannakkut akia allanngortinngippat umiarsuit takornariartaatit umiarsualivimmieinnermut akileraarutaannit isertitat mianersorluni missingiilluni 2022-misut annertussuseqassagunartut, tassa 8-10 mio.kr. missaanni.

Taamaattorli umiarsuarnut takornariartaatinut umiarsualivimmieinnermi akileraarutip marloriaatinngortinnissa siunnersuutigineqarpoq. Taamaalisukkut umiarsuarnut takornariartaatinut aalajangersimasunut (30.000 BT-nik annertunerunngitsumik bruttotonnagelinnut) umiarsualivimmieinnermut akileraarutip akiliissutiginissaanut Nuup Umiarsualiviata pinngitsuugarisinnissa siunnersuutigineqarpoq, ilaalluni umiarsuarnut takornariartaatinut (30.000 BT-nik annertunerusumilluunniit bruttotonnagelinnut) umiarsualivimmieinnermut akileraarut annikillisaq.

Kalaallit Nunaata imartaanik tikeraagaqartunik umiarsuit takornariartaatit 30.000 BT-nik annertunerusunilluunniit bruttotonnagillit amerlassusaat ilisimaneqanngillat, taamaattorli 3. maaji 2023-meersup Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfiup saqqummersitaa 2022-mi *umiarsuarni takornariartaatini ilaasut*³⁾ malillugu umiarsuit takornariartaatit 501-inik amerlanerusunik ilaasullit 2022-mi umiarsuarni takornariartaatini ilaasut tikeraartut

³⁾ Akileraaruseriffimmut akileraarutinik akiliutit umiarsualiveqarfimmi oqartussat nalunaaruteqartarnerannik Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfiup umiarsuarnut takornariartaatinut naatsorsuisarnerit tunngaveqartippai, taamaattorli 2022-mi katillugit angalanernut 123-nut taakkununnga akileraarutinik akiliutinik pissarsisoqarsimanera nanganartoqartillugu, ilaasut allattorsimaffiini taakkunani 22-t ilaangimmata, taamaattumillu ilaasut amerlassusaat missiliutigineqarput.

tamakkiisutut amerlassusaannit 70 pct.-it missaanniippuit. Bruttotonnagemi tamarmiusumi tassani 70 pct.-it missaat aamma marloriaatinngortitatut umiarsualivimmieinnermut akileraarummi siunnersuutigineqartumi aamma ilaalerissaat naatsorsuutigineqassappat (ilaallutik umiarsuit takornariartaatit 30.000 BT-nik annertunerusumilluunniit bruttotonnagillit), assorsuaq mianersuussatut umiarsuarnit takornariartaatinit umiarsualivimmieinnermut akileraarut 13-17 mio. kr.-ussasoq missiliutigineqarsinnaavoq, tassanngaanniit ilanngaatigineqarluni Nuup Umiarsualivianit 2022-mi umiarsuarnit takornariartaatinit umiarsualivimmieinnermut akileraarutinik akiliutit tamakkiisut, tassaasimasut 1 mio. kr.-t missaat. Assorsuaq mianersuullugu umiarsuarnit takornariartaatinit umiarsualivimmieinnermut akileraarummit isertitarisat 12-16 mio. kr.-t tungaanniissanerisa missiliutigisinnaanerannik tamanna isumaqarpoq, tassalu siulianit missiliutigisap saniatigut 4-6 mio. kr.-nik annertuneq (2022-mut naleqqiullugu tunngavigisat allanngortinneqanngitsut ilaatillugit).

Taamaattorli bruttotonnagit annertussusaannut (initussutsimut) umiarsuup takornariartaatip ilasoqarsinnaanermut piginnaasaqassusianik toqqaannartumik aallaaveqarluni missiliuisinnaasoqassannginneq tamatigoortumik sianiginiarneqassaaq.

Tamatumunnga ilanngullugu Nuup Umiarsualiviani umiarsuarnut takornariartaatinut angisuunut taakkununnga, 30.000 BT-nik annertunermilluunniit bruttotonnageqartunut akileraartisinermut akigititap taamaallaat annikillisinnissaanik siunnersuuteqartoqarnera sianigineqassaaq. 2022-mi Nuup Umiarsualiviani umiarsuarnut takornariartaatinut tulattunut 1/5-it missaannut tamanna tunngavoq, umiarsuarnit takornariartaatinit umiarsualivimmieinnermut akileraarutinik akiliutinik $\frac{1}{2}$ -iinnangajannik pissarsiviulluni.

Annertuumik nalornissuteqarfigisamik umiarsuarnut takornariartaatinut aalajangersimasunut umiarsualivimmieinnermut akileraarummik akiliisitsinissamik pinngitsuuitsineq, kiisalu Nuup Umiarsualiviani umiarsuarnut takornariartaatinut angisuunut akileraarutinik annikillisitsineq Nuup Umiarsualiviani umiarsualivimmieinnermut akileraarummik akiliuteqarneq siuliani inisisimaffimmit tassannga (tulannerni allanngorsimanngitsuni, aamma umiarsuit suussusii ilaatillugit) 1/3-it missaannik annikillissanerat missiliutigineqarpoq.

Ataatsimut isigalugu suliarisat inisisimaffii allanngortinnagit umiarsualivimmieinnermut akileraarummit ilassutitut iluanaarutissat 4-6 mio. kr.-t eqqaaniittuarnissaat missiliutigineqarput. Nangaassutilimmik missiliorneqarpoq.

2022-mi pisutulli ukiuni takkuttussani Kalaallit Nunaanni umiarsualivinnut ilaasut taamaaqatingajaasa tikinnissaat naatsorsuutigineqassappat, aammalu umiarsuarni takornariartaatini ilaasunut akileraarummi nutaami tassani akileraarummut akigititaq

tikinnernut ataasiakkaanut ilaasunut ataasiakkaanut tamanut 50 kr.-nngorlugu aalajangerneqassappat umiarsuarnit takornariartaatinili ilaasunut akileraarummit nutaamit nalornissuteqartumik iluanaarutitut isertitassat 5 mio. kr.-t tungaaniissanerannik nassataqassasoq missiliuutigineqarpoq. Nangaassutilimmik missiliorneqarpoq.

Kommunit avatangiisinut aserfallatsaaliuinermullu akiliutigititaat

Kommunit avatangiisinut aserfallatsaaliuinermullu umiarsuarmi takornariartaammi ilaasumut ataatsimut annertunerpaamik 50 kr.-nik akiliuteqartitsinissaq toqqassappassuk, annertuumik nalornissuteqarluni missingerneqarsinnaavoq, kommunit tamarmiusut katillugit 15 mio.kr.-t missaanni akiliuteqartitsissasut.

Akiliutigititanik missingiinermi 2022-mi umiarsuarnut takornariartaatinut ilaasut tikittut amerlassusaat tunngavigineqarpoq, naatsorsorneqarporlu taakku tamarmik immikkut umiarsualivinnut 2-nut tikissasut aammalu sinerissami pinngortitamullu agguaqatigiissillugu ikinnerpaamik 5-eriarlutik nunamut niuneqartartut.

Avatangiisinut aserfallatsaaliuinermullu akileraarut tassaavoq pisortanut akiligassaq, tamatumani akiligassanik akiliutit ikorsiissutinik, toqqaannartumik akimuisuunatilluunniit akiliummut attuumaffeqanngitsunik aningaasaleeqataasinnaallutik. Taamaattorli akiliummit suliassaqarfiit, takornariaqarnermit annertusisamit toqqaannartumik imaluunniit toqqaannartuunngitsumik sunniivigineqartut iluaquteqarsinnaassasut siunnersuutigineqarpoq, tak. inatsisip siunertaa. Taamattaaq inatsimmut matumunnga najoqqutaqartumik isertitat aningaasartuutillu kommunip pissarsiai akiliutigisaalu kommunit naatsorsuutaanni immikkoortiterlugit erseqqissarneqartassasut siunnersuutigineqarpoq.

4. Inuussutissarsiortunut aningaasaqarnermi allaffissornermilu kingunissai

Missingerneqarpoq siunnersuut pingaartumik umiarsuarnut takornariartaatinut sullisisartunut allaffissornikkut aningaasaqarnikkullu kinguneqassasoq.

Nalornissuteqarluni missingerneqarpoq umiarsuarnik takornariartaatinik sullisisartunut aningaasatigut killup tungaanut kingunissai 9-11 mio. kr.-t missaaniissasut, taakkunanit umiarsuarni takornariartaatinili ilaasunut akileraarummit nutaamit tassanng 5 mio. kr. eqqaanniittut, ilimagineqarporli umiarsuarni takornariartaatinili ilaasunut annertunerusutigut akilersinneqarnissaat. Ilimagineqarporli umiarsuarnut akileraarutit atuutilerseqqinnerisigut umiarsuarnut takornariartaatinut ilaasut ikiliartussasut. Kisianni umiarsuarnut takornariartaatinut ilaasut qanoq annertutigisumik ikiliartussanerat missingerneqarsinnaanngilaq.

Kommunit umiarsuarni takornariartaatinili ilaasunut ataasiakkaanut tamanut avatangiisinut aserfallatsaaliuinermullu akiligassamik 50 kr.-mik aalajangiinissamik toqqaanerat

tunngavigalugu annertuumik nalornissutitaqtumik umiarsuarni takornariartaatini ilaasunut akiliummut ilassutitut umiarsuarnik takornariartaatinik suliaqarfimmut suli 15 mio. kr.-nik killup tungaanut aningasaqarnermi kingunerisassaqarnera missiliutigineqarsinnaavoq.

Umiarsuit aalajangersimasumik angalaffeqanngitsut naalagaat angalanissamut pilersaarummik akileraaruseriffimmut ullumikkut siumut nalunaaruteqartussaareersut nalinginnaasumik nalunaartussaatitaapput, tak. Nioqquqtiisanik eqqussuineq annissuinerlu pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 24, 5. oktober 2016-imeersumi § 44. Umiarsuup naalagaa nalinginnaasumik nalunaartussaatitaaneq malillugu umiarsuup Kalaallit Nunaanni umiarsualivimmut tikinnissaa sioqqullugu kingusinnerpaamik 24 tiimit sioqqullugit piffissaq tikiffissatut ilimagineqartoq umiarsualiveqarnermi oqartussanut pineqartunut nalunaarutigissavaa, umiarsuarlu Kalaallit Nunaanni sumiiffimmut akileraarutit atuutilerfiannut apuunniariarpat tikinnissaq umiarsualiveqarnermut oqartussanut qaninnernut nalunaarutigissallugu.

Umiarsuit takornarianik angallassisutit ilaasunik angallassinerannut akileraarutit 1. juni 2015 atorunnaarsinnerannut atatillugu, tak. Inatsisartut inatsisaat nr. 14, 3. juni 2015-imeersoq, umiarsualivimmernut akitsuutit naapertorlugit nalunaarutissaatitaaneq umiarsuarni takornariartaatini ilaasut inuiaassusaannik nalunaaruteqarnissamik aamma annertusineqarpoq. Naatsorsueqqissaartarfiup umiarsuarni takornariartaatini ilaasut amerlassusaannik amerlassusiisalu allanngoriartornerannik naatsorsueqqissaarneq ukiumoortumik saqqummersittarpaa.

Umiarsuit takornarianik angallassisutit ilaasunik angallassinerannut akileraarutit atuutilerseqqinneranni umiarsuarnik takornariartaatinik sullisisartunut aningaasatigut kingunissai allat tassaassapput akileraarutit akiligassiissutillu naatsorsornerannut atugassatut paasissutissanik amerlanerulaartunik nalunaaruteqartarnissamik piumasaqaateqarneq.

Paasissutissalli tamarmiusut regnearkimi 1-im i nalunaarutigineqartarnerisigut allaffisornermi suliassat annikillisinneqarniarneqarput – taanna umiarsualivimmit imaluunniit kisarfimmit aallarnerup kingorna immersorneqassalluni. Regnearki imatut ilusilersorneqarpoq akileraarutit akiligassat akiligassiissutillu paasissutissat suliamut attuumassuteqartut tamaasa immiutereernerisigut nalunaarsuiffik ingerlaannaq naatsorsuisarluni.

Siunnersuut taakku saniatigut allaffisornermi malunnartunik allanik kinguneqarnissaa ilimagineqanngilaq.

5. Avatangiisinut, pinngortitamut innuttaasullu peqqissusianut kingunissai
Nalilerneqarpoq siunnersuut avatangiisinut pinngortitamullu pitsasunik kinguneqassasoq, tassa naatsorsuutigineqarmat umiarsuarni takornarianik angallassisuni ilaasut akileraarut

umiarsuit Kalaallit Nunaannut tikittartut ikilinerannik kinguneqassasoq. Kisianni umiarsuarnut takornariartaatinut ilaasut qanoq annertutigisumik ikiliartussanersut missingerneqarsinnaanngilaq.

Ilanngutissaq 30.000 BT-nik imaluunniit annertunerusunik bruttotonnageqarlutik umiarsuar-
nut takornariartaatinut angisuunut umiarsualivimmiermut akileraarutip
marloriaattingortinnerani Kalaallit Nunaanni umiarsuit takornariartaatit tamakkiisumik
amerlassusiisa katitigaanerannut ilorraap tungaanut sunniuteqassasutut
naatsorsuutigineqarnera ilanngutissaq, tamanna annikinnerusumik avatangiisinut
artukkiinerup tungaanut sunniuteqassalluni.

Siunnersuut innuttaasut peqqissusiannut annertuunik kinguneqassanngitsoq imaaliinnarluni
nalilerneqarpoq.

6. Innuttaasunut kingunissai

Nalilerneqarpoq siunnersuut innuttaasunut kinguneqassanngitsoq.

7. Kingunissai pingaaruteqartut allat

Ilimagineqarpoq siunnersuut pingaaruteqartunik allanik kinguneqassanngitsoq

8. Oqartussanut kattuffinnullu il.il. tusarniaaneq

Siunnersuut tusarniaaffigineqartunut ukununnga piffissami 1. juuni 2023-mit 29. juuni 2023-
mut tusarniutigineqarpoq:

Siulittaasup Naalakkersuisoqarfia, Nunanut Allanut, Inussutissarsiornermut Niuernermullu
Naalakkersuisoqarfik, Ineqarnermut Attaveqarnermullu Naalakkersuisoqarfik,
Nunalerinermut, Imminut Pilersornermut, Nukissiuuteqarnermut Avatangiisinullu
Naalakkersuisoqarfik, Sulisitsisut, NUSUKA, SIK, Deloitte, Grønlands Revisionskontor,
BDO, EY, PWC, Grønlandske Advokater, BK Revision, Royal Arctic Line A/S, Arctic
Umiaq Line A/S, Visit Greenland, KNAPK, AECO (Association of Arctic Expedition Cruise
Operators), KNI, Blue Water, Arctic Circle Business, Innovation South Greenland, Qeqertalik
Business Council, Imaq Pilot, Sikuki Nuuk Harbour, Avannaata Kommunia, Kommuneqarfik
Sermersooq, Kommune Qeqertalik, Qeqqata Kommunia, Kommune Kujalleq, Kalaallit
Nunaanni Politimesteri, Søfartsstyrelsen.

Siunnersuut aamma 2. juuni 2023-mi tusarniaanermut nittartakkami uani tamanut
saqqummiunneqarpoq, www.naalakkersuisut.gl.

Siunnersummi aalajangersakkanut ataasiakkaanut nassuaatit

§ 1-imut

Nr. 1-imut

Inatsisip taaguutaata ”umiarsuarni takornarianik angallassisuni ilaasut akileraarutaat”-nik allineqarnissaa siunnersuutigineqarpoq. Tamatuma kingornatigut inatsisip taaguutigilissavaa ”Umiarsualivimmiinnermut akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaata allangortinnea pillugu Inatsisartut inatsisaat”.

Inatsimmi nassuaatit

Ilaasoq imatut paasineqassaaq inuk kinaluunniit, akiliilluni akiliinaniluunniit ilaasoq, umiarsuarmiittooq. Inuttut sullissinermilu sulisut ilaasutut isigineqanngillat.

Umiarsuaq takornariartaat imatut paasineqassaaq, ilaasortaat aalajangersimasumik angallaveqarneq ajortoq aamma ilaasunik umiarsualivimmit allamut assartuinissamik pingarnertut siunertaqarfiunngitsoq. Ilaasut pingarnertut siunertaat tassaagajussaaq nuannisaarnissaq, sunngiffimmi sammisaqarnissaq aamma umiarsuarmi takornariartaammi ilaasuuneq nammineq takornariarnermi alutornartuugajussasoq.

Ilaasortaat Kalaallit Nunaata sineriaa sinerlugu takornarissanik angallassinissaq siunertalugu piffissat ilaanni aalajangersimasumik angalajunnaartoq, umiarsuartut takornariartaatitut isigineqassaaq. Umiarsuarmik takornariartaammik angalanissamik neqerooruteqartut assigiinngitsut taamaallillutik akileraartarnermi naligiisinneqarput.

Ilaasartaatit umiarsuaatileqatigiiffinnit Namminersorlutik Oqartussanut sullissinissamik isumaqatigiissuteqartut akileraartussaatitaanngillat. Sullissinissamut isumaqatigiissut imatut paasineqassaaq akit siumut isumaqatigiissutaasut atorlugit Namminersorlutik Oqartussat aalajangersimasumillu sullisisup akornanni inuussutissarsiornermi isumaqatigiissut, tassanilu isumaqatigiissut iluanaaruteqarfiunersoq ajunaaruteqarfiunersorluunniit sullisisut naammassaqarsinnaassutsimigut aalajangissagaa. Akileraartussaatitaannginneq ilaasortaatinut umiarsuaatileqatigiiffii Kalaallit Nunaanni umiarsualiviit akornanni aalajangersimasumik angalasut allaffisornerat pissutigalugu atuutilerseqqaarneqarnikuuvooq. Aalajangersagaq taamaallaat Arctic Umiaq Lineq A/S-imut maannakkut pingaaruteqarpoq.

Nr. 2-mut

Inatsit naapertorlugu akileraarutit akilerneqartussat siunissami assigiinngitsut pineqartut 2-t erseqqissarniarlugit, siunnersuutigineqarpoq inatsimmi § 1, imm. 1-im ”akileraarutit” siorna ”umiarsualiviit” ilanngunneqassasoq, aammalu ”umiarsuit takornarianik angallassissutit ilaasunik angallassinerannut akileraarutit” ilanngunneqassasoq.

Umiarsuit "umiarsualivimmut tikinnerat" siamasissumik paasineqassaaq, tassa umiarsuit umiarsualiviup avatinnguani kisartut umiarsuillu kisarfimmiiittut umiarsualivimmiinnermut akileraartussaatitaanermut ullumikkut ilaatinneqareermata. Aamma "kisarneq" annertuumik aalasuuffimmi inississimanertut paasineqassaaq.

"Kisarfik" tassaavoq imartaq, imaq imatut ititigisoq immaqalu malinnut angisuunut imatut illersuutaatigisoq umiarsuit kisaqqasinnaallutik. Imaassinjaavoq umiarsualivimmut tulannissaq utaqqillugu imaasinnaavorluunniit anorersuaq/tininnera umiarsualivimmi luunniit inissaqannginnera pissutigalugu. Umiarsuit takornariartaatit angisuut aamma umiarsualivimmi namminermi tamatigut tulassinjaanngillat, taarsiulluguli assersuutigalugu kangerlumanermi qaninnermi umiarsualiviup avataani kisaqqallutik, ilaasullu tassanngaanit nunamut angallatinilluunniit niuneqarlutik mikinerusunik angallanneqartarlutik.

Akileraartussaatitaanermi tassaannaanngitsoq "umiarsualivimmut tikinneq" erseqqissarniarlugu, umiarsuillu aamma umiarsualiviup avatannguani kisaqqasinnaasut umiarsuarluunniit kisarfimmippat, siunnersuutigineqarpoq "umiarsualiviulluunniit avataani kisaqqaneq kisarfimmulluunniit apuunneq" inatsimmi § 1-imi ilanngunneqassasoq.

Nr. 3-mut

Siunnersuutigineqarpoq umiarsuup takornariartaatip naalagaata umiarsuup Kalaallit Nunaannut tikinnissaatut ilimagineqartoq kingusinnerpaamik 24 tiimit sioqqullugit § 1, imm. 2-mi ilisimatitsisussaatitaaneq atuuttoq atorunnaarsinnejassasoq.

Nr. 4-mut

Siunnersuutigineqarpoq paragrafit nutaat 3-t inatsimmi § 1-ip kingorna ilanngunneqassasut.

Umiarsualivimmiinnermut akileraarutit

Umiarsualivimmiinnermut akileraartussaaneq pillugu paragraffitut nutaatut § 1a inissinneqassasoq siunnersuutigineqarpoq. Maannakkut akigititaanik allannguinani umiarsualivimmiinnermut akileraarutaasoq attatiinnarneqassasoq siunnersuutigineqarpoq. Taamaattorli 30.000 BT-nik imaluunniit annertunermik bruttotonnagelinnut umiarsuarnut takornariartaatinut akileraarutinut akigititap marloriaatinngortinnissaa siunnersuutigineqarpoq. Aamma umiarsuarnut takornariartaatinut aalajangersimasunut Nuup Umiarsualiviata umiarsualivimmiinnermut akileraarutinik akiliisitsisassannginnera, aammalu umiarsuarnut takornariartaatinut angisuunut akileraarutinik annikillisaanissamik akuerineqassanera siunnersuutigineqarput, atuisartunut akiliutit aamma naalagaaffimmit akileraarutit katitigaanerisa kingunerisaannik Nuup Umiarsualiviani akigitat inissisimaffigisaat annertuallaalissasoq akuerineqarmat. Tassunga ilanngullugu § 2-mi

akileraarutinik pinngitsuuisitsinernut § 1a-mut innersuussissutip inissinnissaa siunnersuutigineqarpoq.

Umiarsuarni takornarianik angallassisuni ilaasut akileraarutaat

Siunnersuutigineqarpoq umiarsuarni takornarianik angallassisuni ilaasut akileraarutaat paragrafimi nutaami, § 1b, ilanngunneqassasoq. Siunnersuutigineqarpoq akileraarutip annertussusia Kalaallit Nunaanni umiarsualivimmut tulannerit kisarfimmulluunniit tikinnerit tamaasa umiarsuarmi takornariartaammi ilaasumut umiarsuarmiittumut ataatsimut 50 kr.-ussasoq. Tikinnerut ataasiakkaanut tamanut umiarsuarni takornariartaatini ilaasunut akileraarutip ataasiartumik akiliutigineqassaaq. Umiarsualivimmi tulattarfiit assigiinngitsut akornanni piffissamik kinguartitsinerit imaluunniit nuussinerit tikinnertut nutaatut isigineqanngillat.

Avatangiisinut aserfallatsaaluiuinerLLU kommuninut akiliut

Aamma siunnersuutigineqarpoq paragrafi alla ilanngunneqassoq, § 1c. Paragrafikkut nutaakkut siunnersuutigineqarpoq kommunit avatangiisinut aserfallatsaaluiuinerLLU akiliummik aalajangiisinnaanermik piginnaatitaanerat inatsimmi ilanngunneqassasoq, taanna siuliani nunamut ikaartitat amerlassusaat aallaavigalugit umiarsuarni takornariartaatini ilaasunut tikittunut akiliutigeqquaassalluni.

Inoqarfiit 60-it missaaniittunut assersuutigalugu talittarfilinnut puttasulinnulluunniit tikinnerut ullanumikkut aallaaviusumik akileraaruteqanngilaq. Tikinnerit taamaattut kommunit pineqartut siunissami akiliummik akileqqusisinnaanerannik kinguneqarsinnaassaaq. Tamassumunnga ilanngunneqassaaq sinerissamut pinngortitamulluunniit niunermi akiliummik akileeqqusisoqartassasoq. Sumiiffiit avatangiisinut aserfallatsaaluiuinerLLU akiliummik siumut aalajangikkamik akileeqqusinermik kinguneqartussat kommunit ataasiakkaat namminneq toqqassavaat. Sumiiffiit attuumassutilit kommunip toqqassavai, aammal – ukiup siuliani pisoqarfiup aallartinnera sioqqullugu, tassalu ukiup tullissaani 1. oktobari pitinnagu kingusinnerpaamik – sumiiffiit attuumassuteqartut akiliutissallu annertussusissaa akileraaruseriffimmut nalunaarutigissallugit.

Avatangiisinut aserfallatsaaluiuinerLLU akileraarutip naalagaaffimmut akileraarutaaneratut siunnersuutigineqarpoq, tamatumani tamatuma inatsisitigut aalajangerneqarnissaa piumasaqaataalluni. Taamaalillunilu aamma akiliutissap annertunerpaaffissaa inatsimmi takuneqarsinnaassaaq. Naalagaaffimmut akileraarutaanngitsumi akiligassatigut isertitat aningaasarutuillu akornanni oqimaaqtigiiissutissaq ukiut sisamat (4-t) ingerlaneranni anguniarneqassaaq. Naalagaaffimmut akileraarutikkut taama ittunik piumasaqaateqartoqassanngilaq, akileraarummili akiliutit ikorsiissutinik, akiliuteqarnermut toqqaannartumik akimuisuunatilluunniit attuumassuteqanngitsunik

aninggaasaleeqataasinnaapput. Tamanna kommunini ataasiakkaani taakkunani annertunermik sungiussinissamik, annikinnermillu allaffisornermik tunniussissaq. Taamaattorli sumiiffit takornariartitsinermik annertunerulersumik toqqaannartumik imaluunniit toqqaannartuunngitsumik sunniuteqarfiusut taamaallaat akileraarutinit isertitanik iluaquteqarsinnaassasut siunnersuutigineqarpoq.

Kommunip attassaatut akiliummit isertitat aningaasartuutillu taakku, aammalu inatsimmut matumunnga naleqqiullugu akiliutigisaat kommunit naatsorsuutaanni immikkoortiterneqassasut siunnersuutigineqarpoq. Naalakkersuisut kommunit avatangiisinut aserfallatsaaliuinermullu akileraarummit isertitanik atuisinnaanermik aamma tamatuminnga naatsorsuisinnaanermik malittarisassiornissamut periarfissinneqassapput. Akiliummit isertitat taamaasillutik kommunit ataatsimut isertitaannut ilaaginnaratik, aammali akiliutip siunertaanut naapertuuttumik atorsinnaalissapput. Akiliummi kommunit piffinni nunagisanilu takornariartitsinermi siuarsaanissaanissaq, kiisalu tamatuma ajortumik kingunerisaanik aaqqiinissaq siunertaapput.

Siunnersuutigineqarpoq akiliut nunamut niunermi ataatsimi umiarsuarmi takornariartaammi ilaasumut ataatsimut annerpaamik 50 kr.-ussasoq. Akiliut ilaasut umiarsualivimmi umiarsualiviilluunniit avataanni nunamut niusoqarnersoq, tassunga ilangullugu sineriammi pinngortitamiluunniit nunaligussisoqarnersoq apeqqutaatinnagu umiarsuarni takornariartaatin kommunitut tikittuni ilaasut umiarsuarmiittut amerlassusaat malillugu akiligassangortinnejassaaq. Ilaasut nunamut ikaarnissamik imaluunniit ikaassannginnermik toqqaanerat apeqqutaanani. Umiarsuarmiit takornariartaammit toqqaannartumik, imaluunniit angallat mikinerusooq assigisaaluunniit atorlugu nunamut ikaartoqarnera apeqqutaanani. Angalanermik suliaqartup angalanermut sumiiffiusumi suliaqartup isumaginnittuunera, imaluunniit umiarsuup takornariartaatip nammineq isumaginninrera apeqqutaanatik. Tassunga atasutut amerlassuseq aalajangiisoq tassaavoq umiarsuarmi takornariartaammi ilaasut umiarsuarmiittut amerlassusaat.

Kommunit avatangiisinut aserfallatsaaliuinermullu akiliutinit isertat pinaveersaarutitut suliarisanut, atortorissaarutit aserfallatsaaliornerannut pitsangortinneranullu atortorissaarutillu nutaat sananerannut atorsinnaavaat. Assersuutigalugu tassaasinnaapput tikinnermi atortorissaarutit perusuersartarfiiilluunniit umiarsualiviit, talittarfiit, puttasut il.il. imaluunniit sinerissami pinngortitamiluunniit tикинneqarnerpaaffiusartut eqqaani eqqannguaniittulluunniit. Aamma assersuutigalugit tassaasinnaapput siuliani pineqartutut sumiiffit taakku, annertusisumik takornariartitsinermik sunniuteqarfiusut avataanni sumiiffinni pinaveersaarutitut suliarisat il.il. Sumiiffit, akileraarusiinermik nassataqartussat, kommuninit ataasiakkaanit toqqrneqassapput. Sumiiffit attuumassutilit, aamma akiliutissap annertussusissaa akileraaruseriffimmut ukiup siuliani kingusinnerpaamik ulloq 1. oktobarimi nalunaarutigineqassapput.

Siunnersuutigineqarpoq akiliut nammineq nalunaaruteqartarnertut aaqqissuunneqassasoq, umiarsuup naalagaa, isumaqatiginninniartartua imaluunniit agentia tassani ilumoorluinnarnermik nalunaaruteqassalluni – elektroniskinngorlugu immersugassami umiarsualivimmiinnermut aamma umiarsuit takornarianik angallassissutit ilaasunik angallassinerannut akileraarutit naatsorsornerannut atugassatut paasissutissanik nalunaarummi.

Nammineq nalunaaruteqarneq ilaasut piffissami nunamut niuneranni umiarsuarmiittut amerlassusaat tunngaveqarpoq, ilaasulli piffissap ilaani umiarsuarmit niunissamik toqqaasut amerlassusivii pinnagit.

Nammineq nalunaarummi ilaapput nunamut niunerit kommuninut 5-inut agguarlugit. Avatangiisinut aserfallatsaaliuinermullu akiliuteqartitsinissamik kinguneqartitsisuussaaq kommunimi sumiiffinnik toqqaasutut kommuniusoq. Tamatumani umiarsualiviusinnaavoq, inoqarfiusinnaavoq, nunamilu sineriammilu niunerusinnaapput il.il.

Siunnersuutigineqarpoq kommuninut ataasiakkaanut akiliutit annertussusiisa aalajangererani nunamut niunermut ataatsimut ilaasumut ataatsimut annerpaamik 50 kr.-usinnaasoq. Aappaagussamut sumiiffiit akiliutissallu annertussusissaat ukiup siuliani ulloq 1. oktoberimi akileraaruseriffimmut kingusinnerpaamik nalunaarutigineqassapput. Taamaalillutik akiliutit ingerlatsisunit tamanit ilisimaneqarnissaat qulakkeerneqassapput.

Siunnersuutigineqarpoq akiliut umiarsualivimmi tikifimmi umiarsualiveqarnermut oqartussanit tulliuttunit akilersinneqassasoq. Tassa umiarsualivimmiinnermut aamma umiarsuit takornarianik angallassissutit ilaasunik angallassinerannut akileraarutinik nalunaaruteqarnermut peqatigitillugu nalunaarutigineqassaaq. Akileraarutit akilerneqartut akiligassallu akilerneqartut tamarmiusut umiarsualiveqarnermut oqartussat akileraaruseriffimmut akilissavaat, taassumalu tamassuma kingorna kommuninut ataasiakkaanut akilissavai.

Umiarsualiveqarnermut oqartussat

Umiarsuit akileraartussaatitaasut tikinneranni kisarneranniluunniit illoqarfinni nunaqarfinnilu 19-ini umiarsualivinni 19-ini ukunani umiarsualivimmiinnermut akileraarutinik ullumikkut akiliisitsisoqartarpoq: Qaanaaq, Upernivik, Uummannaq, Qeqertarsuaq, Ilulissat, Qasigiannguit, Aasiaat, Kangaatsiaq, Sisimiut, Kangerlussuaq, Maniitsoq, Nuuk, Paamiut, Narsaq, Narsarsuaq, Qaqortoq, Nanortalik, Ammassalik aamma Ittoqqortoormiit, tak. Umiarsualivimmiinnermut aamma umiarsuit takornarianik angallassissutit ilaasunik angallassinerannut akileraarutit pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 5, 7. marts 2003-meersoq.

Qitiusumi umiarsualiveqarnermut oqartussat umiarsualivinni 19-ini qulaani taaneqartuni umiarsualiveqarnermut oqartussanut allaffissorneq pillugu isumaqatigiissusiornikuupput. Taamaalilluni qitiusumi umiarsualiveqarnermut oqartussanit najukkami umiarsualiveqarnermut oqartussaatitaasunut iltsersuisinnaatitaasunit piginnaatitsinikkut najukkami umiarsualiveqarnermut oqartussaasoqarpoq, tak. Umiarsualiveqarnermut oqartussaanerup ingerlanneqarnera pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 14, 14. maj 2002-meersoq.

RAL A/S, SIKUKI Nuuk Harbour A/S, KNI Pilersuisoq A/S imaluunniit Mittarfeqarfiiit A/S umiarsualivik apeqqutaalluni umiarsualiveqarnermut oqartussaapput.

Illoqarfinni umiarsualivinni Nanortalik, Qaqortoq, Narsaq, Paamiut, Maniitsoq, Sisimiut, Aasiaat, Qasigiannguit, Ilulissat, Uummannaq, Upernivik aamma Tasiilaq Royal Arctic Line A/S umiarsualiveqarnermut oqartussaatitaavoq.

Nuummi Kangerlussuarmilu SIKUKI Nuuk Harbour A/S umiarsualiveqarnermut oqartussaatitaavoq. Inuussutissarsiutigalugu umiarsualiveqarnermut ingerlatseqatigiiffinnut najukkami umiarsualiveqarnermut oqartussaanermik piginnaatitsinermut inatsisitigut tunngavik pillugu Umiarsualiviit pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 9, 3. juni 2015-imeersoq innersuussutigineqarpoq.

Illoqarfinni umiarsualivinni Kangaatsiaq, Qeqertarsuaq, Qaanaaq aamma Ittoqqortoormiit KNI Pilersuisoq A/S. KNI Pilersuisoq A/S najukkami umiarsualiveqarnermut oqartussaatitaasoq aamma nunaqarfinni Pilersuisoq A/S-p immikkoortoqarfigisaani umiarsualiveqarnermut oqartussaatitaavoq, kisiannili Narsarsuaq pinnagu, tassani Mittarfeqarfiiit A/S umiarsualiveqarnermut oqartussaatitaavoq. Najukkani umiarsualiveqarnermut oqartussaatitaasunik allattuivik nutartigaq kingulleq Ineqarnermut, Attaveqarnermullu Naalakkersuisoqarfimmut saaffiginninnikkut pissarsiarineqarsinnaavoq.

Sumiiffiit najugaqarfiusut taaguutaat

Piffissap ingerlanerani taaguitit illoqarfik aamma nunaqarfik taaguutinik inoqarfiiit pingaarnersaannik aamma inoqarfinnik (assigiinngiaartunik angissusilinnik) taarserneqassasut Naalakkersuisut aalajangiuussimavaat. Allannguutissatut inatsimmi matumani taaguut nunaqarfik nangitsisumik atorneqarput, umiarsualiviit pillugit inatsisaasuni taaguutit taakku tamatigoortumik atorneqarmata, ilanngullugit inatsisinik taakkuninnga tunngaveqartuni nalunaarutini atugaalersitani.

Allannguutissatut inatsimmut matumunnga siunnersummi sumiiffinni ataasiakkaani "nunaqarfiiit" "inoqarfiiit"-nik taarserneqarput, tassaalluni sumiiffimmut najugaqarfiusumut

taaguut, tamanna paatsuuinissamut tunngaviliisinniarnagu. Inatsimmik pingarnermik nutaamik suliaqarnermut atatillugu taaguusersuineq nalinginnaasumik allanngortinneqarsinnaassaaq.

Nr. 5-imut

Siunnersuutigineqarpoq inatsimmi § 2-mi pinngitsuisitsineq allanngortinnagu ilaatigulli erseqqissaateqarluni ingerlatiinnarneqassasoq.

Pinngitsuisitsinerit taamaalillutik tassaassapput §§ 1a-tut aamma 1b-tut kiisalu akiliutinik akiliisussaanngitsut 1c-tut siunnersuutigineqartumiittut, tassa umiarsualivimmiennermut aamma umiarsuit takornarianik angallassissutit ilaasunik angallassinerannut akileraarutinik kommuninullu avatangiisinut aserfallatsaaliuinermullu akiliutinik.

Ilanngullugu inatsimmi § 2, imm. 1, nr. 4-p erseqqissaaviginissaa siunnersuutigineqarpoq. Naalagaaffiup umiarsuai danskit, aamma nunanit allaneersuut, niuerfimmi atugaanngitsut kisimik § 2-mi pinngitsuiinerni taamaalillutik ilaatinneqassapput. Imarsiornermut inatsisit malillugit naalagaaffiup umiarsuai, niuerfimmi atorneqartut niuernermi umiarsuarnut, ilanngullugit ilaasortaatinut, assigiissinneqarput.

Inatsit pitsaanerulersinniarlugu aamma siunnersuutigineqarpoq Umiarsualivimmiennermut aamma umiarsuit takornarianik angallassissutit ilaasunik angallassinerannut akileraarutit pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 5, 7. marts 2003-meersumi § 2 naapertorlugu umiarsualivimmiennermut akileraartussaatitaannginnerit atuuttut inatsimmut nuunneqassasut. Pissutsit immikkut pissutissaqartitsippata akileraaruteqartitsisussaanngitsumut akitsuutinilluunniit oqilisaanissamut piginnaatitsissut § 12, imm. 2-mi atuuttumi allaqqavoq.

Umiarsualivimmiennermut aamma umiarsuit takornarianik angallassissutit ilaasunik angallassinerannut akileraarutit pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 5, 7. marts 2003-meersumi § 2 naapertorlugu umiarsualivimmiennermut akileraartussaatitaannginnerut ilaapput ” umiarsuit Kalaallit Nunaanni aalajangersimasumik inissinneqartut, taamaallaat umiarsuartut annanniutitut, kalittaatitut, siorartaatitut, ujaqqanik qalluutitut, aaqqartartut umiarsuaattut aamma prammitut atuuttut, umiarsuit Kalaallit Nunaanni nunami suliffissuarmi tunisassiornissaq siunertaralugu aalisakkanik imaluunniit aalisakkanit tunisassianik Danmarkimi, Savalimmiuni nunaniluunniit allani pisianik usingiartut, umiarsuit nunaqarfinni avinngarusimasunilu aalisakkanik aalisakkaniillu tunisassianik pisiortortut aamma umiarsuit taamaallaat uuliamik uuliamillu tunisassianik assartuisut.”

Siunnersuutigineqarpoq nalunaarummi akiliisussaatitaannginnerit qulaani taanneqartut

inatsimmi § 2-mi nr. 11-14-tut ilanngunneqassasut.

Siunnersuutigineqarpoq akiliisussaataatitaannginnerit inatsimmut nuunneqarnerat peqatigitillugu piginnaatitsissuttaaqqaarnikoq atorunnaarsinneqassasoq, tak. nr.13-im. 13-im.

Umiarsuarmut takornariartaammut nassuaat tassaavoq ilaasortaat aalajangersimasumik angalasoq, tak. nr. 1-imut nassuaatit.

Tamanna tunngavigalugu siunnersuutigineqarpoq, immikkoortoq nutaaq § 2-mi ilanngunneqassasoq, tassani allaqqavoq, umiarsuit umiarsualivimmut 1-imut arlalinniluunniit aalajangersimasumik angalasut § 1b malillugu umiarsuarmi takornariartaammi ilaasunut akileraaruteqartussaatitaanngillat aamma 1c malillugu akiliutinik akiliisinneqassanngitsut. Kisiannili umiarsuit umiarsualivimmut 1-imut arlalinnulluunniit aalajangersimasumik angalasut umiarsualivimiinnermut akileraartussaatitaapput, kisiannili maannakkut § 5, imm. 3, maannakkut imm. 6-inngortoq, naapertorlugu umiarsualivimiinnermut akileraarummik allattut akilersueriaaseqarnissaq pillugu akileraaruseriffimmut suli isumaqatigiissusiorsinnaapput, tak. nr. 9.

Nr. 6-imut

Siunnersuutigineqarpoq § 1a naapertorlugu umiarsualivimiinnermut akileraarutip naatsorsornerani bruttotonsit (BT) annertussusaat kisitsisinut ilivitsunut qaninnernut ammut bruttoninngortinneqassasoq erseqqissarniarlugu § 3-mi nutaatut ilanngunneqartumi § 1a-mut innersuussineq ilanngunneqassasoq.

Inatsimmi § 3-mi akileraarutit akii allanngortinneqassanngillat, taamaattorli 70 bruttoninut (BT-nut) umiarsualivimiinnermut akileraarummik minnerpaamik akiliuteqartassasoq siunnersuutigineqarpoq. Umiarsuarnut angallatinullu akileraarutinik pinngitsuuvisiviusunut tamanut umiarsualivimiinnermi akileraarutinik minnerpaamik 70 bruttoninut (BT-nut) akiliisoqartassasoq umiarsualivimiinnermi minnerpaamik akiusup nassataraa. Umiarsualivimiinnermut minnerpaamik akiusoq tassaavoq pisariillisaaneq, umiarsuarnut angallatinullu mikinernut tamakkiisutut umiarsualivimiinnermut akileraarutip annertussusaa imatut pingaaruteqanngitsigisutut annertussuseqartussatut nalilerneqarmat paarlattuanik aalajangersimasumik annertussusillit tikillugit angallatinut aalajangersimasunut minnerpaamik akigititassamik suliaqarfingisassaqarnissaq siunnersuutigineqarluni.

Aamma inatsimmi § 3, imm. 1, nr. 1-im akileraarutinut akiusunut Nuup Umiarsualivia unammillernerut sianigisassanut tunngasumik pinngitsoortinneqassasoq siunnersuutigineqarpoq, takukkit nalinginnartut oqaaseqaatit aamma nr. 7.

Nr. 7-imut

Siunnersuutigineqarpoq inatsimmi § 3, imm. 2 atorunnaarsinnejassasoq, tassa umiarsualivimmiermi akileraarutit (tonnageamut akileraarutit) naatsorsorneranni tunngavimmik naatsorsuinermi bruttoregistertonsip atornissaanut periarfissaq pisariaqarunnaarmat. Umiarsuup usitussusia siornatigut bruttoregistertonsitut naatsorsorneqartarpoq, usitussuserli taanna bruttotonnageamit, bruttotonsitut (BT) naatsorsorneqartartumit taarserneqarpoq.

Inatsimmi § 3, imm. 2-p nutaamik oqaasertalersornissaa siunnersuutigineqarpoq. Umiarsuarnut takornariartaatinut mikinerusunut maannakkut umiarsualivimmiermut akileraarutini akiusumut (ullormut unnuamullu aallartinneqartunut tamanut BT-kkaanut tamanut 1,10 kr.-mut), aammalu umiarsuarnut takornariartaatinut angisuunut marloriaatinngortillugu siunnersuutigisamut umiarsualivimmiermut akileraarutini akiusumut (ullormut unnuamullu aallartinneqartunut tamanut BT-kkaanut tamanut 2,20 kr.-mut) taarsiullugit umiarsuarnut takornariartaatinut Nuup Umiarsualivianut tikittunut umiarsualivimmiermut akileraarutini akiusunik immikkut ittuutitanik aalajangersaasoqassasoq siunnersuutigineqarpoq.

30.000 BT-nik qaangiinnitsunik umiarsuarnut takornariartaatinut bruttotonnageqartunut umiarsualivimmiermut akileraarutinut akiusoq ullormut unnuamullu aallartinneqartunut tamanut BT-kkaanut tamanut 0 kr.-nut aalajangerneqassasoq siunnersuutigineqarpoq. 30.000 BT-nik aamma tassannga annertunermik bruttotonnageqartutut umiarsuarnut takornariartaatinut akiusup ullormut unnuamullu aallartinneqartunut tamanut BT-kkaanut 0 kr. 70 ørenut aalajangerneqassasoq siunnersuutigineqarpoq.

Nr. 8-mut

Umiarsualivimmiermut akileraarutip (tonnageamut akileraarutip) naatsorsorneranut tunngaviup naatsorsornerani bruttoregistertonsip atornissaanut periarfissaq atorunnaarsinnejarmat, tak. nr. 7, siunnersuutigineqarpoq "imaluunniit bruttoregistertonsi" inatsimmi § 4-mi aamma atorunnaassasoq. Umiarsuup usitussusia siornatigut bruttoregistertonsitut naatsorsorneqartarpoq, kisianni usisutussuseq taanna bruttotonnageamit, bruttotonsitut (BT) naatsorsorneqartartumit ullumikkut taarserneqarnikuovoq.

Nr. 9-mut

Kalaallit Nunaanni umiarsualivimmut umiarsuup tikinnerani imaluunniit taassuma avataani kisarnerani, imaluunniit Kalaallit Nunaanni kisartarfimmut tikinnerani ilaasut amerlassusaat pillugit paasissutissanik tunngaveqartumik umiarsuarni takornariartaatinili ilaasunut akileraarutissatut siunnersuummut akileraarummik akiliutissat aalajangiunneqassasut siunnersuutigineqarpoq, takuuk inatsimmi ilaannakortutut nutaamik oqaasertalersugaq § 5.

Assersuutigalugu umiarsuaq 500-nik ilaasoqarluni tikippat, ilaasunut akileraarut

akilerneqartussaq umiarsualivimmut tikinnerup kisarfimmulluunniit tikinnerup kingorna ilaasut umiarsuarmit niusut ilaasulluunniit umiarsuarmut ikisut nutaat amerlassusaat apeqquaatinngu, ilaasut amerlassusaat taanna aallaavigalugu aalajangerneqassaaq.

Umiarsualivimmiinnermut akileraarummik akiliutissanik akiliinissat kingusinnerpaamik umiarsualivimmit imaluunniit kisartarfimmit aallarnermi aalajangerneqassapput.

Akiliutissanik akileeqqusinerit umiarsualivimmut tullissaatut tikitassap tikiffiuneranut atatillugu naatsorsorneqassapput, taassuma avataani kisarnermi, imaluunniit umiarsuaq kisartarfimmiissappat.

Umiarsualivimmut aamma umiarsuarni takornariartaatini ilaasunut akileraarutit nunatta karsianut tuttussat, aamma kommuninut akiliutissat naatsorsugaaneri aamma akileeqqusissutissat regnearkimi ataatsimi tassani katersorneqassapput, taannalu sumiiffigisami, atuuttuusoqarfittut umiarsualiveqarfimmi oqartussaasoqarfimmut nassiunneqassaaq.

Paasissutissanik suliamut attuumassuteqartunik umiarsualiveqarnermut oqartussanut nalunaarneq elektroniskinngorlugu immersugassaq paasissutissat eqqortuunerannik ilumoorluinnarluni nalunaarutitut umiarsuup naalagaata, isumaqatiginninniartartuata imaluunniit agentiata nassiuasaanik tunngaveqarpoq. Eqqunngitsunik nalunaaruteqarneqarnerani pillaammik akiliisitsisoqartarpoq, tak. ataani § 14 nutaamik oqaasertalerneqartoq siunnersuutigineqartoq.

Siunnersuutigineqarpoq elektroniskinngorlugu immersugassami umiarsualivimmiinnermi aamma umiarsuit takornarianik angallassissutit ilaasunik angallassinerannut akileraarutit kommuninullu akiligassat naatsorsornerannut atugassatut paasissutissat suliamut attuumassuteqartut tamarmik ilanngunneqassasut.

Tamassumunnga siunnersuutigineqarpoq, ilaasut inuaassusianik maannakkut nalunaaruteqartarneq ingerlaannassasoq. Naatsorsueqqissaartarfiup Kalaallit Nunaanni umiarsuarnik takornariartarnerup ineriarneranik paasinarsaaneranut atugassatut paasissutissanik katersinissaa siunertalarlugu nalunaaruteqartoqartarpoq. Paasissutissat Kisitsisaataasivimmi Takornariaqarneq/Umiarsuit takornariartaatit/Umiarsuarni takornariartaatini nuna najugaqarfiat takuneqarsinnaapput.

Akileraarutit akiliutillu akilerneqartut tamarmiusut regnearkimi (Excel) elektroniskinngorlugu umiarsualiveqarnermut oqartussanut nalunaaruteqarnikkut nalunaarutit tunngavigalugit ingerlaannaq naatsorsorneqartarput. Assersuutigalugu atsiornermik ilaqartillugu pdf-itut ilusilikatut regnearki tunniunneqarsinnaavoq, tassalu taanna elektroniskiusumik

Akileraartarnermut aqutsisoqarfimmut nassiuunneqarsinnaatillugu.

Umiarsuup naalagaa, akunnermiliuttoq tuniniaasorluunniit Kalaallit Nunaanni umiarsualivimmut kisarfimmulluunniit tikinnginnermi ullumikkut saaffiginnittussaareerput aamma umiarsuaq pillugu paasissutissat, piffissaq tikiffissatut ilimagineqartoq, tikinnermi siunertaq piffissarlu umiarsualivimiinnissatut ilimagineqartoq paasissutissiissutigalugit, tak. Umiarsualivinni malittarisassaqartitsineq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarummi nr. 1, 4 januari 2000-imeersumi § 1, imm. 3.

Umiarsuit takornarianik angallassissutit ilaasunik angallassinerannut akileraarutit Umiarsualivimiinnermut aamma umiarsuit takornarianik angallassissutit ilaasunik angallassinerannut akileraarutit pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 5, 7. marts 2003-meersumi § 4 naapertorlugu umiarsuup naalagaa inuttarluunniit akisussaasoq alla, umiarsuup umiarsualivimmit allannginnerani – umiarsualiveqarnermut oqartussat sukumiinerusumik ilitersuinerisigut – umiarsuup suunera, umiarsuup BRT/BT-a, umiarsualivimiinnermi ulla unnuallu umiarsualivimiinnerit aallartittut amerlassusaat pillugit umiarsualiveqarnermut oqartussanut nalunaaruteqassapput akileraarutillu naatsorsorneqartut akueralugit.

Akileraarutit akiligassat akiligassallu akilerneqartussat umiarsuup umiarsualivimmit kisarfimmilluunniit allarnerani umiarsualiveqarnermut oqartussanut akiligassanngussapput, tamatuma kingornatigut akiliinissamut killigititaq ulla 14-it iluanniissalluni. Umiarsualiveqarnermut oqartussat qaammami umiarsualivimiinnermut umiarsuarnilu takornariartaatini ilaasut akileraarutaasa akiligaannik akiligassanillu akilersinneqartunik piffissaq eqqorlugu akiliiffissaat kingulleq tassaavoq qaammatip tulliuttup ulluisa 15-iat. Akileraaruseriffiup kommuninut akiligassat ukiumut 1-eriarlutik ataatsimut akilissavaat – ilimanarporlu tassaasoq novembarip ingerlanerani.

Siunnersutigineqarpoq umiarsuit umiarsualivimmut 1-imut arlalinnulluunniit aalajangersimasumik angalasartut umiarsualivimiinnermut akileraarutit pillugit allatut akileeriaaseqarnissamik isumaqatigiissuteqarnissamut periarfissaqassasut. Taamaaliornikkut umiarsuarnut toqqakkanut akiliisarnermi aaqqissuussineq maannakkut allaffisornermut sanilliullugu pisariinnerulersinneqassaaq. Kisianili umiarsualiveqarnermut oqartussat umiarsuit aalajangersimasumik angalasartut qaammami umiarsualivimiinnermut akileraarutaannik ulloq nalunaaruteqarfissaat akiliiffissallu kingulleq ulloq qulaani taaneqartoq assigaa, qaammatip tulliuttup ulluisa 15-iat.

Nr. 10-mut

Siunnersutigineqarpoq inatsimmi § 6 missingiilluni akiligassanik annertussusilineq pillugu aalajangersagaq allannguinerup kinguneranik aaqqinneqassasoq, taamaalilluni ”akitsuutip

akiligassap annertussusaa” imatut allanngortinnejassalluni ”akitsuutit akiligassat aamma akileeqqusinerit annertussusaat”.

Akileraaruseriffik akileraarutinik aqtsineq pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 80 naapertorlugu isertitat akileraarutilluunniit missingiinermi appasippallaamik annertussusilerneqarsimappata annertussusiliinerullu kingorna pineqartup akileraaruseriffik tamanna pillugu nalunaarfigisimanngippagu pillammik akiliisitsinissamik ullumikkut periarfissaqareerpoq.

Nr. 11-mut

Siunnersuutigineqarpoq Inatsimmi § 10-mi akiligassat akilerneqarnissaannik aalajangersagaq allannguinerup kinguneranik aaqqinnejassasoq, taamaalilluni “akileraarut akilerneqartussaq” imatut allanngortinnejassalluni “Inatsisartut inatsisaat manna malillugu akileraarutinut akiligassanik, akitsuutinik akileeqqusissutinik, aamma akiliissutissanngortitat akilernissaannut” akileeqqusinernut. Aammattaaq assigiittut pineqarlutik umiarsuaatilik, piginnittoq, attartuisoq aamma pisortaasoq taakkuninnga akiliisussaanerat siunnersuutigineqarpoq.

Umiarsualivimiinnermut akileraarutit naapertorlugit aningaasat pisassanik akiliisitsiniartarneq pisortanullu akiitoqarnissamik pinaveersaartitsineq pillugu Inatsisartut inatsisaanni ilaapput, akileraaruseriffiullu akiitsut akilersinniarnissaat aallartissinnaassavaa. Akiliutit amigaatigneranni umiarsualiveqarfimmut oqartussaasut tamatuminnga akileraaruseriffimmut ingerlatitseqqittarnissaanik pisussaaffilerneqassasut siunnersuutigineqarpoq, taassuma akileeqqusissutip kingornatigut akiliisitsiniarnissaa siunertaralugu.

Nr. 12-imut

Inatsimmi § 11-p maannamut oqaasertalernerani ilaatigut allaqqavoq ”Umiarsuit Akileraartarnermi Pisortaqarfiup qinnuteqarneratigut politiinit tigummineqarallarneqarsinnaapput”

Aalajangersagaq atorneqarnikuunngilaq, nalorninarporlu aalajangersagaq taanna kisiat naapertorlugu tigummigallagaqartoqarsinnaasoq

Siunnersuutigineqarpoq oqaasertalernerana imatut allanngortinnejassasoq ”Naalakkersuisut akiligassat kinguaattoorutit akilerneqanngippata umiarsuit, Kalaallit Nunaanni umiarsualivinnut tulannissaat itigartissinnaavaat. Naalakkersuisut politiit akuliutitillugit aamma umiarsuarnik nalunaarsuiffiit inatsisini peqqussutaasumik nalunaarsorneqartussat taakku 2-t atorlugit umiarsuup sumiinera umiarsuullu sumut ingerlanera paasisinnaavaat, takuuk nalunaarut nr. 170, 17. marts 2003-meersoq.

Kalaalit Nunaata eqqaani imartani umiarsuit nalunaarutaannik nalunaarsuiffik pillugu nalunaarut nr. 179, 17. marts 2003-meersoq (Kalaallit Nunaanni Nalunaaruteqarfik) malillugu, umiarsuit tamarmik Kalaallit Nunaata imartaanut appakaattut qimaguttulluunniit imaluunniit Kalaallit Nunaata toqqaviata timaaniittut imaluunniit aningaasaqarnikkut oqartussaaffianiittut, Arktisk Kommandomut GREENPOS-imut nalunaassapput. Umiarsuit suulluunniit 20 sinnerluguluunniit bruttotonseqartut (BT) Kalaallit Nunaanni umiarsualiviit tikiffiillu akornanni angalasut tikiffiginiakkami umiarsuarnik nakkutilliiffimmut SINERISSAMI NAKKUTILLIIVIMMUT nalunaassapput. Nalunaartarfiuup atorneqarnissaanik piumasaqaat immami isumannaallisaaneq pillugu inatsimmi aalajangersarneqarpoq, unioqqutitsinernilu Kalaallit Nunaanni pinerluttulerineq pillugu inatsit malillugu pineqaatissiisoqarsinnaalluni.

Nunap toqqavia tassaavoq, immap naqqani nunagisamut nalinginnaasumik nunap uiggiutaa. Nunat sinerillit suulluunniit ingerlaannaq 200 s̄ømilimik avammut nunap toqqaveqarsinnaatitaapput, tamassumalu assigaa aningaasaqarnikkut oqartussaaffiuup (EEZ) killinga. Nunalli piumasaqaatit eqqortinneqarpata 200 s̄ømilimik killeqarfiup avataani nunap toqqaveqarnissamik piumasaqarsinnaapput.

Nr. 13-imut

Siunnersuutigineqarpoq Inatsimmi § 12, imm. 2-p maannamut oqaasertaa, tassani inatsisikkut akileraartussaataannginneq taassumaluunniit sakkukillisinnaaneranik annertuumik periarfissiisoq atorunnaarsinneqassasoq. Umiarsualivimmiiinnermut akileraarutit pillugit inatsimmi § 12, imm. 2-mi atuuttumi, Naalakkersuisut immikkut pissutsit pissutissaqartitsippata akileraartussaatitaannginnermik taassumaluunniit sakkukillisissinnaanissaanik aalajangiisinjaapput.

Siunnersuutigineqarpoq piginnaatitsineq siunissami imatut oqaasertalerneqassasoq, taanna taamaallaat inatsisip atuutilersinneqarnerata ingerlateqqinneranut atorneqarsinnaasoq, taamaalillunilu inatsimmi aalajangersakkami akileraartussaatitaajunnaarsitsisoqarsinnaanani sakkukillisitsisoqarsinnaananiiluunniit.

Aamma siunnersuutigineqarpoq Naalakkersuisut qitiusumi umiarsualiveqarnermut oqartussat najukkami umiarsualiveqarnermut oqartussaatitaasutut suliaqarnissamik peqqunissaannut piginnaatinneqarnissaannullu piginnaatinneqartut inatsimmi erseqqissarneqassasoq. Suliassanut taakkununnga ilaatigut ilaapput nunap karsianut akileraartunik akiligassiisarnermi aamma kommuninut akiliutinik akiligassiisarnermi taakkulu akileraaruseriffimmut akilerneqarneranni allaffissornikkut suliassat. Akiliut kingullertut taaneqartut taamaalilluni najukkami umiarsualiveqarnermut oqartussaatitaasut akileraaruseriffimmut akilissavaat, taassumalu tamassuma kingorna kommuninut agguatissavai.

Najukkani umiarsualiveqarnermut oqartussaatinneqartut taamaalilluni suliassaasa ilagaat, umiarsuaatileqatigiiffimmut, piginnittumut, atuisumut, attartortumut tuniniaasumulluunniit inatsimmi § 10 naapertorlugu akiliutissat tamarmik akilernissaannik akisussaasumut akiligassiinissaq. Najukkami umiarsualivinnut oqartussaatitamut akiliisoqanngippat, taanna tamassuma kingorna aningaasat pisassat akilersinniarnissaat siunertaralugu akileraaruseriffimmut akilerneqanngitsut nalunaarnissaannik pisussaaffeqarpoq.

Tamassumunnga siunnersuutigineqarpoq umiarsualiveqarnermut oqartussat kukkunersiuisuat ukiumoortumik nalunaaruteqartarnissa pillugu Umiarsualivimmieinnermut aamma umiarsuit takornarianik angallassissutit ilaasunik angallassinerannut akileraarutit pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 5, 7. marts 2003-meersumi § 7, inatsimmi toqqaannartumik allassimalissasoq. Umiarsualivinnut Oqartussat kukkunersiuisuat qaammatisiutit malillugit ukiup naanerani nalunaaruteqarnermi, taamaalilluni umiarsualivimmieinnermut aamma umiarsuit takornarianik angallassissutit ilaasunik angallassinerannut akileraarutinik kommuninullu akiligassanik, akiliinissamik allaffisornermillu qulakkeerinniffiusunik suleriaatsinik pilersitsisimaneq atsiorluni uppernarsassavaa.

Sumiiffiusumi, atuuttusoqarfittut umiarsualiveqarfimmi oqartussaasoqarfimmut toqqagaasumut piumasaqaatit pilligit inatsimmi matumani § 12, imm. 3 malillugu nalunaarummik atuutsitsilernermut atatillugu umiarsualiveqarfimmut oqartussaasoqarfimmit, ukiumoortumik nalunaarummik nassiuressinerminnut atatillugu aamma ukumi akileraarutinut akiliissutinullu tamakkiisutut nalunaarutigisanut akiliutaasunullu ataatsimut isiginniffissamik ilanngussisarnissaat naatsorsuutigineqarpoq.

Ukumi nalunaarutinik aamma akileraarutinik akiligassanillu akilerneqartussanik tamarmiusunik nalunaarummik suliaqarnermut takussutissiornermullu aningaasartuutaasinjaasut najukkani umiarsualivinnut oqartussaatitaasut akilissavaat.

Naggataatigut siunnersuutigineqarpoq Naalakkersuisut kommunit avatangiisinut aserfallatsaalinerullu akiliummit isertitat qanoq atornissaannut aalajangersaasinnaanermut periarfissinneqassasut. Akiliut kommunit kommunit isertitaannut ilanngunneqaannarsinnaanngillat, akiliutilli siunertaa naapertorlugu atorneqassalluni. Akiliummik siunertarinneqarpoq, kommunit najugaqarfigisami nunallu immikkoortuani takornariartitsinermut periarfissanik ineriertortitsinermi iluaqtaasumik, taamatullu ajoqtaasut pinngitsoortinniarlugit.

Nr. 14-imut

Siunnersuutigineqarpoq inatsit naapertorlugu pillammik akiliisinneqarnermi akisussaaneq imatut annertussusilerneqassasoq, akitsutinik naatsorsuinerit arlallit (umiarsualivimiinnermut akileraarutit aamma umiarsuarni takornarianik angallassisuni ilaasut akileraarutaat) akiligassanillu akiliinerit taakkunanngalu nakkutiginninneq ilanngunneqassasut.

Nr. 15-imut

Inatsimmi § 14, imm. 2-mik atorunnaarsitsineq aalajangersakkami siusinnerusukkut paragrafip (§9) atorunnaarsinneqarneranut taamaallaat innersuussissutaanerata kinguneranik allannguinerup kingunerup allannguineruvoq.

§ 2-mut

Siunnersuutigineqarpoq Inatsisartut inatsisaata allanngortinna ulloq 1. januar 2024 atuutilersinneqassasoq.

Siunnersuut inatsimmut atuuttumut sanilliullugu	
<i>Oqaasertaliineq atuuttoq</i>	<i>Siunnersuut</i>
	§ 1
	<p>Umiarsualivimmieinnermut akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 20, 30. oktober 1992-imeersumi ilaatigut Inatsisartut inatsisaatigut nr. 14, 28. oktober 1993- imeersukkut, Inatsisartut inatsisaatigut nr. 1, 20. maj 1998-imeersukkut, Inatsisartut inatsisaatigut nr. 2, 21. maj 2002-meersukkut, Inatsisartut inatsisaatigut nr. 3, 27. marts 2006-imeersukkut kingusinnerusukkullu Inatsisartut inatsisaatigut nr. 14, 3. juni 2015-imeersukkut allanngortinneqartumi imatut allannguisoqarpoq:</p>
Umiarsualivimmieinnermut akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaat	<p>1. Inatsit imatut taaguuteqartinneqassaaq: ”Umiarsualivimmieinnermut aamma umiarsuarni takornarianik angallassisuni ilaasut akileraarutaat pillugit Inatsisartut inatsisaat”.</p>
<p>§ 1. Umiarsuit Kalaallit Nunaanni umiarsualivinnut nunalittut akileraarummik landskassemut akiliisassapput.</p>	<p>2. § 1, imm. 1, imatut oqaasertalerneqassaaq: ” Umiarsuit nunalinneranni umiarsualiilluunniit avataanni kisarneranni aamma Kalaallit Nunaanni kisarfimmut tikinneranni umiarsualivimmieinnermut aamma umiarsuarni takornarianik angallassisuni ilaasut akileraarutinik Nunatta Karsianut akiliisoqartassaaq, tak. §§ 1a aamma 1b”.</p>
<p>§ 1. ...</p> <p><i>Imm. 2.</i> Umiarsuup takornarianik angallassissutip Kalaallit Nunaanni umiarsualivimmut, umiarsualiviup avataanut sinerissamiliunniit ilaasuminik nunnigussiffissamisut tikitassaanut</p>	<p>3. § 1, imm. 2, atorunnaarsinneqarpoq.</p>

<p>siullermut apuunnissaa nal.ak. 24-nik sioqqullugu, umiarsuup naalagaata allattorsimaffik ilaasut qanoq amerlatiginerannik pineqartullu qanoq inuiaassuseqarnerannik imaqartoq Akileraaruseriffimmut nassiutissavaa. Takornarianik angallassineq Kalaallit Nunaanni umiarsualivimmuit aallarnerneqarpat allattorsimaffik umiarsuaq aallartinnagu nassiunneqassaaq.</p>	
	<p>4. § 1-ip kingorna ilanngunneqassaaq: ” § 1a. Umiarsuit tamarmik umiarsualivimmiiinnermut akileraarutinik akiliisassapput, taamaattorli takuuk § 2.</p> <p>§ 1b. Umiarsuit takornariartaatit tamarmik § 1a malillugu, taamaattorli takuuk § 2, umiarsualivimmiiinnermut akileraarutit saniatigut ilaasut umiarsuarmiittut amerlassusaat malillugit, tikinnerit ataasiakkaat tamaasa ataasiarlutik ilaasut akileraarutaannik akiliisassapput. Ilaasut akileraarutaat ilaasumut ataatsimut 50 kr.- uvoq.</p> <p>§ 1c. Umiarsuarni takornariartaatini ilaasut umiarsualivimmii umiarsualiviullu avataani, tassunga ilanngullugu sineriammi pinngortitamilu niunnginneranni, kommune avatangiisirut aserfallatsaaliuinermullu umiarsuarni takornariartaatini ilaasumut ataatsimut annertunerpaamik 50 kr.-nik akiligassanik aalajangiinissamut piginnaatinneqarpoq. Akileraarut nunaligussinermi umiarsuup takornariartaatip ilaasui tunngavigalugit, nunaligunneqartut amerlassusai apeqqutaatinnagit, naatsorsorneqassaaq. Kommunip sumiiffit attuumassutillit tamakku toqqartussavai, aamma ukiup siuliani</p>

	akileraartarnermut aqutsisoqarfimmut kingusinnerpaamik 1. oktoberimi nalunaarutigineqartussat akiligassat annertussusaat taakkununnga atasut aalajangersassallugit.
§ 2. § 1 naapertorlugu makku akileraarummik akiliisussaanngillat: 1) Angallatit aalisariutit Kalaallit Nunaanni angerlarsimaffeqartutut nalunaarsorneqarsimasut. 2) Nunat allamiut angallataat aalisariutit Kalaallit Nunaanni aalisarnermik suliffeqarfinnit attartorneqartut. 3) Umiarsuit Kalaallit Nunaanni angerlarsimaffeqartutut nalunaarsorneqarsimasut 200 bruttonimit (BRT/BT-mit) minnerusumik angissuseqartut. 4) Sorsuutit danskinit nunanillu allanit pigineqartut kiisalu danskit nunallu allat naalagaaffiisa umiarsuaataat. 5) Umiarsuit Namminersornerullutik Oqartussanit, Kalaallit Nunaanni kommunemit imaluunniit danskit naalagaaffiannit pigineqartut attartorneqartulluunniit. 6) Umiarsuit aseruatitersimasut usimik allagartaat malillugit umiarsualivimmut pineqartumut nunalittussaanngikkaluartut. 7) Umiarsuit taamaallaat pujorsutiminnik aaqqiiniarlutik, nakorsamik atorfissaqartitsillutik, inuttatik nikissallugit, napparsimasunik, toqusunik umiusimasunik, imaan umiarsuarmut ikisaminnik imaluunniit ilisimasortamik niusiartorlutik umiarsualivimmut nunalinniartut. 8) Umiarsuit taamaallaat ilisimasassarsiornermut imaluunniit ikiuniarnermut atorneqartartut.	5. § 2 Imatut oqaasertalerneqassaaq: ” § 2. §§ 1a aamma 1b malillugu akileraaruteqartussaatitaanngillat aamma 1c malillugu akiliutinik akiliisinneqartussaanngillat: 1) Angallatit aalisariutit Kalaallit Nunaanni angerlarsimaffeqartutut nalunaarsorneqarsimasut. 2) Angallatit aalisariutit Kalaallit Nunaanni aalisarnermik suliffeqarfimmit attartorneqartut. 3) Umiarsuit 200 bruttonimit (BT) minnerusumik angissuseqartut Kalaallit Nunaanni angerlarsimaffeqartutut nalunaarsornikut. 4) Niuerfimmi atugaanngitsut sorsuutit danskinit nunanillu allanit pigineqartut, kiisalu danskit nunallu allat naalagaaffiisa umiarsuaataat. 5) Umiarsuit Namminersornerullutik Oqartussat ingerlatsiviinit, Kalaallit Nunaanni kommunimit imaluunniit danskit naalagaaffiannit pigineqartut attartorneqartulluunniit. 6) Umiarsuit aseruatitersimasut usimik allagartaat malillugit umiarsualivimmut pineqartumut nunalittussaanngikkaluartut. 7) Umiarsuit taamaallaat pujorsutiminnik aaqqiiniarlutik, nakorsamik atorfissaqartitsillutik, inuttatik taarsissallugit, imaluunniit napparsimasunik, toqusunik imaluunniit umiusimasunik imaluunniit imaan umiarsuarmut ikisaminnik imaluunniit ilisimasortamik niusiartorlutik umiarsualivimmut nunalinniartut.

<p>9) Umiarsuit nunaqarfinnik isorliunerusunillu pilersuinermi aalajangersimasunik ingerlaarfeqartut.</p>	<p>8) Umiarsuit taamaallaat ilisimasassarsiornermut imaluunniit ikiuiniarnermut atorneqartartut.</p> <p>9) Umiarsuit nunaqarfinnik isorliunerusunillu pilersuinermi aalajangersimasunik ingerlaarfeqartut.</p> <p>10) Ilaasartaatit umiarsuaatileqatigiiffinnit Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussanut sullissinissamik isumaqatigiissuteqartunit pigineqartut.</p> <p>11) Umiarsuit Kalaallit Nunaanni aalajangersimasumik inissinneqartut, taamaallaat umiarsuartut annanniutitut, kalittaatitut, siorartaatitut, ujaqqanik qallutitut, aaqqartartut umiarsuaattut prammitulluunniit atorneqartut.</p> <p>12) Umiarsuit Kalaallit Nunaanni nunami suliffissuarmi tunisassiornissaq siunertalarugu aalisakkanik imaluunniit aalisakkanit tunisassianik Danmarkimi, Savalimmiuni nunaniluunniit allani pisianik usingiartut.</p> <p>13) Umiarsuit nunaqarfinni avinngarusimasunilu aalisakkanik aalisakkaniillu tunisassianik pisiortortut.</p> <p>14) Umiarsuit taamaallaat uuliamik uuliamillu tunisassianik assartuisut.</p> <p><i>Imm. 2. Umiarsuit umiarsualivimmut 1-imut arlalinniluunniit aalajangersimasumik angalasut § 1b malillugu akileraaruteqartussaatitaanngillat aamma 1c malillugu akiliutinik akiliisinneqartussaanngillat.”</i></p>
<p>§ 3. Akileraarut naatsorsorneqassaaq bruttoton-imut (BRT/BT-imut) ataatsimut akit uku naapertorlugit:</p> <p>1) umiarsuit ilaasartaatit nal.ak. 24-t aallartinneri tamaasa 0 kr. 70 øre,</p> <p>2) angallatit aalisariutit Danmarkimi, Savalimmiuni nunaniluunniit allani angerlarsimaffeqartutut</p>	<p>6. § 3, imm 1, imatut oqaasertalerneqassaaq:</p> <p>” Akileraarut akit uku malillugit bruttotonimut ataatsimut (BT-mut) naatsorsorneqassapput, taamaattorli minnerpaatut 70 BT-mut:</p> <p>1) Umiarsuup bruttononia 30.000 BT-nik qaangiisimassanngippat umiarsuit takornariartaatit ullup unnuallu</p>

<p>nalunaarsorneqarsimasut nal.ak. 24-t aallartinneri tamaasa 0 kr. 70 øre, 3) umiarsuit nassiuissanik angallassisartussatut sananeqarsimasut sap.ak. aallartinneri tamaasa 20 kr. 00 øre, 4) umiarsuit allat nal.ak. 24-t aallartinneri tamaasa 5 kr. 00 øre.</p> <p><i>Imm. 2. Umiarsuit imm. 1, nr. 3-mi taaneqartut, nassiuissanik usilersortut usingiartulluunniit aammattaaq akileraarut akilertassavaat bruttoton-imut (BRT/BT-imut) ataatsimut sap.ak. aallartinneri tamaasa 20 kr. 00 øre.</i></p>	<p>aallartinnerinut ataasiakkaanut tamanut 1 kr. 10 øre. Umiarsuup BT-a 30.000-iuppat imaluunniit sinnersimassappagu akitsuut ullormut unnuamullu aallartittunut ataasiakkaanut tamanut tassaassaaq BT-kkaanut tamanut 2 kr. 20 øre, taamaattorli takuuk imm. 2.</p> <p>2) Ilaasartaatit ullup unnuallu aallartinneranut 0 kr. 70 øre.</p> <p>3) Aalisariutit Danmarkimi, Savalimmiuni nunaniluunniit allani angerlarsimaffeqartutut nalunaarsorneqarnikut ullup unnuallu aallartinneranut 0 kr. 70 øre.</p> <p>4) Umiarsuit nassiuissanik assartutit umiarsuillu allat sapaatip akunnerata aallartinneranut 0 kr. 70 øre.”</p>
<p>§ 3. ...</p> <p><i>Imm. 2. Umiarsuit imm. 1, nr. 3-mi taaneqartut, nassiuissanik usilersortut usingiartulluunniit aammattaaq akileraarut akilertassavaat bruttoton-imut (BRT/BT-imut) ataatsimut sap.ak. aallartinneri tamaasa 20 kr. 00 øre.</i></p>	<p>7. § 3, imm. 2 imatut oqaasertalerneqassaaq: ” <i>Imm. 2. Umiarsuit takornariartaatit Nuummi umiarsualivimmut tikinneranni imm. 1, nr. 1-imi akileraarutini akigitat atorneqanngillat. Umiarsuaq takornariartaat 30.000 BT sinnerlugu oqimaassuseqanngippat akileraarut tassaassaaq 0 kr. Umiarsuup BT-a 30.000-iussappat imaluunniit qaangersimassappagu akileraarut ullormut unnuamullu aallartitanut ataasiakkaanut tamanut tassaassaaq BT-kkaanut 0 kr. 70 øre.”</i></p>
<p>§ 4. Naatsorsuinissamut tunngaviusussap naatsorsornerani bruttoton-imut imaluunniit bruttoregisteron-imut ilivitsumut qaninnernut airanut akunnaallisoqassaaq.</p>	<p>8. § 4 imatut oqaasertalerneqassaaq: ” § 4. § 1a malillugu naatsorsuinermi tunngaviup naatsorsornerani BT kisitsisinut ilivitsunut qaninnernut ammut akunnaallisinneqassaaq.”</p>
<p>§ 5. Akileraarutinut akiligassaaq umiarsuup umiarsualivimmut nunalinnerani akiligassanngussaaq.</p> <p><i>Imm. 2. Akileraarutinut akiligassaaq Akileraartarnermi Pisortaqrarfiiranut kingusinnerpaamik akilerneqassaaq umiarsuup aallalernerani.</i></p>	<p>9. § 5 imatut oqaasertalerneqassaaq: ” § 5. § 1b malillugu akileraarutit akilerneqartussat umiarsuup tulanneranit ilaasut amerlassusaat pillugit paassisutissanik, umiarsualiviulluunniit avataani kisarneranit imaluunniit kisarfimmut tulanneranit tunngaveqartillugit aalajangerneqassapput. §</p>

<p><i>Imm. 3.</i> Umiarsuit umiarsualiviiranut ataatsimut arlalinnulluunniit aalajangersimasumik nunalittartut imm. 2-mi aalajangersakkanit allaanerusumik akiliuteqarnissaat pillugu Akileraartarnermi Pisortaqaarfimmik isumaqatigiissuteqartoqarsinnaavoq.</p>	<p>1a malillugu akileraarutit akilerneqartussat aamma § 1c malillugu akiliutit akilerneqartussat kingusinnerpaamik umiarsuup umiarsualivimmit imaluunniit kisarfimmit aallarnerani aalajangerneqassapput.</p> <p><i>Imm. 2.</i> Umiarsuup naalagaata, isumaqatiginninniartartaata, imaluunniit agentiata kingusinnerpaamik umiarsualivimmit kisarfimmilluunniit aallarnermi akileraaruseriffiup atugassaatut, akuersissummik ilaqtillugit, akileraarutit akiligassallu akilerneqartussatut naatsorsorneqartut pillugit elektroniskinngorlugu immersugaq nassiuressavaa. Immersugassaq § 1c naapertorlugu akiligassanut akilerneqartussanut atugassatut umiarsuup suussusaanik, umiarsuup tonnageanik bruttotonimik (BT-mik) nalunaarneqartunik, umiarsuarnut takornariartaatinut tunngatillugit umiarsualivimmi ullaat unnuallu aallartittut piviusutut amerlassusivii, kiisalu sumiiffiit tikitneqartut amerlassusaannik ilaasullu angallammiiittut amerlassusaannik immersugassaq paassisutissanik ilaneqassaaq.</p> <p><i>Imm. 3.</i> §§ 1a aamma 1b akileraarutit akilerneqartussat aamma § 1c malillugu akiligassat akilerneqartussat umiarsuup umiarsualivimmit kisarfimmilluunniit aallarneranit akiligassanngussapput.</p> <p><i>Imm. 4.</i> Akileraarutit akiligassat, akiligassallu akilerneqartussat akiligassanngornikut umiarsualiveqarnermut oqartussanut ullaat 14-it qaangiutsinnagit akilerneqassapput.</p> <p><i>Imm. 5.</i> Umiarsualiveqarnermut oqartussat qaammammi umiarsualivimmiinermut aamma umiarsuarni takornarianik angallassisuni ilaasut akileraarutaannik</p>
---	---

	<p>akileeqqusissutinillu piffissaq eqqorlugu nalunaaruteqarfissaat akiliiffissaallu kingulleq tassaavooq qaammatip tullittup ulluisa 15-iat.</p> <p><i>Imm. 6. Umiarsuit umiarsualivimmut 1-imut arlalinnulluunniit aalajangersimasumik angalasartut § 1a malillugu umiarsualimmiinnermut akileraarut pillugu</i></p> <p><i>Imm. 3 aamma 4-mi aalajangersagaasunit allaanerusumik akilersueriaaseqarnissamik akileraaruseriffimmut isumaqtigisiussiorsinnaapput. Umiarsuit umiarsualivimmut 1-imut arlalinnulluunniit aalajangersimasumik angalasartut 1b malillugu akileraartussaatitaanngillat aamma 1c, malillugu akitsutinik akiliissanngillat, tak. § 2, imm. 2.”</i></p>
§ 6. Umiarsuup akileraarutinut akiligassaasa annertussusaat naatsorsorneqarsinnaanngippat Akileraartarnermi Pisortaqaarfik missingersuussinikkut akileraarutinut akiliutissamik angissusiliisinnaavoq.	<p>10. § 6 imatut oqaasertalerneqassaaq:</p> <p>” § 6. Akileraarutit akiligassat, akiligassallu akilerneqartussat umiarsuup akiligassai naatsorsorneqarsinnaanngippata akileraaruseriffiup akileraarutit akiligassat, akiligassallu akilerneqartussat missingiillutik annertussusilersinnaavaat.”</p>
§ 10. Akileraarutinut akiligassap akilerneqarnissaanut Inatsisartut inatsisaat una naapertorlugu umiarsuaatilik, piginnittooq, atuisoq, assartuisoq imaluunniit pisortaasoq akisussaapput.	<p>11. § 10 imatut oqaasertalerneqassaaq:</p> <p>” § 10. Inatsisartut inatsisaat manna malillugu akileraarutinut akiligassanik, akitsutinik akileeqqusissutinik, aamma akiliissutissanngortitat akilernissaannut assigiittut pineqarlutik umiarsuaatilik, piginnittooq, attartuisoq aamma pisortaasoq akiliisussaapput. Akiliisoqannginnerani akileeqqusissutip kingornatigut taassuminnga akiliisitsiniarnissaa siunertaralugu akileraartarnermut allattoqarfimmut tamatuma nalunaarutiginissaanut umiarsualiveqarfimmi oqartussaasoqarfik pisussaaffeqarpoq.”</p>
§ 11. Umiarsuit akileraarutinut aammalu akiliisitsissutinut akiligassaat kiisalu suliamut atatillugu aningaasartuutit akiitsoriligaat akilerneqarserlugit	<p>12. § 11 imatut oqaasertalerneqassaaq:</p> <p>” § 11. Naalakkersuisut akiligassat kinguaattoorutit akilerneqanngippata, akileraarutit, akiligassat pillaammillu</p>

<p>imaluunniit akilerneqarnissaat qularnaveeqquserneqarserlugu Akileraartarnermi Pisortaqaqrifiup qinnuteqarneratigut politiinit tigummineqarallarneqarsinnaapput. Tamanna qaammatit marluk qaangiutinnginnerini pinngippat umiarsuup tuniniarneratigut akiitsut akilersinneqarsinnaapput.</p> <p><i>Imm. 2. Tigumminnikkallarsinnaaneq taamaallaat pisinnaavoq akiligassanut qularnaveeqqutitut piumasarineqarpat. Umiarsuaq ingerlatitsisuminit tillitaasimappat tigumraigallarneqarsinnaanngilaq.</i></p>	<p>akiligassiissut suliamillu suliariinninnermut aningaasartuutit akilerneqarnissaasa imaluunniit akiligassat qularnaveeqqusernissaasa tungaanut umiarsuit Kalaallit Nunaanni umiarsualivinnut tulannissaat itigartissinnaavaat.”</p>
<p>§ 12. Inatsisartut inatsisaata atuutsinnissaanut Naalakkersuisut maleruagassiorsinnaapput aammalu umiarsuit ilaasa akileraarutinik akiliinnginnissaannik oqilisaaffigineqarnissaannilluunniit aalajangersagaliorsinnaallutik.</p> <p><i>Imm. 2. Immikkut ittunik pissutissaqartoqartillugu Naalakkersuisut akileraarutinik akiliinngitsoortitsillutilluunniit oqilisaaffiginnissinnaapput.</i></p>	<p>13. § 12 imatut oqaasertalerneqassaaq: ” § 12. Naalakkersuisut Inatsisartut inatsisaata matuma atuutilersinnissaanut uku pillugit malittarisassiorsinnaapput:</p> <p><i>Imm. 2. Umiarsualiveqarnermut qitiusumik oqartussat suliffeqarfii Inatsisartut inatsisaanni akileraarutit ilaasut Nunatta Karsianut kommuninullu akiligassat akilerneqartussat akilersinniarnissaannut taakkulu akileraaruserfimmot akilerneqarnissaannut peqqusinissaannik piginnaatisinissamillu piginnaatissinnaavai.</i></p> <p><i>Imm. 3. Naalakkersuisut najukkami umiarsualiveqarnermut oqartussaatitaasutut toqqarneqartut qaammatisiutit malillugit ukiut naanerisa kingorna tamaasa ukiumoortumik nalunaaruteqartarnissaannut piumasaqaatinik aalajangersaasinnaapput. Nalunaarutip suliarineqarneranut aningaasartuutaasinnaasut najukkani, umiarsualiveqarnermut oqartussat toqqarneqartup akilissavaat.</i></p> <p><i>Imm. 4. Naalakkersuisut kommunit avatangiisirut aserfallatsaaliornermullu akiliummit isertitat atuinissaannut aamma naatsorsuusiornerannut malittarisassanik</i></p>

	aalajangersaasinjaapput. Akiliutip kommunit najugaqarfigisami nunallu immikkoortuani takornariartitsinermut periarfissanik ineriartortitsineq siunertaraa.”
§ 14. Kinaluunniit piaaraluneerluni mianersuaalliorujussuarluniluunniit makku pillugit akiliisinneqarsinnaavoq: 1) akileraarutit naatsorsorneqarnissaannut taakkualu nakkutigineqarnissaannut atugassanik eqqunngitsumik paasinerlunneqarsinnaasumilluunniit paasissutissiisoq imaluunniit paasissutissanik nipangiussiinnartoq, imaluunniit 2) akileraarutinut tunngavissap missingersuussinikkut angissusilerneqarsimasup nalunaarutigineqarneraniit angissusiliinerup appasippallaarneranik nalunaarummik tigusinermiit kingusinnerpaamik sap.ak. sisamat qaangiunnerini Akileraartarnermi Pisortaqaqfimmut ilisimatitsinngitsoq.	14. § 14, imm. 1, imatut oqaasertalerneqassaaq: ” Kinaluunniit piaaraluni mianersuaalliorujussuarluniluunniit makku pillugit akiliisinneqarsinnaavoq: 1) akitsuutit akiligassallu akilerneqartussat naatsorsorneqarnissaannut taakkualu nakkutigineqarnissaannut atugassanik eqqunngitsumik paasinerlunneqarsinnaasumilluunniit paasissutissiisoq imaluunniit paasissutissanik nipangiussiinnartoq, imaluunniit 2) pineqartumut akileraarutinut tunngavigisanik, akiligassanillu akileeeqqusissutinik missingersuutigisatut inissiinerit nalunaarutiginerisa kingornatigut kingusinnerpaamik sapaatip akunneri sisamat qaangiutinnginneranni akileraarutinut akiliutissat, akiligassanillu akileeeqqusinernik inissiinerit appasippallaarneri pillugit akileraaruseriffimmut nalunaaruteqanngitsoq.”
§ 14. ... <i>Imm. 2. § 9-mi aalajangersakkamik malinnikkumanngitsoq akiliisinneqarsinnaavoq.</i>	15. § 14, imm. 2 atorunnaarsinneqarpoq. Tamatuma kingorna Imm. 3 aamma 4 tassaalissapput Imm. 2 aamma 3.
	§ 2 Inatsisartut inatsisaat ulloq 1. januar 2024 atuutilersinneqarpoq.

Tusarniaanermut akissutit pillugit allakkiaq

Tusarniaanermut atatillugu siunnersummut oqaaseqaateqanngitsunit tusarniaaffigisanit makkuninnga tusarniaanermut akissutit takkussimapput: Kalaallit Nunaanni Politiit aamma Disko Line.

Tusarniaaffigisat siunnersummut oqaaseqaatinik ilaligaasunik tusarniaanermut akissutinik nassiuissaqarsimapput (tigusiffiusup piffissarisaa malillugu tulleriiarlugit inissisorneqarput): Nunalerinermut, Imminut Pilorsornermut, Nukissiutinut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfik, AECO, Imarsiornermut Aqutsisoqarfik, Eimskip Greenland, Qeqqata Kommunia, Kalaallit Airports Holding A/S, Sikuki Nuuk Harbour A/S, Visit Greenland, Kommune Kujalleq, Nuuk Maritime Network, Nunanut Allanut, Inuussutissarsiornermut Niuernergullu Naalakkersuisoqarfik, Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiat, Kommuneqarfik Sermersooq, aamma Ineqarnermut Attaveqaasersuutinullu Naalakkersuisoqarfik.

Ataani tusarniaaffigisat oqaaseqaataanni pingaarnersiukkat nalinginnarmik naqinnilikkatut issuarneqarput, Naalakkersuisunilli oqaaseqaatit *uingasunik naqinnilinnik* nalunaarneqarlutik.

Nunalerinermut, Imminut Pilorsornermut, Nukissiutinut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfik

Kommunimi sumiiffit allat, takornariartitsinerup pinngortitami annertuumik nungusaanermik piliaqarfinti pinaveersaarinermut imaluunniit iluarsaassinermut avatangiisinut aserfallatsaaliuinermullu akiliutinik atuinissamut kommunit aammattaaq periarfissinneqassasut Naalakkersuisoqarfip siunnersuutigaa.

Siunnersummut oqaaseqaatit annertusinerinut tusarniaanermut akissut tunngavissiinermik tunisisimavoq. Taamaalilluni piginnaatitsinermik atuutsitsilernerup siunertaa tassaavoq takornariat amerliartuinnartut isumaginissaannut aningaasartuutit annertunerulersut tamakku matussusernissaannut kommunit periarfissanik tunineqarnissaat, ilanngullugit kommunimi sumiiffinnik iluarsaassillunilu pinaveersaarutitut suliarisanik isumaginninnissat. Aamma sumiiffinni allani, umiarsualivinnut, imaluunniit tikeraarneqakulasutut sinerissami imaluunniit pinngortitamut ikaarfissanut imaaliaallaannaq tikitassaangngitsunut takornariartitsinerup annertunerusup taassuma sunniuteqarfigisaanni iluarsaassinerit aamma pinaveersaarutitut suliaqarnerit isumagineqarsinnaapput.

Umiarsuit takornariartaatit ilaatigut imikutut, eqqakkanik isumaginninnertut aamma silaannarmik mingutsitsinertut ilusilinnik avatangiisinik artukkiinerannut taarsiissutissanut avatangiisinut akileraarutip akileqquneqarnissaanut kommunit aamma periarfissamik

tunineqassasut Naalakkersuisoqarfiup siunnersuutigaa.

Tusarniaanermut akissut toqqaannartumik allannguuteqartitsinissamut tunngavissiisummik tunisisimanngilaq, siunnersuut taama ittoq suli annertunernik misissuinernik, 2023-mi ukiami ataatsimiinneq sioqqullugu angumerineqarsinnaanngitsunik tunngaveqassamat.

Taamaalilluni 2023-mut aningaasanut inatsisissamik isumaqatigiissut aamma innersuutigineqarpoq, tassani kissaatigisaq tassaasimalluni siunnersuut upernaami ataatsimiinnermili saqqummiussaasimassasoq. Maannakkorpiaq iluarsiissut pisariunngitsoq siunnersuutigineqarpoq, tamatuma kingornatigut umiarsuarnut takornariartaatinut umiarsualivimmiennermut akileraarut umiarsuarnut takornariartaatinut mikinernut akileraarutip marloriaataanut inissinneqarluni, takukkit AECO-mit tusarniaanermut akissummut oqaaseqaatit.

Naleqqussaanerit oqilisaaviginiarlugit piviusutut annertunerpaatut akiligassanut akigititassaq, assersuutigalugu akit naleerukkiartornerisa imaluunniit aningaasartuutit annertusiartornerisa nassatarisaattut, inatsimmi erseqqissaavagineqassanngitsoq Naalakkersuisoqarfiup siunnersuutigaa.

Tusarniaanermut akissut allannguuteqartitsinissamut tunngavissamik tunisisimanngilaq, akiligassat tassaammata naalagaaffimmut akiliutissat, tamanna isumaqarluni tamanna inatsisikkut aalajangerneqassasoq, tassanilu ilaavoq annertunerpaatut akiligassanut akigititassaq.

Angalanissamut nalunaarummut ilaasumi (Avannaarsuani Tunullu Avannaarsuani Nuna Allanngutsaaliukkami) nunap isorartussuseqarfiani sumiiffimmut umiarsualivimmiennermut aamma umiarsuarnut takornariartaatinut akileraarutip siammartinnissaa Naalakkersuisoqarfiup siunnersuutigaa.

Akileraarut pingaernerusutut umiarsuarnut umiarsualivinnut tikittunut tunngatinneqarmat tusarniaanermut akissut allannguuteqarnissamut tunngavissiinermik tunisisimanngilaq. Aamma Angalanissamut nalunaarut najoqqutaralugu Nuna Allanngutsaaliugaq akuersissuteqartitsinermut aaqqiisummut akiligassartaqartitaasumut ilaavoq.

Inatsisissatut siunnersuummi annertuumik aalasuuffimmi inississimanerup ilaatinissaa pillugu isummertoqassasoq Naalakkersuisoqarfiup kaammattuutigaa.

Immikkut ittutut oqaaseqaatini nassuaatigisap annertusisinneranik tusarniaanermut akissut tunngavissamik tunisisimavoq. Kisarnermut taarsiullugu aalasuuffimmi inissisisimaneq pineqassappat tamanna akileraaruteqartitsinermik pisussaaffigisamut aamma ilaatinneqassasoq maannakkut siunnersuummi takuneqarsinnaalerpoq.

AECO

Umiarsualivimmi ataatsimi imaluunniit amerlanerni tikinnermi akileraarutini artukkiinerup taamaaginnartussaanera pissutigalugu angalanernut ataasiakkaanut tamanut ilaasunut ataasiakkaanut tamanut akileraarut – siusinnerusutut umiarsuarni takornariartaatini ilaasunut akileraarutip atorunnaarsitap assinganik – Kalaallit Nunaannut tikinnernut amerlanernut kaammattuisuussasoq AECO-p (Association of Arctic Expedition Cruise Operatorsip) isumagaa.

Tusarniaanermut akissut allannguuteqarnissamut tunngavissaqalersitsinngilaq. Angalanernut ataasiakkaanut tamanut akileraarutip ataatsip umiarsuarnut taamaallaat ataatsimik imaluunniit ikittuinnarnik tikinniartunut akileraarummik annertuallaartumik kinguneqartitsinera siusinnerusukkut paasineqarsimavoq, umiarsuit amerlasuunik tikittartut akiliutaat annikinnerusoq paasineqarluni. Taamaalisukkut tikinnermik tunngavilittut umiarsuarni takornariartaatini ilaasunut akileraarutip sapinngisamik pisariillisinnissaa akileraartitsinermik aqutsisoqarnerup sianiginiarpa. Umiarsualivimmiinermut akileraarutip aamma umiarsuarni takornarianik angallassisuni ilaasunut akileraarutip tamarmik atuutitinnerisigut angalanerup ingerlanerani ilaasut "ilaareersimasut" "nutallu" immikkoortinnissaannik piumasaqaat atuutitinneqassanngilaq, akileraarutinillu taakkuninnga marlunnik nalunaaruteqarneq ataatsikkut pisinnaavoq. Atorunnaarsinna sioqqullugu angalanernut ataasiakkaanut tamanut ilaasunut ataasiakkaanut tamanut umiarsuarni takornariartaatini ilaasunut akileraarutaasimasoq 525 kr.-t tikillugit inissisimaffeqalersimagaluarpoq, tamatumalu annertuallaarnera paasineqarpoq. Siunnersuutigisatut umiarsuarni takornariartaatini ilaasunut akileraarutip atuutilerseqqitap inissisimaffigisaa appasinnerusumut aalajangerneqarpoq, taamaalillutik killup tungaanut kingunerisinnaasat siunertarineqanngitsut iliuuseqarfinginarneqarlutik.

Sumiiffiusuni atortorissaarutit aserfallatsaaliornissaannut aamma ineriartortinnissaannut kommunip piviusutut aningaasartuutanut naleqqiulligit siunnersuutigisatut avatangiisinut aserfallatsaaliuinermullu akiligassami akigititap aalajangerneqassannginnera AECO-p apeqquigaa. Akiligassap aalajangiunneranut, aammalu akiliutissat akilernerinik naatsorsuutinik inissiisarnernut AECO nassuaaqqusissutinik apeqquutinik arlalinnik saqqummiussivoq, taakkulu ataani akissuteqarfingineqarput.

Avatangiisinut aserfallatsaaliuinermullu akiligassaq tassaavoq inatsimmi aalajangerneqartussatut naalagaaffimmut akiliut. Taamaalilluni aamma annertunerpaaatut akiligassatut akigititaq inatsimmi takuneqarsinnaassaaq. Naalagaaffimmut akiliutigisassaanngitsumi akiliummi isertitat aamma aningaasartuutit akornanni oqimaaqtigiissitsineq ukiut sisamat ingerlaneranni anguniarneqassaaq. Naalagaaffimmut akiliummi taamatut piumasaqaateqartoqassanngilaq, taamaalilluni akiliummut

akiliissutaasut toqqaannartumik akimuitinneqaratilluunniit attuumatitaanngitsunik ikiorssiissutinik aningaasaleeqataasinnaassapput. Taamaattorli taamaallaat sumiiffiit takornariartitsinermiit annertunerulersumit tassannga toqqaannartumik imaluunniit toqqaannartuunngitsumik sunniivigineqartut akiliummit iluaquteqarsinnaanissaat siunnersuutigineqarpoq. Taamaattumik aamma kommunip naatsorsuutaani inatsit manna najoqqutaralugu isertitat aamma aningaasartuutit kommunip immikkoortitertassagai siunnersuutigineqarpoq.

Akiliummik, kiisalu akiliutip annertussusissaannik akileeqqusinermik kinguneqartussanik sumiiffiit attuumassutillet kommunip toqqassavai. Nunamut ikaarussinernik nalunaaruteqarnerit umiarsualivimmi tulliatut tikiffiusussami, tassalu nunamut ikaarussereernerup kingornatigut tunngaveqartitaapput. Naatsorsuinerup ilaasut umiarsuarmiittut amerlassusaannik tunngaveqarnissaa ilaliutissaaq, apeqquaanani nunamut ikaarnissaq aalajangiunneraat. Akiliummik akileeqqusineq sumiiffiusumi umiarsualiveqarfimmot oqartussaasumit isumagineqassaaq, ilaatinneqarluni ilumoorluinnarnermk nalunaarummik atsiorneqartumit tassannga aallaaveqartumik umiarsualivimmiinnermut aamma umiarsuarni takornariartaatini ilaasunut akileraarummik akileeqqusineq. Kommuninut ataasiakkaanut taakkununnga akileraaruseriffiup kingornatigut naatsorsuutinut inissiinera ukiumut ataasiarluni pisassaaq.

Akiliutissat naalagaaffimmot akiliinermut iluserisaanik nassuiaatip siunnersuummut ilanngunneqarneranut tusarniaanermut akissut tunngavissamik tunniussaqarsimavoq. Tassunga ilanngunneqarpoq kommunit naatsorsuutaanni taakkunani inatsimmut naleqqiullugu isertitat aamma aningaasartuutit immikkoortiterneqarnissaat pillugit kommuninut piumasaqaat. Ilaatigut kikkut akileeqqusinermik, tulliatullu kommuninut ataasiakkaanut taakkununnga naatsorsuutinik inissiinermik suliassanik isumaginninneri, aammalu nunamut ikaarussinermik nammineq nalunaaruteqarnerup umiarsualiveqarfimmot oqartussaasumut tulliatut tikiffissamut pisarnera siunnersuummi takuneqarsinnaareerput. Taamaattorli paatsuuisinnaanerit iliuuseqarfiginiarlugit oqaaseqaatit nalinginnaat annertusarneqarsimapput.

Akiliissutit inisisimaffii assigiinngitsut, aamma najoqqutassat assigiinngitsut aallaavigalugit kommunit toqqaassappata Kalaallit Nunaanni takornariartut agguataarnerinut kinguneqarsinnaasunik, aammalu pingarnerutitatut ataqtigisihaarnerinertaqanngitsumik angalanerit ilusaasa sunniivigineqarsinnaanerinut aarleqquteqassasoq AECO-p ernumassutigaa.

Avatangiisinut aserfallatsaaluiinermullu akiliutip atuutsilernissaanut piginnaatitaaneq pillugu siunnersuutikkut sunniiniutinut sorlernut kommunit pissarsiarisaannut naleqqiullugu tusarniaanermut akissut paatsuuinermik tunngaveqarpasippoq. Sumiiffinni taakkunani, soorlu

umiarsualivinnut tikinneqakulasunut aamma sinerissami pinngortitamilu tikikulatanut kommunit akiligassamik aalajangiisinjaassapput, sumiiffiilli, annertunermik suliaqarnermik kissaateqarfingisat akiliiffiunngivissallutik, imaluunniit taamaallaat akilummik annikinnerusumik akiligassiivigineqarsinnaallutik. Taamaalillutik kingornatigut akiliutinit isertitat pinaveersaarisisitsinernut, aserfallatsaaliuinernut nutaatullu sanaartukkanut kommunimi siamasissumik atorneqarsinnaassapput, isertitat siunertamut atorneqartillugit. Taamaalillutik sumiiffiit annertunerpaamik takornarianit tikinneqarfiusartut isertitanik pilersitsisut kommunimi sumiiffinnik allanik, aamma takornariartitsinermik annertunerusumik toqqaannartumik imaluunniit toqqaannartuunngitsumik aamma sunniivigineqartunik aningaasaleeqataasinnaapput.

Umiarsuarnut anginernut naleqqiullutik tamatigoortutut amerlanernik tikitsisartunik umiarsuarnut mikinerusunut taakkununnga allatut qinigassatut naatsorsuinermik assersuut AECO-p erseqqissaavigaa.

AECO-p naatsorsuinermut assersuutaata ataani takussutissiissutaavoq – sanilliunneqarluni Visit Greenlandip tikittut amerlassusaannut naatsorsuinera, tassaasoq umiarsuarnut mikinerut tikinnerit arfinillit (6-it), aammalu umiarsuarnut angisuunut tikinnerit pingasut (3-t):

BRUT TO- TONI P (BT) ANN ER- TUSS U- SAA)	UMIARSU- ALIVIM- MIINNER-MUT AKILE-RAARUT – UMIARSU- ALIVIN-NUT TULAN-NERNI TAMANI (ULLUP UNNUAL-LU AALLAR- TINNERA ATAASEQ) ¹⁾	UMIAR - SUALLI- VIMMII N- NERM UT AKILE- RAARU T TAMA AT TIKIN- NERNI ARLA- LINNI	ILAA- SUT AMER- LAS-SU- SAAT (PAX) ²⁾	ILAASUT AKILIUTIS- SAATTUT SIUNNER- SUUTIGINE- QARTOQ – UMIARSUA- LIVINNUT IL.IL. TIKINNER-MI TAMANI	ILAASUNUT AKILERAA- RUTAAT TAMAASA – TIKINNERNI ARLALINNI	AKILERAA- RUTAAT TAMAASA – TIKINNERNI ARLALINNI
	BT	kr.		kr.		kr.
AECO:						
UMIAR -SUAQ ^{1³⁾}	11.64 7	12.811,70	128.117	280	14.000	140.000
UMIAR SUAQ ^{3⁴⁾}	112.8 94	124.183,40	-	3.114	155.700	-
VISIT GREENLAND:						
UMIAR -SUAQ	11.64 7	12.811,70	76.870,2 0	280	14.000	84.000
						160.870

^{1⁵⁾}							
UMIAR -SUAQ ^{3⁶⁾}	112.8 94	124.183,40	372.550, 20	3.114	155.700	467.100	839.650

Oqaaseqat: Bruttotonit annertussusiannik ilaasulu annertussusiannik assersuutit Visit Greenlandip misissuineranit maađi 2023-meersumit

Kalaallit Nunaanni umiarsuit takornariartaatit takornariartitsarnerannik misissueqqissaarnerup ilaa-nit tigusaapput. Ataatsimut isiginnifimmi ilaanggillat akileraarutinut akitsuutinullu ilutsit allat, ilanngullugit takornarianut avatangiisinnullu akileraarutit, kiisalu atuisartut akiliuteqartarneri. Taamaattorli *International Ship and Port Facility Security Code (ISPS)* ilanngullugu naatsorsorneqassaaq akiliutaasussaq immikkut ittut umiarsuarnut takornariartaatinut umiarsualiviu akiñik allattuiffiani takuneqarsinnaassappat.

¹⁾ Pisariussannginna pillugu taamaallaat umiarsualivimmi ulloq unnuarlu ataaseq toqqarneqarpoq.

²⁾ Ataatsimut isiginnissinnaaneq pillugu umiarsuit takornariartaatit piginaasaat umiarsualivimmut tikinnermi ilaasut umiarsuarmiittut amerlassusaannut assingussasut naatsorsuutigineqarput.

³⁾ Kalaallit Nunaanni tikinnerit qulit (10-t) pillugit tunngavilik.

⁴⁾ Kalaallit Nunaanni tikinneq ataaseq (1) pillugit tunngavilik.

⁵⁾ Kalaallit Nunaanni tikinnerit arfinillit (6-it) pillugit tunngavilik.

⁶⁾ Kalaallit Nunaanni tikinnerit pingasut (3-t) pillugit tunngavilik.

Tusarniaanermut akissut allannguuteqarnermut tunngavissamik tunisisimavoq. Umiarsuarnili takornariartaatini ilaasunut akileraarummik angalanermik tunngavilimmik atuutilersitseqqinnissamut taarsiullugu umiarsuarnut takornariartaatinut angisuunut tonnagemik tunngavilittut umiarsualivimmiinnermut akiliutip marloriaatinngortinnissaa siunnersuutigineqarpoq. Umiarsuit takornariartaatit angisuut pineranni pineqarput umiarsuit 30.000 annertunermilluunniit bruttonillit (BT-llit). BT-nut ataasiakkaanut tamanut nal. akunnerinut 24-nut aallartinneqartunut ataasiakkaanut tamanut bruttoninut (BT-nut) ataasiakkaanut tamanut umiarsualivimmiinnermut akileraarummik 1,10 kr.-usumik 2,20 kr.-nut qaffaaneq 2022-mi Visit Greenlandimit tikinnerit amerlassusaattut naatsorsukkat atorneqassappata (UMIARSUAQ 1-imut tikinnernut arfinilinnut (6-inut), aamma UMIARSUAQ 3-mut tikinnernut pingasunut (3-nut) akiliinermut ilisarnaatit atorneqassappata, aammalu AECO-p missiliutigisatut tikinnissat amerlassusaat (UMIARSUAQ 1-imut tikinnerit qulit (10-t), aamma UMIARSUAQ 3-mut tikinneq ataaseq akiliinermut ilisarnaatit atorneqassappata takussutissat imatut issapput:

Umiarsuarnut takornariartaatinut angisuunut umiarsualivimmiinnermut akileraarummik marloriaatinngortsineq aamma tikinnerit amerlassusaanni assigiinngitsuni allatut qinigassatut naatsorsuinermut assersuutit:

BRUT-TOTONIP (BT) ANNER-TUSSU-SAA	UMIARS UA-LIVIMMI IN-NERMUT AKILER AA-RUT – UMIARS UALIVIN NUT TULANN ERNI TAMANI	UMIARS U-ALIVIM-MIIN-NERMUT AKILER AA-RUT – UMIARS UALIVIN NUT TULANN ERNI TAMANI	UMIARS U-ALIVIM-MIIN-NERMUT AKILER AA-RUT – UMIARS UALIVIN NUT TULANN ERNI TAMANI	ILAA-SUT AMER-LASSU-SAAT (PAX) ²⁾	ILAASUT AKILE-RAARU-TISSAAT-TUT SIUNNER-SUUTIGI-NEQAR-TOQ – UMIARSU-ALIVIN-NUT IL.IL. TIKIN-NERMI TAMANI	ILAASUNUT AKILERAA-RUTAAT TAMAASA – TIKINNERNI ARLALINNI	AKILER AARUTI T AKILER NEQAR-TUT KATILL UGIT (UMIARS UALIVI MMUT TULANN ERIT KINGOR
---	--	---	---	--	---	---	---

		(ULLUP UNNUAL LU AALLAR TINNER A ATAASE Q) ¹⁾					NA ULLUP UNNNU ALLU AALLAR TINNE- RANUT)
	BT	kr.			kr.		kr.
AECO:							
UMIAR-SUAQ 1 ³⁾	11.647	12.811,70	128.117	280	14.000	140.000	268.117
UMIAR-SUAQ 3 ⁴⁾	112.894	248.366,8 0	-	3.114	155.700	-	404.067
VISIT GREENLAND:							
UMIAR-SUAQ 1 ⁵⁾	11.647	12.811,70	76.870,20	280	14.000	84.000	160.870
SKIB 3 ⁶⁾	112.894	248.366,8 0	745.100,4 0	3.114	155.700	467.100	1.212.200

Oqaaseqat: Bruttotonit annertussusiannik ilaasullu annertussusiannik assersuutit Visit Greenlandip misissuineranit maaji 2023-meersumit

Kalaallit Nunaanni umiarsuit takornariartaatit takornariartitsarnerannik misissueqqissaarnerup ilaa-nit tigusaapput. Ataatsimut isiginnifimmil ilaangngillat akileraarutinut akitsuutinullu ilutsit allat, ilanngullugit takornarianut avatangiisinullu akileraarutit, kiisalu atuisartut akiliuteqartarneri. Taamaattorli *International Ship and Port Facility Security Code (ISPS)* ilanngullugu naatsorsorneqassaaq akiliutaasussaq immikkut ittut umiarsuarnut takornariartaatinut umiarsualiviuup akinik allattuiffiani takuneqarsinnaassappat.

¹⁾ Pisariussannginnera pillugu taamaallaat umiarsualivimmi ulloq unnuarlu ataaseq toqqarneqarpooq.

²⁾ Ataatsimut isiginnissinnaaneq pillugu umiarsuit takornariartaatit piginnaasaat umiarsualivimmut tikinnermi ilaasut umiarsuarmiittut amerlassusaannut assingussasut naatsorsuutigineqarpooq.

³⁾ Kalaallit Nunaanni tikinnerit qulit (10-t) pillugit tunngavilik.

⁴⁾ Kalaallit Nunaanni tikinnejq ataaseq (1) pillugu tunngavilik.

⁵⁾ Kalaallit Nunaanni tikinnerit arfinillit (6-it) pillugit tunngavilik.

⁶⁾ Kalaallit Nunaanni tikinnerit pingasut (3-t) pillugit tunngavilik.

Imarsiornermut Aqutsisoqarfik

Inatsimmi § 2, imm. 1, nr. 4-mi umiarsuarnut naalagaaffimmit pigineqartunut akileraaruteqartitsinnginnissap ”, niuerfimmi atugaannngitsut”-mik ilalernissaa Imarsiornermut Aqutsisoqarfip siunnersuutigaa.

Tusarniaanermut akissut inatsimmi oqaasertat erseqqissaaviginissaannut tunngavimmik tunisisimavoq, tassuuna naalagaaffiup pigisaatut umiarsuit niuerfimmi atugaasut umiarsuarnut niuerfimmi umiarsuarnut, ilanngullugit ilaasartaatinut assigiissinneqarnerat takussuserneqarluni.

Eimskip Greenland

Assigiinngisitaartitatut akileraarutinut taarsiullugit agguassassanut umiarsualivinnut ataasiakkaanut tamanut annertunerpaaffilikkatut amerlassusilinnik ”slots”-inik inissiisoqassasoq Eimskipip siunnersuutigaa.

Allannguinissanut tusarniaanermut akissut tunngavissamik tunisisimanngilaq, takornariartitsinermullu periusissiamik suliaqarnermut atatillugu takornarianik tikittoqartarneranik, ilanngullugu umiarsuarnik takornariartaatinik naleqqussaanissamut sumiiffigisani pilersitanik isumaginnittooqarsinnaanera isumaliutigineqarsinnaavoq. Ukiumi

pisoqarfimmut tunngatillugu, aamma sumiiffisanut tunngatillugu annertunerusumik siammartitsineq sumiiffimi najugalinnut, aamma takornarianut pitsaanerusumik misigisaqarnissamik immaqa tunisisinnaassaaq.

Umiarsualiviit aamma ukiumi pisoqarfiusup akornanni akileraarutit assigiinngisitaartitaanissaat Eimskipip siunnersuutigaa, tamatumuuna umiarsualivinnut tikinneqakulanngitsunut umiarsuit takornariartaatit aggersarniarlugit, kiisalu ukioq kaajallallugu suliffeqartitsinissaq qularnaarniarlugu.

Allannguinissanut tusarniaanermut akissut tunngavissamik tunisisimanngilaq, ukiumi pisoqarfimmit aalajangerneqartumik akileraarut aaqqiissutip paasiuminaassusaanik annertusaassamat. Kalaallit Nunaata ilaanut amerlanernut umiarsuarni takornariartaatini ilaasut aggersarnissaannut tunngatillugu siunnersuutigisatut avatangiisinut aserfallatsaaliunermullu akiligassap illoqarfut akornanni takornarianik pitsaanerusumik siammerternissaannut atorneqarsinnaasumik kommunimut sunniiniummik tunisivoq, takukkit AECO-mit tusarniaanermut akissummut oqaaseqaatit.

Maannakkut akuersinermut akiligassaasoq qaangerlugu inisisimasumik Nunamut Allanngutsaaliukkamut immakkut angalanermut akileraarutip eqqunnissaa Eimskipip siunnersuutigaa. Aamma avatangiisinut aserfallatsaaliunermullu akiligassamik isumaginninnissap paasiuminaassanera, aammalu isumalluutissanik suli amerlanernik pisariaqartitsisanera Eimskipip aarleqqutigaa.

Allannguinissanut tusarniaanermut akissut tunngavissamik tunisisimanngilaq, akileraarut pingaarnertut umiarsuarnut umiarsualivinnut tikittunut tunngatinneqarmat. Avatangiisinut aserfallatsaaliunermullu akiligassamik akileeqqusisarneq umiarsuarsuarnut takornariartaatinut aamma umiarsualivimmut oqartussaasunut isumaginnissaa allaffissornikkut pisariunngitsutut iluseqartinniarneqarpoq. Taamaalilluni umiarsualivimmut aamma umiarsuarni takornariartaatini ilaasunut akileraarummik ataatsimoortitamik nalunaaruteqartoqartassaaq, kiisalu sumiiffiusumi umiarsualiveqarfimmut oqartussaasumut akiliuteqartoqartassalluni, taakku ataatsimoorlutik akileraaruseriffimmut akiliutaasassallutik. Tamatuma kingornatigut kommuninut ataasiakkaanut akiliutinit isertitanik ukiumoortumik naatsorsuutinik inissiinernik akileraaruseriffik isumaginnittassaaq.

Qeqqata Kommunia

Umiarsualiveqarfimmit akileraarutip aamma umiarsuarni takornariartaatini ilaasunut akileraarutip taamaallaat nunatta karsianut tuttassanerata naleqqutinnginna Qeqqata Kommuniata isumaqarfigaa, aammalu Sisimiunit assersuut erseqqissaavigalugu, tamaani kommunip talittarfiuta umiarsuarnut takornariartaatinut atorneqarluni, tamatumani aserfallatsaaliuiuarnermut aningaasarutuit tamaasa kommunip akilertarlugit.

Tusarniaanermut akissut allannguinissanut tunngavissamik tunisisimanngilaq, umiarsualivimmiiinnermut akileraarut, aammalu siunnersuutigisatut umiarsuarni takorniartaatini ilaasunut akileraarut tassaammata nunatta karsianut isertitat allat assigalugit naalagaaffimmut isertitaasut. Taamaalillutik umiarsualiviit atornerannut atuisartutut akiliuteqarneq, imaluunniit umiarsualivinnut immikkoortillugit aningaasaliissutit pineqanngillat, taamatullu aamma umiarsuarni takornariartaatini ilaasut amerleriarnissaannut kingunerisatut sunniutissanik akiuinissamut atugassat pineqaratik.

2023-mut aningaasanut inatsisissatut isumaqatigiissummi umiarsuarni takornariartaatini ilaasunut akileraarutip atuutilerseqqinneranit akileraarutinit iluanaarutit umiarsualiviit iluarsaannerisa aningaasaliiffignerinut ilalersuuteqarnissaat isumaqatigiissutaasimavoq. Taamaattorli tamatuma isertitat nunatta karsiani ilaalernissaat allangortinngilaa, tamatumani iliuuseqarfissatut suliassaqaqfennik politikkikkut tamakkiisumik pingaarnersiuineq ingerlanneqassamat.

Ilaasunut ataasiakkaanut tamanut avatangiisut aserfallatsaaliuinermullu akiligassap annertunerpaamik 20 kr.-nut inissinneqarsinnaanera Qeqqata Kommuniata tupigusuutigaa. Assersuutigalugu aasaanerani umiarsuit takornariartaatit pissutigalugit Sisimiut pingasoriaammik annertutigisunik eqqakkanik tigusaqartarpoq, taakkulu illoqarfimmi eqqakkanik ikuallaasarfimmi isumagineqartussaapput. Ullumikkut kommunimi illoqarfinnut nunaqarfinnullu tikittartunik umiarsuarnik takornariartaatinik taakkuninnga amerlasununik kommune aningaasaqarnermi iluanaarutinik pissarsineq ajorpoq. Annertunerpaatut akiligassatut akigititamik malunnartumik qaffariartinnissaa apeqqutilliissutaavoq.

Annertunerpaatut akiligassap annertussusiata 20 kr.-nit 50 kr.-nut qaffanneqassaneranik tusarniaanermut akissut tunngavissamik tunisisimavoq.

Akiligassat akilerneqanngitsut pissutigalugit umiarsuit kommunit umiarsualiveqarfintut tikinnissamik itigartitsinissaannut kommunip tunngavissamik tunineqarnissaata paasineqarnissaanik Qeqqata Kommunia apeqqutilliivoq.

Tusarniaanermut akissut allannguinissanut tunngavissamik tunisisimanngilaq. Taamatut aalajangiussinissanut oqartussaasoqarfik attuumassutilik tassaassaaq akileraaruseriffik, umiarsualiveqarfimmut oqartussaasoqarfimmik suleqateqartoq. Taamaalilluni aamma umiarsualiveqarfimmi akileraarutit akiligaasimanngitsuuusinnaasut akilersinniarnerinut isumaginnittussaq tassaavoq akileraaruseriffik.

Kalaallit Airports Holding A/S (KAIR)

Umiarsualivimmik ingerlatsinermik, aserfallatsaaliuinermik ineriertortitsinermillu

siunertaqartunik umiarsuarnut BT-nut ataasiakkaanut tamanut 1,13 kr.-mik akigitamik, aamma ilaasunut ataasiakkaanut tamanut 10 kr.-nik pax-imut akiligitamik Sikuki Nuuk Harbour A/S-ip aamma akileeppusisarnera KAIR-ip nalunaarpaa. Taamaalilluni avatangiisut aserfallatsaaluiinermullu akiliutip nutaap saniatigut Nuummut tikinnermi akileraarutinik sisamanik (4-nik) akiliisoqartassanera KAIR-ip paasisimavaa. Siunnersummut allaqqaakkami grafi (najoqq.: “*Visit Greenlandip misissuineranit maaji 2023-meersumit Kalaallit Nunaanni umiarsuit takornariartaatit takornariartitsisarnerannik misissueqqissaarneq*”) Nuummi akileraarutit inissisimanerinut eqqortumik takussutissiinngitsoq, taamaallaali Sikuki Nuuk Harbourip suliaqarfingisaata avataaniittunik takussutissiisoq KAIR-ip isumaqarfingaa. Suliasaqarfiup taassuma iluani assigiinngissut tassaassaaq tamatuma iluani, aammalu avataani umiarsuup takornariartaatip akiliutigisassaa 56-60 pct.-it akornanniittooq.

Umiarsuarnut takornariartaatinut aalajangersimasunut umiarsualivimmiermut akileraarutit akiligarinissaannit pinngitsuuvisitsinerup ilanngunnissaanut, ilanngullugu Sikuki Nuuk Harbour A/S-imi umiarsuarnut takornariartaatinut angisuunut akileraarutinut akigititamik appartitsinermik tusarniaanermut akissut tunngavissamik tunisisimavoq. Pinngitsuuvisitsinikkut, aamma akileraarutinut akigititat appartinnerisigut umiarsuit takornariartaatit Nuummut tikinnerminni tamakkiisutut akiliutigisaasa imatut inisimalerlutik umiarsuit Nuummut tikinnissamik pinngitsuuvinerinik pisoqarfiusumik iliuuseqarfingisaqarniarnermik tamanna siunertartaqarpoq.

Akileraarutit assigiinngitsut sisamat pineqannginnerat erseqqissarneqassaaq, kisiannili SIKUKI-p atuisartunut akiliutinik akileeppusisarnera pineqarlni, tassaasunik umiarsuarmut akigititaq, aamma ilaasunut akigititaq umiarsualivimmit atorneqartussat, kiisalu nunatta karsianut naalagaaffimmit akileraarutit marluk (umiarsualivimmiermut akileraarut aamma siunnersuutigisatut umiarsuarni takornariartaatini ilaasunut akileraarutissatut siunnersuut). Siunnersummut oqaaseqaatit allaqqaarneranni grafimi takuneqarsinnaavoq taanna tonnagenut akileraarutinik, ilaasunut (pax-inut) akileraarutinik, ajornanngippallu isumannaallisaanermut akileraarummik (International Ship and Port Facility Security Codemik (ISPS-imik)) imaqartoq, tassalu akiligassaq immikkoortillugu umiarsuarnut takornariartaatinut umiarsualiviit akiliutissanut allattuiffini takuneqarsinnaassappat. Paarlattuanilli pilersuutigisatut kiffartuussinernut, soorlu talittarfimmi inissamut, kalittaammut il.il. atuisartunut akiliinernik grafi tamatigoortumik imaqanngilaq.

Umiarsualivimmiermut akileraarut atuuttoq – aamma siunnersuutigisatut umiarsuarni takornariartaatini ilaasunut akileraarut – tassaanngillat umiarsualiviit atornerinut atuisartunut akiliutinut takussutissat, tassaappulli nunatta karsianut isertitat allat assigalugit naalagaaffiup isertitai. 2023-mut aningaasanut inatsisissatut siunnersummi umiarsuarni takornariartaatini ilaasunut akileraarummik atuutsitseqqilernermermi akileraarutinit

*iluanaarutit ilaatigut umiarsualiviit iluarsaannerisa aningaasaliiffignerannut
ilalersuuteqarnissaat isumaqatigiissutigineqarpoq, aammali siunnersuummi
takuneqarsinnaavoq ilassutitut iluanaarutit tamatuma saniatigut akileraaruteqarnermut
aaqqiissutaasup ilusaanik isumaliuteqarnissamut peqataatinneqarnissaat. Akileraarutinit
isertitat numatta karsiani ilaalerput, tamatumanilu iliuuserisassatut suliassaqarfinnut
tamakkiisumik politikkikut pingaarnersiuisoqartarpoq, umiarsualivinnik iluarsaassinerit
suliassat akornanniiginnarlutik. Taamaalilluni immikkoortinneqartutut aningaasaliissutissat
pineqanngillat, kingornatigulli tamatigoortumik pingaarnersiuinermik isumaginnittooqassaaq,
aammalu ukiumut aningaasanut inatsisaasunut taakkununnga atatillugit siunertanut
assigiinngitsunut aningaasanik tapiissuteqartoqartassalluni.*

*Taamaattorli atuisartut akiliisarnerisa aamma naalagaaffimmut akileraarutit katitigaanerisa
nassatarisaannik Sikuki Nuuk Harbourimi akit inissisimaffiata qaffasippallaalernera
paasilluarneqarpoq. Taamaattumik Nuummut tikittunut umiarsuarnut takornariartaatinut
aalajangersimasunut umiarsualivimmiennermut akileraarutinik akiliisitsisarnermut Sikuki
Nuuk Harbour A/S pinngitsuuissasoq siunnersuutigineqarpoq, aammalu umiarsuit
takornariartaatit angisuut, Nuummut tikittut umiarsualivimmiennermut akileraarummik
appartitamik taamaallaat akileeqquneqartassapput. Taamaalilluni maannakkut (30.000 BT-
nik annertunerunngitsumik bruttotonnagelinnut umiarsuarnut takornariartaatinut) ullormut
unnuamullu aallartinneqartunut ataasiakkaanut tamanut BT-nut ataasiakkaanut tamanut
maannakkut akigititamik 1,10 kr.-mik umiarsualivimmiennermut akileraarut
akileeqquneqassangilaq, aammalu (30.000 BT-nik imaluunniit annertunerusunik
bruttotonngelinnut umiarsuarnut takornariartaatinut angisuunut) ullormut unnuamullu
aallartinneqartunut ataasiakkaanut tamanut BT-nut ataasiakkaanut tamanut
marloriaatinngortitatut akigititamik 2,20 kr.-mik naamik. Paarlattuanik umiarsuarnut
takornariartaatinut angisuunut ullormut ummuamullu aallartinneqartunut ataasiakkaanut
tamanut BT-nut ataasiakkaanut tamanut akileraarummumut akigititaq appartitaq 0,70 kr.
akileeqquneqassaaq. Akileraarummumut akigititaq taanna umiarsualivimmumut tikittunut
umiarsuarnut allanut akigititap assigaa, tassalu umiarsuaq inatsimmi § 2-mi
akileraaruteqarnissamut pisussaaffigisanit pinngutsuuvisitsinerit ilaanni ilaassanngippat.
Taamaattorli umiarsuarni takornariartaatini ilaasunut akileraarutissatut siunnersuut Sikuki
Nuuk Harbour A/S-imi suli ilaassasoq aalajangiusimaneqarpoq.*

*Ataani takussutissiami Sikuki Nuuk Harbour A/S-ip iluani aamma avataani tikinnermit
ataatsimik (1-imik) takutitsisoqarpoq:*

BRUTTO-TONIP (BT) ANNERTUSSUSAA)	UMIARSUALIVIMIINNERMUT AKILERAARUT - UMIARSUALIVIN-NUT TULANNERNI TAMANI (ULLUP)	ILAASUT AMERLASSUS AAT (PAX) ²⁾	ILAASUNUT AKILERAARUTAAT TAMAASA – TIKINNERNI ARLALINNI	AKILERAARUTIT AKILERNEQARTUT KATILLUGIT (UMIARSUALIVIM-MUT TULANNERIT KINGORNA ULLUP
--	---	--	---	--

		UNNUALLU AALLARTINNERA ATAASEQ ¹⁾			UNNNUALLU AALLARTINNE- RANUT)
	BT	kr.		kr.	kr.
SIKUKI NUUK HARBOUR A/S-IP ILUANI:					
UMIARS UAQ 1	11.647	-	280	14.000	14.000³⁾
UMIARS UAQ 2	29.009	-	606	30.300	30.300⁴⁾
UMIARS UAQ 3	112.894	79.026	3.114	155.700	234.726⁵⁾
SIKUKI NUUK HARBOUR A/S-IP AVATAANI:					
UMIARS UAQ 1	11.647	12.811,70	280	14.000	26.812
UMIARS UAQ 2	29.009	31.909,90	606	30.300	62.210
UMIARS UAQ 3	112.894	248.366,80	3.114	155.700	404.067

Oqaaseqat: Bruttotonit annertussusiannik ilaasullu annertussusiannik assersuutit Visit Greenlandip misissuineranit maaji 2023-meersumit

Kalaallit Nunaanni umiarsuit takornariartaatit takornariartitsisarnerannik misissueqqissaarnerup ilaa-nit tigusaapput. Ataatsimut isiginniffimmi ilaanggillat akileraarutinut akitsuutinullu ilutsit allat, ilanngullugit takornarianut avatangiisinnullu akileraarutit, kiisalu atuisartut akiliuteqartarneri. Taamaattorli *International Ship and Port Facility Security Code (ISPS)* ilanngullugu naatsorsorneqassaaq akiliutaasussaq immikkut ittut umiarsuarnut takornariartaatinut umiarsualiviuup akinik allattuifian takuneqarsinnaassappat.

¹⁾ Pisariussannignerla pillugu taamaallaat umiarsualivimmeli ulloq unnuarlu ataaseq toqqarneqarpoq.

²⁾ Ataatsimut isiginnissinnaaneq pillugu umiarsuit takornariartaatit piginnaasaat umiarsualivimmut tikinnermi ilaasut umiarsuarmiittut amerlassusaannut assingussasut naatsorsuutigineqarpuit.

³⁾ Ilanngutissaq Sikuki Nuuk Harbour A/S-imut atuisartut akiliutaat: ullormut unnuamullu sisamanut (4-nut) ataasiakkaanut BT-nut ataasiakkaanut tamanut umiarsuarmut akigititaq 1,13 kr. (13.161 kr.), ilaasunut ataasiakkaanut tamanut pax-imut akigititaq 10 kr. (2.800 kr.), aamma ISPS-imik inissineq tikinnernut ataasiakkaanut tamanut 2.040 kr.: **katillugit 18.000 kr.-t missaat (tassalu akileraarutit ilanngullugit 32.000 kr.-t missaat)**

⁴⁾ Ilanngutissaq Sikuki Nuuk Harbour A/S-imut atuisartut akiliutaat: ullormut unnuamullu sisamanut (4-nut) ataasiakkaanut BT-nut ataasiakkaanut tamanut umiarsuarmut akigititaq 1,13 kr. (32.780 kr.), ilaasunut ataasiakkaanut tamanut pax-imut akigititaq 10 kr. (6.060 kr.) aamma ISPS-imik inissineq tikinnernut ataasiakkaanut tamanut 2.040 kr.: **katillugit 40.880 kr.-t missaat (tassalu akileraarutit ilanngullugit 71.000 kr.-t missaat)**

⁵⁾ Ilanngutissaq Sikuki Nuuk Harbour A/S-imut atuisartut akiliutaat: ullormut unnuamullu sisamanut (4-nut) ataasiakkaanut BT-nut ataasiakkaanut tamanut umiarsuarmut akigititaq 1,13 kr. (127.570 kr.), ilaasunut ataasiakkaanut tamanut pax-imut akigititaq 10 kr. (31.140 kr.) aamma ISPS-imik inissineq tikinnernut ataasiakkaanut tamanut 2.040 kr.: **katillugit 160.750 kr.-t missaat (tassalu akileraarutit ilanngullugit 395.476 kr.-t missaat)**

Sikuki Nuuk Harbour A/S

Umiarsuarnik taakkulu atortorissaarutaannik atuinermut atuisartut akiliutissaannik akileeqqusinermik ilaqaqtumik Kalaallit Nunaanni niuerfittut umiarsualivinnik ingerlatsinernut 2015-imit ilanngullugulu akuersissuteqartoqarsimanera sianigineqartariaqartoq Sikuki isumaqarpoq. Taamaalilluni ingerlatsinernut aserfallatsaaliuinernullu il.il. aningaasaliinissamut namminneq umiarsuarnut nioqqutaasunullu akigititaminnik atuisartut akiliutaat aqqutigalugit umiarsualiviit niuernermik ingerlatsiffiusut akileeqqusisartut, aammalu umiarsualiviit sinneri namminersorlutik oqartussanit pigineqartut, atuisartunit akiliisarnermik atuutsitsisoqarfiungitsut, aammalu ingerlatsinerit aserfallatsaaliuinerillu piginnittumit Namminersorlutik Oqartussanit aningaasaliiffiusartut akornanni immikkoorttsisoqartariaqarpoq.

Nuup Umiarsualiviani umiarsuarnut takornariartaatinut aalajangersimasunut umiarsualivimmieinnermut akileraarutit akiligaritinnissaannit pinngitsuisitsinerup ilanngunnissaanut, aamma umiarsuarnut takornariartaatinut angisuunut akileraarutinut akigittamik apparitsinermik tusarniaanermut akissut tunngavissamik tunisisimavoq, atuisartut akiliutaasa aamma naalagaaffimmut akileraarutit katitigaanerisa nassatarisaannik Sikuki Nuuk Harbourimi akit inissisimaffiata qaffasippallaalernissaa paasilluarneqarmat. Taamaattorli umiarsualivimmieinnermut akileraarut atuuttoq – aamma umiarsuarni takornariartaatini ilaasunut akileraarutissatut siunnersuutigisaq – umiarsuarnik atuinernut atuisartunut akiliuteqartitsinermut, imaluunniit umiarsualivinnut namminersorlutik oqartussanit pigineqartunut ingerlatsinernut imaluunniit iluarsaassinernut immikkoortitatut aningaasaliissutinut takussutissatut inngillat. Umiarsualivimmieinnermut akileraarut, aamma siunnersuutigisatut umiarsuarni takornariartaatini ilaasunut akileraarut tassaapput nunatta karsianut isertitat allat assigalugit naalagaaffimmut isertitarisat, takukkit Kalaallit Airports Holding A/S-imit tusarniaanermut akissummut oqaaseqaatit.

Umiarsualiviit pillugit inatsit nr. 9, 3. juni 2015-imeersumik akuersissuteqarnerup siuliani inatsisiliornermik piareersaalluni suliaqarnermut atatillugu umiarsualivimmieinnermut akileraarutinut inatsisip nassatarisaannik umiarsualivimmieinnermut akileraarutinik akileeqqusisarnermut Sikukip pinngitsoortitaanissaata siunertaanera Sikukip ilisimatitsissutigaa.

Tusarniaanermut akissut allannguuteqarnissamut tunngavissanik tunisisimanngilaq, siulianilu oqaaseqaatit tamatigoortumik innersuussutaapput. Kingusinnerusutut inatsit nr. 9, 3. juni 2015-imeersumut atatillugu inatsisiliornermik piareersaalluni suliaqarnermit takuneqarsinnaavoq aamma umiarsualiviit namminersorlutik oqartussat aamma kommunit pigisaat atuisartunut akileraaruteqarnernik atuutsitsiffiulernissaannut aporfissaqanngitsoq. Taamaalilluni niuerfiusutut ingerlatsinermut akuersissummut atuisartunut akiliisitsisarneq kisimi inissitaanngilaq.

Visit Greenlandip misissuinerani atuineq eqqunngitsusoq Sikuki isumaqarpoq. Akigititat inissisimaffiinut marlunniq naatsorsuisoqartariaqarpoq, ilaatigut ataaseq Namminersorlutik Oqartussat pigisaannik niuerfimmuinngitsutut umiarsualivinnut, aammalu ataaseq umiarsualivinnut niuerfittut ingerlatanut. Sikuki malillugu Nuup Umiarsualivianut eqqortumik akinik naatsorsuineq umiarsualivinnut namminersorlutik oqartussanit pigineqartuni akiusunut naleqqiullugit 60 pct.-it missaannik qaffasinnerussaaq. Maannakkut Nuup Umiarsualivianut ”marloriaammik akiliuteqartarnerup” atorunnaarsinnissaa Sikukimut pingarnerpaavoq, tassalu Nuup Umiarsualiviatus ittutut umiarsualivinni niuernermik ingerlatsiviusuni umiarsuit tikittarneri Namminersorlutik Oqartussanut umiarsualivimmieinnermut akileraaruteqartitaanerat pinngitsoortinnejassalluni.

Nuummi umiarsuarnut takornariartaatinut aalajangersimasunut umiarsualivimmiinnermut akileraarutip akiliutigisarneranik pinngitsuisitsinermik, aammalu umiarsuarnut takornariartaatinut angisuunut umiarsualivimmiinnermut akileraarummik annikillisinneqartumik ilangussinissamut tusarniaanermut akissut tunngavissamik tunisisimavoq, takukkit oqaaseqaatit, ilangullugu siulianiittutut takussutissiaq. Nalunaarusiami "KALAALLIT NUNAANNI UMIARSUIT TAKORNARIARTAATIT TAKORNARIARTITSISARNERANNIK MISISSUEQQISSAARNEQ"-mi Visit Greenlandip ilisimatitsissutaanut tunngatillugu nalunaarusiami assersuussinermik misissuinermut nassuaat tunngaviusorlu innersuussutigineqarput.

Tikinnissaq sioqqullugu nal. akunneri siulliit 24-t immikkut pillugit akileraarutinut allattuiffimmik marloriaammik nassiussaqarnissaq pillugu piumasaqaammut Sikuki paatsuungalluni inissippiq.

Tusarniaanermut akissut allannguinissamut tunngavissamik tunisivoq, tamatuma kingornatigut immersugassaq elektroniskiusoq atsiorsimasaq akileraaruseriffimmur taamaallaat ataasiarluni nassiunneqassalluni, tamannalu kingusinnerpaamik pissaaq umiarsuaq umiarsualivimmit imaluunniit kisarfimmit aallaraangat.

Aallarnermit akileraarutinut immersukkat nassiunnerannut agguaqatigiissillugit ullut 30-t ingerlasarnerat Sikukip erseqqissarpaa – tassaallutik aallarneq sioqqullugu ullormit aallarnerup kingornatigut ullut 109-t tikillugit. Tassunga akileraarutitut akiligassap akilernissaanut aallarnermit ullut agguaqatigiissillugit 29,5-it ingerlasartut ilangutissaaq – tassaalluni ullunit marlunnit (2-nit) ullunut 109-nut.

Tusarniaanermut akissut allannguiteqarnissamut tunngavissamik tunisisimavoq, umiarsuarnut takornariartaatinut ullunik 14-inik akiliinissamut piffissamik killiliinissaq akuerineqarmat. Taamaattorli umiarsualiveqarfimmut oqartussaasoqarfimmut akiliinissamut aalajangersakkanik oqaasertaliineq attanneqassaaq. Taamaalillutik umiarsualiveqarfimmut oqartussaasunut akiliinissamut aalajangersakkat periuseq atuuttoq malittaraat, tamatuma kingornatigut umiarsualiveqarfimmut oqartussaasumut kingullertut piffissaq eqqorlugu qaammammi tamakkiisutut umiarsualivimmiinnermut, umiarsuillu takornariartaatit ilaasuunut akileraarutinut, kiisalu akiligassanik akileeqqusissutinut nalunaaruteqarlunilu akiliuteqarnissaq tassaalluni qaammatip malitsigisaani ullut 15.-iat.

Suliamik akissarsisitsinani umiarsualivinnut niuerfittut ingerlatanut taakkununnga allaffissornikkut suliassanik suliareqqusineq tunngaviusumik kukkunerusoq Sikukip isumaqarfigaa – tassungalu ilangutissaaq kukkunersiusartumit nalunaarummik suliaqartitsinermik suliassaq. Akileraarutinik akiligassanillu Sikuki akileeqqusineq ajorpoq, taamaallaalli akileraarutinut immersugassanik akiliutinillu tigusaqartarnerit

allaffissorfigalugit. Aningaasartat naatsorsuutinut ilanngunneqarneq ajorput, aammalu Sikukip naatsorsuuseriffiani ilaamatik.

Umiarsualivimmernermut aamma umiarsuarni takornariartaatini ilaasunut akileraarutit, aamma avatangiisutit aserfallatsaaluiuermullu akiligassat nammeneq nalunaarutigisassatut aaqqiissutitut sananeqaateqarput, tassani umiarsuup naalagaa, isumaqatiginninniartartua imaluunniit agentia paasissutissat nalunaarutigineqartut taakku eqqortuuneri pillugit ilumoornluunnarnermik nalunaarummik tunniussaqassallutik. Taamaattorli umiarsuarmit takornariartaammit nalunaarutit akiliutillu amigaatiginerani immersugassamik akiliinermillu tigusaqaannarnermut tamanna annertunermik pisariaqartitsissaq. Suliassamik iluarsiinermiippoq malitseqartitsineq, tassalu nalunaarummik imaluunniit akilummik tigusaqartoqassanngikkaangat.

Umiarsualivimmernermut akileraarutinut inatsimmik nutaamik isumaliuteqarnissamut Sikuki siunnersuuteqarpoq, tassani ilaatigut nunatta imartaani ulloq unnuarlu aallartinneqartunut tamanut ilaasunut akileraarummik imaqartumik. Ilaasunut akileraarummik akiliiffigisassanit ullunit unnuanillu tamakkiisunit umiarsualivimmut niuerfigisatut ingerlatami tikiffigisatut ullut unnuallu amerlassusaat ilanngaatigineqassapput.

Tusarniaanermut akissut allannguuteqarnissamut tunngavissanik tunisisimanngilaq. Nunatta imartaaniinnermut ullormut akileraarutip qanoq ilusilersorsinnaaneranut umiarsuarnut takornariartaatinut akileraarutinut piffissamut ungasissumut ilusiliornermi tamanna isumaliutigineqarsinnaavoq. Tamanna angallatit sumiissusersisarnerannut aaqqiissummiit tutsuiginartuullunilu sanioqqutassaanngitsumik pisariaqartitsissaq, tassalu akileraarut tassannga tunngaveqartinneqassappat. Tamatuma saniatigut aaqqiissutip taama ittup ilaatigut nunat tamalaani imartami inatsisini malittarisassanut il.il. ataqqinnilluni qanoq ilusilersugaasinnaanissaa misissorneqartariaqarpoq.

Visit Greenland

Visit Greenlandip ilaatigut pisarialittut pitsanngorsaatit, aammalu umiarsualiveqarfennik aserfallatsaaluiinerit, aammalu atortorissaarutit attuumassutilit ikorsiisartullu sinnerisa qanoq aningaasaliiffiginissaannut periusissiamik paassiumartumik kattussuussimasamillu pisariaqartitsinermik taakkartuisoq 2023-mi maajimi saqqummersitartik nalunaarusiaq, "Kalaallit Nunaanni umiarsuit takornariartaatit takornariartitsarnerannik misissueqqissaarneq" innersuussutigaa, taamaalillutik umiarsuaatillit, umiarsuarni takornariartaatitigut tikeraat, aamma sumiiffiusuni takornariartitsinermik suliallit pissutsinik, naammattumik pitsaassuseqarlutilu isumannaatsunik peqassammata. Suliassaqarfimmi inatsisaasunut ataatsimoorussamik periusissiamik suliaqartoqartariaqarpoq, taamaalilluni kaleriutigeqqaanngisanik tassanngaannaq allannguutinik pisoqassanngimmat, imaluunniit assigiinngitsunit pisutut ataqtigissaagarinngisanik inatsisiilornerut arlalittut ittunik

pisoqarani.

Tusarniaanermut akissut allannguuteqarnissamut tunngavissamik tunisisimavoq, inatsit manna najoqqutaralugu kommunip attallugillu akiliutigisai isertitat aningaasartuutillu taakku kommunit naatsorsuutaanni immikkoortiterneqassammata, takukkit AECO-mit tusarniaanermut akissummut oqaaseqaatit. Taamaattorli nunatta karsianut isertitat allat assigalugit umiarsualivimmiermut akileraarutip aamma siunnersuutigisatut umiarsuarni takornariartaatini ilaasunut akileraarutip naalagaaffimmut akileraarutaanerat oqaatigineqassaaq. Taamaalilluni pineqanngillat aningaasaliissutit aalajangersimasunut atugassat, takukkit Qeqqata Kommunianit aamma Kalaallit Airports Holding A/S-imit tusarniaanermut akissutinut oqaaseqaatit. Siunnersuutigisatut avatangiisinut aserfallatsaaliuinermullu akiliutit tassaapput naalagaaffimmut akiliutissat, taamaalillutik akiliutissanik akiliissutit ikorsiissutinut, akiliutaasumut toqqaannartuunngitsumik akimuinatilluunniit attuumassuteqanngitsunut aningaasaleeqataasinnallutik. Taamaattorli taamaallaat suliassaqarfii takornariartitsinermik annertusisamit tassannga toqqaannartumik imaluunniit toqqaannartuunngitsumik sunniivigineqartut iluaquteqarsinnaasut siunnersuutigineqarpoq, takuuq akiliutip siunertaa. Akiliutip kommunit najugaqarfifisami nunallu immikkoortuani takornariartitsinermut periarfissanik ineriertortitsineq siunertaraa, tassungalu ajoqutaasinnaasut pakkersimaassallugit.

2018-imi Svalbardimi misissueqqissaarsimaneq Visit Greenlandip erseqqissaavigaa, umiarsuarnut takornariartaatinut nalinginnaasunut ilaasoqartunut naleqqiullugit ilisimasassarsiorluni umiarsuit angalasartutut taaneqartartuni ilaasut agguaqatigiisillugit nunami tallimariaataata missaanik atuisarnerat taassuma takutillugu. Umiarsuarni takornariartaatini suliassaqarfiusumi siunissami eqqaaneqartumi atuisartut pillugit misissueqqissaarutip sularinissaa Visit Greenlandip pilersaarutigaa.

Ullormut ataatsimut tunngavilimmik "pax tax" ("ilaasunut akileraarut") aallaaviatigut umiarsuaatilinnut, angalanerni ataasiakkaani tamani amerlanerpaanik tikitaqartitsisartunut aningaasartuutitigut artukkiinerpaassaaq, aammalu missiliutigineqarpoq umiarsuit mikinerusut 400-nik ikinnerusunik ilaasoqartut (ilisimasassarsiorluni umiarsuit angalasartut) angalanerni ataasiakkaani tamani nalinginnarmik 5-6-inik tikitaqartartut, umiarsuilli tusindinik arlalinnik ilaasoqartartut akuttunngitsumik taamaallaat ataatsimik imaluunniit marlunnik tikitaqartartut. Akileraarutissanut iluserisassatut siunnersuutigisap ilisimasassarsiorluni umiarsuit angalasarnerannut piumasaqartarnermik annikillisaanissamut aarleqquteqartitsivoq, imaluunniit taamaassangippat angalanerni ataasiakkaani tamani tikitaqartarnerit amerlassusaannik ikilisaassalluni, tamannalu annikinnerusumik piujuartitsisuussaaq, kiisalu angalanernut ataasiakkaanut tamanut takornarianut ataasiakkaanut nunami isertitat ikinnerit tunniutissallugit.

Tusarniaanermut akissut allannguuteqarnissamut tunngavissamik tunisisimavoq,

umiarsuarnut takornariartaatinut angisuunut umiarsualivimmieinnermut akileraarutip marloriaatinngortinnissaa siunnersuutigineqarmat. AECO-mit tusarniaanermut akisummut oqaaseqaatini naatsorsuutinik assersuutaasut innersuutigineqarput.

Sikuki Harbourimut, niuernikkut atugassarisaqartumik ingerlataasumut ajoqut annertooq, kiisalu akileraarutinut immersugassanik marloriaammik nassiussisarneq Visit Greenlandip erseqqissaavigai.

Nuup Umiarsualivianut tikittunut umiarsuarnut takornariartaatinut aalajangersimasunut umiarsualivimmieinnermut akileraarummik akiliuteqarnissamut pinngitsuinerup, kiisalu umiarsuarnut takornariartaatinut angisuunut akileraarutinut akigitamik annikillisitsinerup ilangunnissaannut tusarniaanermut akissut tunngavissamik tunisisimavoq, takukkit Kalaallit Airports Holding A/S-imit tusarniaanermut akisummut oqaaseqaatit, aammalu Sikuki Nuuk Harbour A/S-imit tusarniaanermut akisummut oqaaseqaatit.

Kalaallit Nunaanni umiarsuarni takornariartaatini takornariartitsinermik piujuartitsisumik ineriertitsineq pingaarnertut angallataatilinni, pinngortitami aamma illoqarfinni piujuartitsisumik ileqqoqarnissaq pillugu piumasaqaatinut imminnut malitarisaqarnissamik imminnut peqqusisunut, aammalu ilaasunut ataasiakkaanut tamanut nunamut annertunerpaamik aningaasaqarnikkut naleqartitanik pissarsisitsisunut aallaaveqassasut Visit Greenlandip nalilersuutigai. Tassunga atatillugu AECO-mi ilaasortat malittarissallugit imminnut pisussaaffigiligaattut avatangiisinut tunngasutut, isumannaallisaanermut tunngasutut aamma sumiiffinnut aalajangersimasunut tunngasutut najoqqtassiat 12-it Visit Greenlandip innersuutigai. Immikkoortortamik tassannga ineriertitsinissaq Visit Greenlandip immikkut sammisaraa, aammalu piujuartitsisutut ileqqumik siuarsaanissaq sammisaqarfigalugu siunnersummik takusaaqqinnissaq kaammattuutigalugu.

Tusarniaanermut akissut allannguutinut tunngavissamik tunisisimavoq, umiarsuarnut takornariartaatinut angisuunut umiarsualivimmieinnermut akileraarutip marloriaatinngortinnissaa siunnersuutigineqarmat, takukkit aamma siuliani oqaaseqaataasut, aammalu AECO-mit tusarniaanermut akisummut oqaaseqaatit.

Kommune Kujalleq

Illoqarfinni, nunaqarfinni ataasiakkaani tamakkunani attaveqaasersuutit pilersillugillu aserfallatsaaliornerinut aningaasartuit kommunip missingersuutaata iluani akilerneqartarnerat Kommune Kujalliu erseqqissaavigai. Akuttunngitsumik umiarsuit takornariartaatit tassaapput umiarsuit angisuut, ingerlatsiviusuni nungullartitsinernik nassataqartitsisut, sumiiffimmi najugallit annertussusaannut taamaallaat taakku naleqqussarneqarsimagaluarmpata. 2023-miinnaq Qaqortumut umiarsuit takornariartaatit tikittussatut naatsorsuutigisat 60-iupput, taakku nassatarisaannik takornariat

tusindilikkaajussallutik. Atortorissaarutit pitsaanerit, utaqqisarfittut, issiavittut takisuutut, aamma perusuersartarfittut atortorissaarutit ilusillit pillugit takornariartitsinermik suliaqarfiusup kissaatigisai kommunip iliuuseqarfigerusukkaluarpai, taakkununngali aningaasartuutasut takornarianut akileraarutit aqqutigalugit matussusernissaat kommunip soqtigisaraa. Umiarsuit takornariartaatit angisuut avatangiisini annertuumik artukkiinermik nassataqartitsisarput, tamakkulu angalanermik suliaqartunit taarsiivigineqartariaqarput. Issittumi pinngortitap mianersuussassatut iluserisaanik tunngaveqartumik siunissami akileraarutip tamakkiisup qaffasissumut inissinnissaat Kommune Kujalliup takorusuppa. Akileraarutinit isertitani annertunerusut kommuninut uterteqqinnejarnissaat Kommune Kujalliup takorusuppa. Umiarsuit takornariartaatit malitsigisaattut attaveqaasersuutitigut pisariaqartitanut naleqqiullugit ilaasunut ataasiakkaanut tamanut 20 kr. annikippallaartutut akiliuttit isigineqarpoq.

Nunamut ikaarussinernut ataasiakkaanut tamanut umiarsuarni takornariartaatini ilaasunut ataasiakkaanut tamanut annertunerpaatut akiligassani akigititap 20 kr.-nit 50 kr.-nut qaffatsinneqassasutut siunnersuutigineqarmat tusarniaanermut akissut allannguuteqarnissamut tunngavissamik tunisisimavoq. Umiarsuarnut takornariartaatinut angisuunut umiarsualivimmiermut akileraarutip marloriaatinngortinneratigut avatangiisnut artukkiineq annikillisinniarneqarpoq, takukkit AECO-mit tusarniaanermut akissummut oqaaseqaatit.

Nuuk Maritime Network (NMN)

Kalaallit Nunaanni umiarsualivinnut allanut tamanut, niuernermut tunngasumik ingerlanneqanngitsunut naleqqiullugu inatsisit atuuttut malillugit Nuummi umiarsualivimmut tikinneaq umiarsuarmut takornariartaammut marloriaatai sinnerlugit akisuneroreersoq Nuuk Maritime Networkip erseqqissarpaa. Umiarsuarni takornariartaatini ilaasunut akileraarummik eqqussineq NMN-ip tapersorsorpaa, kisiannili Nuummi takornariartitsinermik inuutissarsiuteqarfik, Nuummi umiarsualivik, aamma Nuummi mittarfik qanoq eqqorneqassasut tulleriaarlugit allattuiffagalugit. Pineqartoq tassaavoq umiarsualivinnut inatsisaasumi anguniakkanut akerliusumik toqqugarisatut tapiissutinik nussuineq. Kalaallit Nunaanni umiarsualivinnut tikinnerni aningaasartuutit tamakkiisut assigiissaarneqartariaqarput.

Nuup Umiarsualivianut tikittunut umiarsuarnut takornariartaatinut aalajangersimasunut umiarsualivimmiermut akileraarummik akiliisitsinermik pinngitsuisitsinerup, kiisalu umiarsuarnut takornariartaatinut angisuunut akileraarummut akigititat annikillisitat ilanngunnissaannut tusarniaanermut akissut tunngavissamik tunisisimavoq., takukkit Kalaallit Airports Holding A/S-imit tusarniaanermut akissummut oqaaseqaatit, aamma Sikuki Nuuk Harbour A/S-imit tusarniaanermut akissummut oqaaseqaatit.

Visit Greenlandip nalunaarusiaanit "KALAALLIT NUNAANNI UMIARSUIT TAKORNARIARTAATIT TAKORNARIARTITSISARNERANNIK MISISSUEQQISSAARNEQ"- mit paasissutissanut innersuussissut paasissutissanik assut equnngitsunik saqqummiussinermik tunisinera NMN-ip isumaqarfigaa.

Tusarniaanermut akissut allannguuteqarnissamut tunngavissamik tunisisimanngilaq, takukkit Sikuki Nuuk Harbour A/S-imut tusarniaanermut akissummut oqaaseqaatit.

Nunanut Allanut, Inuussutissarsiornermut Niuernermullu Naalakkersuisoqarfik
Kangerlussuup Umiarsualivianut umiarsualivimmiinnermut akileraarutinik akileeqqusinissamik Ineqarnermut Attaveqaassersuutinullu Naalakkersuisoqarfipiup siunertaqarnera Nunanut Allanut, Inuussutissarsiornermut Niuernermullu Naalakkersuisoqarfipiup ilisimatitsissutigaa, aammalu akileeqqusinerit ilaatigut aserfallatsaaliuinernut nutarsaanernullu atorneqassanerat ilisimatitsissutigisimallugu. Umiarsualivinni tamani, Sikuki Nuuk Harbour A/S-imut ingerlanneqartuni siunertanut assigiinnut akiliutissanik akileeqqusisarnissaq Naalakkersuisoqarfipiup tulluartutut isiginngila. Taamaattumik akileraarutissatut siunnersuutigisat pisarialittut inatsisilersortariaqassapput.

Tusarniaanermut akissut allannguuteqarnissamut tunngavissamik tunisisimanngilaq, Kangerlussuarmi umiarsualiviup, imaluunniit umiarsualiviit allat atornissaat umiarsualivinnut allanut naleqqiullugit qanoq annertutigisumik malunnaatilimmik akisunerunissaat, imaluunniit akisunerulernissaat, taamaalillutillu naligiissuunngitsumik unammillernermik aarlerinartorsiortitsissanerat ilisimatitsissutigineqarsimanngimmat. Nuup Umiarsualivianut siunnersuutigisatut aaqqiissutaasoq unammillernermi pissutsinik sianiginninnerinnarmik tunngaveqarpoq. Umiarsualiviit allat, ilanngullugit Sikuki Nuuk Harbour A/S-imut ingerlanneqartutut umiarsualiviit allat atuisartunit akiliutinit annertunernit ilusilinnit isertitarisanik annertusaassappata Nuup Umiarsualivianut unammillernermi pissutsit pitsangorsartitaassapput. Taamaalilluni apeqqut aalajangiisoq tassaanngilaq umiarsualivik ataaseq annertunerusumik imaluunniit annikinnerusumik niuernermik ingerlatarineqartuunera, umiarsualivinnulli allanut unammillertoqarnermut umiarsualiviup qanoq inissisimaffeqarnera apeqqutaavoq.

Avatangiisinut aserfallatsaaliuinermullu akiligassamut atatillugu pisariaqanngitsumik annertusisamik allaffissornikkut ilungersuutigisassamik Naalakkersuisoqarfik aarleqquteqarpoq.

Tusarniaanermut akissut allannguutissanut tunngavissamik tunisisimanngilaq. Ilumooringnarnermik nalunaaruteqarnermik ilaqtumik nammineq nalunaaruteqartarnissamut aaqqiissutitut avatangiisinut aserfallatsaaliuinermullu akiliutissaq sananeqaateqarpoq, takukkit Sikuki Nuuk Harbour A/S-imut tusarniaanermut

akissummut oqaaseqaatit. Allattoqarfimmi ingerlatassat pisariunngilluinnartinnejarpuit, umiarsualivimmieinnermut aamma umiarsuarni takornariartaatini ilaasunut akileraarutit, kiisalu avatangiisinut aserfallatsaaliuinermullu akiliutissat umiarsuarnit takornariartaatinit aallartunit umiarsualiveqarfimmi oqartussaasoqarfimmut regnearkimi ataatsimi kattullugit nalunaarutigineqarlutillu akiliutaasassammata. Umiarsualiveqarfimmut oqartussaasoq akileraaruseriffimmut kattussilluni nalunaaruteqartarlunilu naatsorsuutinik inissiisassaaq. Tamatuma kingornatigut ukiumut ataasiarluni akileraaruseriffik kommuninut ataasiakkaanut taakkununnga naatsorsuutinik inissiisarpoq.

Angallatinut takornariartaatinut mikinernut minnerpaamik annertussusilitut akigititassamik atuutsitsisoqartariaqartoq Naalakkersuisoqarfik isumaqarpoq.

Umiarsuarnut angallatinullu mikisunut minnerpaamik annertussusilitut akigititassamik, Nuup Umiarsualiviani atorneqartup assinganik ilangussinissamut tusarniaanermut akissut tunngavissamik tunisisimavoq. Taamaallilluni umiarsuarnut angallatinullu akileraarutinik akiliisussatut pinngitsoortitaanngitsunut tamanut umiarsualivimmieinnermut akileraarut minnerpaamik 70 bruttotoninut (BT-nut) akiliuteqartoqartassaaq. Taamaattorli umiarsuarmi takornariartaammi ilaasunut akileraarutaasunut (tikinnermi umiarsuarmi takornariartaammi ilaasut umiarsuarmiittut amerlassusaannik tunngaveqartitaasunut), imaluunniit avatangiisinut aserfallatsaaliuinermullu akiligassamut (sioqqutsisumik umiarsuarmi takornariartaammi ilaasut nunamut ikaarussat, aamma umiarsuarmi takornariartaammi ilaasut umiarsuarmiittut amerlassusaannik tunngaveqartup) akornannut atatillugu angallatip takornariartaatip angissusaanik tunngaveqartumik minnerpaamik annertussusilitut akigititamik atuutsitsilernissaq pisariaqassangilaq. Akileraarutit aamma akiligassat taamaallaat umiarsuarnut takornariartaatinut, taakkulu ilaasuunut akiligassiissutaapput.

Ataatsimut isiginissinnaanissaq pillugu inatsisit allannguuteqarfigisat tamarmik inatsimmit pingarnermit ataatsimit taarserneqarnissaat Naalakkersuisoqarfip kaammattutigaa.

Tusarniaanermut akissut allannguuteqarnissamut tunngavissamik tunisisimanngilaq. Maannakkut inatsimmit pingarnermik nutaamik suliaqarneq toqqarneqanngilaq, siunertaq tassaaginnarsimammat umiarsuarni takornariartaatini ilaasunut akileraarutip atuutilerseqqinnissa. Taamaattorli suliap ingerlanerani kissaatigisat siunnersuummik annertusaasimapput. Pitsaanerpaarpaatut isigissagaanni ingerlatarineqartuartunik nalunaarutinik suliaqartoqartariaqaraluarpoq.

Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiat (Grønlands Erhverv (GE))

Umiarsualiviit niuerfittut ingerlanneqartut aamma namminersorlutik oqartussanit pigineqartut akornanni assigiinngisitaarinermut siunnersuut isummertuunngitsoq Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiat isumaqarpoq, tamannalu sorpiat piviusut isummerfigineqarnerinik,

aammalu siunnersuutip kingunerisinhaasanik sorlernik nassataqassaneranik Inatsisartunut erseqqissaaniarluni siunnersuummut oqaaseqaatini takuneqarsinnaasariaqarpoq. Ukiut tulleriaarlugit pissutsinik pitsangorsagaasimasunik takusaqartalerlutik tikitaminnut umiarsualivinni atortorissaarutinik tamakkuninnga pitsangorsaanissamut akiliutigisamik atorneqarnissaannik umiarsuaatileqatigiit naatsorsuuteqarnerat GE-p isumaqarfigaa. Nuummi mittarfimmut nutaamut aningaasatigut naatsorsuuteqarnernut tunngavigisat ilaat ilaatigut tassaasimavoq Nuummi umiarsuit takornariartaatit tikinneri amerlanerit, aammalu turnaroundsit amerlanerit naatsorsuutigisassaanerat.

Sikuki Nuuk Harbour A/S-imik umiarsuarnut takornariartaatinut aalajangersimasunut umiarsualivimmieinnermut akileraarummik akiliuteqarnissap pinngitsoortinnissaanik, aamma umiarsuarnut takornariartaatinut angisuunut umiarsualivimmieinnermut akileraarutitut akigititap appartinnissaanik ilanngussaqarnissamut tusarniaanermut akissut tunngavissamik tunisisimavoq, takukkit Kalaallit Airports Holding A/S-imit tusarniaanermut akissummut oqaaseqaatit. Umiarsualivimmieinnermut akileraarutip aamma siunnersuutigisatut umiarsuarni takornariartaatini ilaasunut akileraarutip naalagaaffimmut akileraarutaanerat erseqqissaavagineqassapput, taakkulu tassaanngillat umiarsualivinnik atuinernut atuisartut akiliutigisartagaat, tassaanatillu aningaasat siunertanut aalajangersimasunut atugassat, umiarsualivinnut 1:1-imik uterteqqinnejartussat.

Kommuneqarfik Sermersooq

Akileraarutit ilusilersugaanerannut Kommuneqarfik Sermersooq assorsuaq aarleqquteqarpoq, tamatumani allaffisornermi suliarisassat pissutigalugit, aammalu sipaaruteqarniarluni tikiffusat/illoqarfiiit amerlasuut toqqassannginnerannut umiarsualivinnut tikinnernut ataasiakkaanut tamanut, aammalu pinngortitamut tikinnernut ataasiakkaanut tamanut umiarsuit takornariartaatit akiliisinneqartarnissaannut tunngatillugu. Avatangiisinut aserfallatsaaliuinermullu akiliutissamit isertitarisassat sumut tunngasuunissaannik aalajangersimasoqannginnera, tamatumalu nassatarisaanik upternarsaassuteqarnissamut piumasaqaataasoq aamma aarleriffigineqarpoq. Akigititat aamma akiliutit toqqaannartumik Inatsisartut inatsisaannut ilanngunneqarnissaata tulluartuunnginnera tamatumunnga ilanngutissaaq.

Tusarniaanermut akissut allannguuteqarnissamut tunngavissanik tunisisimanngilaq. Umiarsualivimmieinnermut akileraarut ullumikkulli tikinnermut tunngavilittut akileraarutaareerpoq. Siunnersuutigisatut umiarsuarmi takornariartaammi ilaasumut akileraarut, aamma siunnersuutigisatut avatangiisinut aserfallatsaaliuinermullu akiliutissaq umiarsualivimmieinnermut akileraarut peqatigalugu – regnearkimi ataasiinnarmi tassani – nalunaarutigineqarlutillu naatsorsuutinut inissinneqartassapput. Siunnersuutigisatut avatangiisinut aserfallatsaaliuinermullu akiligassaq tassaavoq naalagaaffimmut akiliut, isertitarisanut sumut tunngasuutitsinermik malittarinnittussaanngitsoq, inatsisikkulli

aalajangerneqartussaq, ilanggullugu annertunerpaatitatut akiliutigisanut akigititassaq, takukkit AECO-mit tusarniaanermut akissummut oqaaseqaatit.

Umiarsualiviit niuernermik ingerlataqarfigisat, aamma umiarsualiviit taamatut ingerlanneqanngitsut akornanni immikkoortitsisoqanngimmat kukkusutit paasisitsiniaaneq pineqartoq Kommuneqarfik Sermersooq isumaqarpoq. Sikuki Nuuk Harbourimi umiarsuarnut ilaasunullu akigititat erseqqissaavigineqarput. Tikiffissamut tikinnermut aningaasartuutit tamakkiisut taakku umiarsualiviit niuernermik ingerlataqarfigisat, taamatullu ingerlanneqanngitsut akornanni assigissaarneqartariaqarput.

Sikuki Nuuk Harbour A/S-imi umiarsuarnut takornariartaatinut aalajangersimasunut umiarsualivimmieqartussaq akileraarummik akiliinissap pinngitsoortinneranik, aamma umiarsuarnut takornariartaatinut angisuunut umiarsualivimmieqartussaq akileraarummumut akigititap appartinneranik ilanggussinissamut tusarniaanermut akissut tunngavissanik tunisisimavoq, takukkit Kalaallit Airports Holding A/S-imit tusarniaanermut akissummut oqaaseqaatit, aamma Sikuki Nuuk Harbour A/S-imit tusarniaanermut akissummut oqaaseqaatit.

Akiligassamik akiliisitsinermik nassataqartussanik sightsit/pinngortitami tikiffissat sorliit kommunit ataasiakkat namminneq aalajangersinnaassappatigit tamanna annertunerusumik ilungersuutaassasoq Kommuneqarfik Sermersooq isumaqarpoq. Tamanna umiarsuit sumut tikissimanerannik nakkutilliinarnermut isumalluuterpassuarnik pisariaqartitsissaq.

Tusarniaanermut akissut allannguuteqarnissamut tunngavissanik tunisisimanngilaq. Atsiorneqartutut ilumoorluinnarnermik nalunaarummi nunamut ikaarussinerit sorliit, qanorlu amerlatigisut nammineq nalunaarutiginerinik aaqqiissutitut avatangiisutit aserfallatsaaliuinermullu akiligassaq sananeqaateqarpoq, taannalu umiarsualivimmieqartussaq akileraarummik aamma umiarsuarmi takornariartaammi ilaasunut akileraarutinik nalunaarutaasumut ilanggullugu umiarsualiveqarfimmi oqartussaasoqarfimmut nassiinneqassaaq, takukkit Sikuki Nuuk Harbour A/S-imit tusarniaanermut akissummut oqaaseqaatit.

Pitsaanerusumik pilersaarusiornissaq Kommuneqarfik Sermersuup ujartorpaa, soorlu ullormi ataatsimi tassani umiarsuit takornariartaatit marluk ataatsikkut tikitsinneqartassanatik. Umiarsuarnik takornariartaatinik takornariartoqarnermit akileraarutinit isertitat sumiiffimmut, attaveqaasersuutinut assingisaannullu aningaasartuuteqartunut tuttaqquai. Taamaattumillu isertitat umiarsuarnik takornariartaatinik takornariaqarfiusunut sumiiffinnut isertitat umiarsualivinni atortorissaarutinik pitsanngorsaanernut, aamma takornariartitsinermi attaveqaasersuutinut immikkut atugassiarineqassallutik. Siunnersummik isumaliuteqaqqinnissaq Kommuneqarfik Sermersuup kissaatigaa.

Tusarniaanermut akissut allannguiteqarnissamut tunngavissamik tunisisimanngilaq, Qeqqata Kommunianit tusarniaanermut akissummut oqaaseqaatit, aammalu Kalaallit Airports Holding A/S-imit tusarniaanermut akissummut oqaaseqaatit innersuutigineqarput. Umiarsuit takornariartaatit tikinnissaannik, aamma umiarsuit takornariartaatit tikittut tamakku piffissamut sumiiffiusumullu tunngasutut siammerterinissamik pilersaarusiornert umiarsualivimmiennermut aamma umiarsuarnut takornariartaatinut akileraarutinut inatsisaasup siunertaata avataaniippuit.

Avannaata Kommunia

Umiarsuit takornariartaatit angisuut, annertunermik mingutsitsisut umiarsualivimmiennermut akileraarummik annertunerusumik akiliisitaasarnissaannik Avannaata Kommunia isumaqarpoq. Umiarsualivimmi inissamik killeqartumik umiarsuit annertuumik inissisimaffeqartarmata umiarsuit takornariartaatit angisuut tamatigut umiarsualivimmiennermi akileraarummik annertunermik akiliisittariaqarput, soorlu ullormut unnuamullu aallartinneqartunut ataasiakkaanut tamanut BT-nut ataasiakkaanut tamanut 5 kr.-nik. Umiarsuit kisartarfimmiettut, tassalu umiarsualiviup avataani kisaqqasut akileraarutini ilaatinneqartariaqarput. Avatangiisinut aserfallatsaaliuinermullu akiligassaq ilaasunut ataasiakkaanut tamanut annertunerpaaatut 50 kr.-nut aalajangerneqartariaqarpoq, isertitallu kommuninut tutsinneqartariaqarlutik, taakkulu akiliisitsiniarnermik suliassamut aamma taarsiivigineqartariaqarput (217.000 kr.-nik).

Tusarniaanermut akissut allannguiteqarnissamut tunngavissanik tunisisimavoq, umiarsuit takornariartaatit angisuut umiarsualivimmiennermut akileraarummik marloriaammik akiliisussanngornerat siunnersuutigineqarmat, takukkit AECO-mut oqaaseqaatit. Tamatuma saniatigut avatangiisinut aserfallatsaaliuinermullu akiligassap umiarsuarni takornariartaatini ilaasunut ataasiakkaanut tamanut annertunerpaaatut 20 kr.-nit annertunerpaaatut 50 kr.-nut qaffanneqassasoq siunnersuutigineqarpoq, takukkit Kommune Kujallermit tusarniaanermut akissummut oqaaseqaatit. Umiarsualivimmiennermut aamma umiarsuarni takornariartaatini ilaasunut akileraarummik, kiisalu avatangiisinut aserfallatsaaliuinermullu akiliummik nalunaaruteqarnerit aamma akiliuteqarnerit ataatsimoortillugit sumiiffigisami umiarsualiveqarfimmut oqartussaasumut pisassasut oqaatigineqassaaq. Umiarsualiveqarfimmut oqartussaasup akileraarutinut akiliutissat, aamma akiligassanik akileeqqusissutit tamakkiisut akileraaruseriffimmut akiliutigissavai, taannalu tamatuma kingornatigut kommuninut ataasiakkaanut taakkununnga ukiumoortumik naatsorsuutinik inissiinermik isumaginnittuussaaq.

Akileraarutissatut siunnersuutigisat taakku saniatigut takornarianut unnuisunut, ilanngullugit backpackerinut (nammattagalisarlutik takornariartunut) unnuisunut akileraarusiisoqassasoq Avannaata Kommuniata siunnersuutigaa. Tikinnermi avatangiisinut aserfallatsaaliuinermullu

siunertanut 50 kr.-nik akiliisarneq periarfissatut eqqaaneqarpoq. Tamakku saniatigut aaqqissuussinerit eqqaaneqarput, soorlu UNESCO-p nunarsuarmioqatigiinnut kingornutassiaa Sermermiut aqquaarlugu maratonnimik arpaliunnermut.

Tusarniaanermut akissut allannguutissanut tunngavissamik tunisisimanngilaq, akileraarutitut ilassut siunnersuutigisat umiarsualivimmuinermut aamma umiarsuarni takornariartaatin ilaasunut akileraarusiinermut inatsisip siunertaasa avataaniinneri pissutigalugit.

Ineqarnermut Attaveqaasersuutinullu Naalakkersuisoqarfik

Umiarsualivimmit aalajangersimasumit isertitat umiarsualivimmi pineqartumi pissutsinik pitsanngorsaanissamut iluaqutaanissaat Ineqarnermut Attaveqaasersuutinullu Naalakkersuisoqarfip tulluartuutillugit isigai. Takornarianit tikinneqarsinnaasutut naatsorsuutigineqartunik umiarsualivinnik iluarsaassinerit, umiarsualivimmi tikilluaqqusisarfiup allineqarnissaat, kikkunnit tamanit atorneqarsinnaasutut perusuersartarfitt, eqqaaviit, pisuinnartunut aqqutissiat, utaqqisarfiit il.il. umiarsuarnik takornariartaatinik suliffissuaqarfip ujartugarai.

Tusarniaanermut akissut allannguuteqarnissamut tunngavissamik tunisisimanngilaq. Taamaattorli nunatta karsianut isertitatulli allatut umiarsualivimmuinermut akileraarutip, aamma siunnersuutigisatut umiarsuarni takornariartaatinilaasunut akileraarutip naalagaaffimmut isertitaanerat oqaatigineqassaaq. Akileraarutinit isertitat nunatta karsiani ilaaliapput, taakkununngalu iliuuseqarfissatut suliassaqarfinnik tamakkiisumik politikkikkut pingaarnersiusoqassaaq, taakkunani umiarsualivinnik iluarsaassinerit suliassani ilaaginnartuullutik. Taamaattumik aningaasaliissutit aalajangersimasunut atugassat pineqanngillat, takukkit Qeqqata Kommunianit tusarniaanermut akissummut oqaaseqaatit, aamma Kalaallit Airports Holding A/S-imit tusarniaanermut akissummut oqaaseqaatit.

Umiarsualiviit niuernermik ingerlataqarfigisat, aamma pisortanit pigineqartutut umiarsualiviit akornanni immikkoorttsisoqassasoq Naalakkersuisoqarfip sakkortuumik kaammattutigerusuppa. Umiarsualivinni niuernermik ingerlataqarfigisani akileraarutit inissisimaffiannik annertusisamik atuutsitsilernissaq Naalakkersuisoqarfip tulluartuusutut isiginngilaa, umiarsualiviit niuernermik ingerlataqartut Naalakkersuisut akuerisaattut akigititatik aqqutigalugit namminneq ingerlatsivimminnik aserfallatsaaliuinerit, iluarsaassinerit nutaalianngortitsinerillu isumagisarmatigit.

Sikuki Nuuk Harbour A/S-imi umiarsuarnut takornariartaatinut aalajangersimasunut umiarsualivimmuinermut akileraarutinik akiliisitsinissamik pirngitsuuvisitsinermik, aammalu umiarsuarnut takornariartaatinut angisuunut umiarsualivimmuinermut akileraarutini akigititat appartinnerinik ilangussinissamut tusarniaanermut akissut tunngavissamik tunisisimavoq, atuisartunut akiliisitsissutit aamma naalagaaffiup akileraarutigisaasa

katitigaanerisa nassatarisaannik Sikuki Nuuk Harbourimi akit inissisimaffiisa qaffasippallaarnerisa akuerineqarnerat pissutaalluni, takukkit Qeqqata Kommunianit tusarniaanermut akissummut oqaaseqaatit, aamma Kalaallit Airports Holding A/S-imit tusarniaanermut akissummut oqaaseqaatit. Namminersorlutik Oqartussat aamma kommunit umiarsualiviini atuisartunut aamma akileraarutinik atuutsitsilernissamut aporfissartaqanngilaq, tamannalu Naalakkersuisut sulissutigaat. Taamaalillutik inatsit nr. 9, 3. juni 2015-meersukkut ilaatigut Namminersorlutik Oqartussat umiarsualiviiniik, aamma kommunit umiarsualiviiniik atuinernut akigititassat aalajangernissaannut Naalakkersuisut piginnaaitaapput. Taamaalilluni niuernermik ingerlataqarnermut akuersissutaannarmut atuisartunut akiliuteqartitsineq tunngasuutinneqanngilaq, takukkit Sikuki Nuuk Harbour A/S-imut tusarniaanermut akissummut oqaaseqaatit.

Kommunini tunngasuuffimmi siunnersuutigisatut avatangiisinut aserfallatsaaliuinermullu akigititamik allaffissornissaq Naalakkersuisoqarfíup aarleqquteqarfíigaa, sumiiffiusuni umiarsualiveqarfímmut oqartussaasut akiliisitsiniarnermut ikorsiisinnaanissaat naatsorsuutigineqanngimmat. Taamaattumik ilungersuutigisassamik tassannga isumaginninnissamut aaqqiisummik nassaartoqartariaqarpoq.

Tusarniaanermut akissut allannguuteqarnissamut tunngavissanik tunisisimanngilaq. Siunnersummi takuneqarsinnaasutut umiarsualivimmíinnermut, umiarsuarni takornariartaatini ilaasunut akileraarut, aamma avatangiisinut aserfallatsaaliuinermullu akiliutissaq nammíneq nalunaaruteqarnissamut aaqqiissutitut sananeqaateqarput, tamatumani atsiorneqartutut ilumoorluinnarnermk nalunaarut umiarsuup naalagaata, isumaqatiginninniartartuata imaluuniit agentiata nassiuissallugu, takukkit AECO-mit tusarniaanermut akissummut oqaaseqaatit, aamma Sikuki Nuuk Harbour A/S-imit tusarniaanermut akissummut oqaaseqaatit.